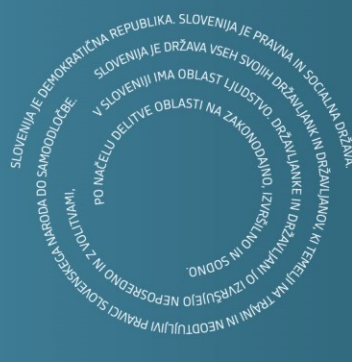

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 22. IZREDNA SEJA

(20. oktober 2015)

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

22

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 22. izredna seja (20. oktober 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 22. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI (ZObr-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 822-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI (ZObr-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 822-VII.....	6
DR. MIROSLAV CERAR	6
ANDREJA KATIČ	7
MARJAN DOLINŠEK	8
LUKA MESEC.....	8
JERNEJ VRTOVEC	9
DR. BOJAN DOBOVŠEK	10
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	10
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	11
JOŽE TANKO	12
FRANC JURŠA.....	13
MATJAŽ HAN	13
DR. VINKO GORENAK	14
MAG. BRANKO GRIMS	16
FRANC BREZNIK	17
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	18
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	18
JOŽEF HORVAT	18
BOŠTJAN ŠEFIC.....	19
ANDREJA KATIČ	20
JERNEJ VRTOVEC	20
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	22
JOŽEF HORVAT	23
ANDREJA KATIČ	23
IGOR ZORČIČ.....	24
DR. VINKO GORENAK	25
DR. VINKO GORENAK	25
MATJAŽ HAN	25
ANJA BAH ŽIBERT	26
MATJAŽ HAN	27
JOŽE TANKO	28
DR. DRAGAN MATIČ	28
DR. VINKO GORENAK	29
MARKO FERLUGA	29
DR. FRANC TRČEK	30
TILEN BOŽIČ	31
DR. FRANC TRČEK	31
FRANC JURŠA.....	32
PRIMOŽ HAINZ.....	32
ANDREJ ČUŠ	33
MAG. BRANKO GRIMS	34
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	36
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	36
LUKA MESEC.....	37
DANILO ANTON RANC	38
MARJAN DOLINŠEK	39
ANITA KOLEŠA.....	40
MARKO FERLUGA	40
MATJAŽ HAN	41
PETER VILFAN.....	41
UROŠ PRIKL	42
UROŠ PRIKL	42

MIHA KORDIŠ	42
JERNEJ VRTOVEC	43
ERIKA DEKLEVA	43
VIOLETA TOMIČ	44
ERIKA DEKLEVA	44
MATJAŽ HAN	44
JOŽE TANKO	44
KARL VIKTOR ERJAVEC	45
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	46
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	47
DR. VINKO GORENAK	48
JOŽE TANKO	48
DR. VINKO GORENAK	48
DR. FRANC TRČEK	49
MIHA KORDIŠ	49

Državni zbor
VII. mandat**22. izredna seja**
20. oktober 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 20. oktobra 2015 ob 20.07.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 22. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak, gospa Iva Dimic, gospa Eva Irgl, gospa Jelka Godec, gospa Irena Kotnik, mag. Matej Tonin, mag. Anže Logar, gospod Žan Mahnič, gospod Janez Janša, dr. Matej T. Vatovec, gospod Marijan Pobjbič, gospod Tomaž Lisec, gospod Roberto Battelli, gospod Jan Škoberne, gospod Ivan Škodnik in gospod Saša Tabaković.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 22. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda seje ste prejeli danes, 20. oktobra 2015 s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za umik točke z dnevnega reda ali za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslanek in poslancev, za je glasovalo 66, proti 1.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 22. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O OBRAMBI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem najprej besedo predsedniku vlade dr. Miru Cerarju. Prosim.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o obrambi in želim vam na kratko pojasniti okoliščine, zaradi katerih je Vlada vložila v zakonodajni postopek ta predlog, in samo na kratko bom uvodoma povzel bistvo vsebine tega zakona.

Kot smo že večkrat javno v zadnjih dneh pojasnjevali, Vlada seveda postopno stopnjuje ukrepe delovanja policije, zdaj še tudi vojske v zvezi z begunsko oziroma migrantsko problematiko. Vi veste, da smo soočeni z velikim prihodom, prilivom beguncev s strani Hrvaške, in seveda na to smo se pripravljali, vendar je ta prihod teh ljudi v velikih skupinah, pravzaprav v velikih masah, če se tako izrazim, na momente takšen, da seveda narekuje to, da Vlada prek Ministrstva za notranje zadeve in tudi zdaj že Ministrstva za obrambo stopnjuje tiste ukrepe, ki so nujno potrebni, da se ti begunci oziroma migranti pravilno na meji nadzirajo, da če prehajajo mejo, da je prehod te meje nadziran, da pravzaprav se potem usmerjajo v te zbirne centre in kasneje po neki proceduri proti avstrijski meji, tja, kamor so pravzaprav namenjeni in kamor želijo iti.

Vlada je že sprejela tudi načrt sodelovanja med policijo in vojsko in ta načrt že udejanjamo, torej do nekega stopnjevanja ukrepov v tem okviru je že prišlo. Tako je vojska že nekaj dni udeležena v teh procesih, sodeluje s policijo na ta način, da ji pomaga, predvsem logistično, in se z njo usklajuje tako kot določa ta operativni načrt. Da pa bi lahko zagotovili učinkovito varovanje prehoda čez mejo in predvsem varovanje ljudi, premoženja, reda in miru tudi v primeru, če bi se ta naval beguncev oziroma migrantov še dodatno stopnjeval, pa moramo predvideti to možnost tudi na ta način, da dopolnimo Zakon o obrambi, kot je predlagano, in sicer tako, da če to zahtevajo varnostne razmere – kot je rečeno, v takšnem

primeru zagotovo to lahko zahtevajo –, lahko na predlog Vlade Državni zbor odloči, da Slovenska vojska izjemoma pri širšem varovanju državne meje, v skladu z načrti in po predhodni odločitvi Vlade iz četrtega odstavka 37. člena zakona, izvaja tudi naslednja pooblastila oziroma naloge: lahko torej pripadniki Slovenske vojske opozarjajo in napotujejo, začasno omejujejo gibanje oseb in sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic. Seveda, ta pooblastila se izvajajo pod pogoji, ki so predpisani za policiste in o opravljenih pooblastilih in nalogah, ki sem jih navedel, nemudoma morajo pripadniki vojske obvestiti policijo, pri čemer so ti ukrepi časovno zelo zamejeni. Sprejme jih, kot rečeno, Državni zbor z zahtevano večino, in Državni zbor tudi določi rok, v katerem trajajo ti ukrepi; trajati smejo samo nujno potreben čas, najdlje pa tri mesece, in samo v izjemnih okoliščinah se bo Državni zbor lahko odločil, da tudi ta ukrep podaljša.

Državni zbor, predstavništvo ljudstva, vi ste tisti, ki o tem odločate na predlog Vlade, če do takšnih razmer pride. Če bo, in upam, da bo ta zakon dobil ustrezno podporo – kajti veste, da je ta dotok migrantov resnično zelo velik, situacija na nek način je težko obvladljiva, čeprav zaenkrat jo še vedno obvladujemo, za vse to moramo predvideti tudi to situacijo, kot jo predvideva ta predlog zakona –, in seveda, če bo v praksi prišlo do te prehude obremenitve policistov in vojske v sedanjem delovanju, bo Vlada sprejela sklep na podlagi tako sprejetega dopolnila zakona, da se aktivira policiste tudi s temi nalogami, ki sem jih omenil, in potem bo državni zbor, torej vi, z zahtevano večino zopet odločil o tem, ali se to zgodi. Torej tu so seveda številne varovalke, tudi seveda je delovanje vojske in policije na nek način že drugače opredeljeno. Gre pa zgolj za tiste dodatne naloge, ki so res potrebne v takšnih posebnih razmerah, ki terjajo torej posebne varnostne ukrepe. Mi moramo predvideti tako situacijo na ta način, da bomo lahko pravočasno in na pravi način odreagirali, da bomo zavarovali naše ljudi, premoženje, če bi bil ta plaz ali, kako bi rekel, naval migrantov še večji in pretežko obvladljiv za dosedanje, bi rekel, za dosedanje strukture, ki jih imamo na terenu. To je bistvo tega predloga, seveda, v razpravi bomo s strani Vlade podali še pojasnila, kolikor bodo potrebna. Jaz pa seveda upam, da bo predlog dobil potrebno podporo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem še ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci, predsednik Vlade, predstavniki ministrstev!

Če lahko mogoče samo malce orišem postopke glede reševanja migrantske krize, s katero se sooča tudi Ministrstvo za obrambo. Treba je poudariti, da notranja varnost in

varovanje državne meje nedvoumno sodi v pristojnost policije in da je Ministrstvo za notranje zadeve tisto, ki vseskozi usklajuje tudi vse postopke v zvezi z reševanjem migrantske krize. Ministrstvo za obrambo se je torej že v samem začetku vključilo tako v pripravo kontingentnega načrta, predvsem s to humanitarno noto, prek Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. 20. 9. je Vlada sprejela sklep, s katerim nekako aktivira Štab Civilne zaščite in prek tega zagotovi tudi logistično podporo Slovenske vojske. 17. 10. je Vlada sprejela sklep, da Slovenska vojska sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja in pri varovanju določenih objektov ali območij. In v skladu z načrtom aktivnosti policije, ki je pripravljen na podlagi policije v sodelovanju z Generalštabom Slovenske vojske in opredeljuje oblike sodelovanja med policijo in Slovensko vojsko pri širšem varovanju državne meje, je Vlada sprejela tudi pravila delovanja Slovenske vojske pri podpori policije pri teh nalogah. Slovenska vojska tudi zagotavlja pomoč policiji pri nadzoru državne meje, tako s svojimi materialno-tehničnimi sredstvi, lahko pa jim da ta sredstva tudi neposredno v uporabo. Kot je razvidno, Slovenska vojska trenutno že sodeluje, in lahko povem, da je sodelovanje med policijo in med Slovensko vojsko na terenu dobro. Naj se ob tej priliki zahvalim vsem pripadnikom Civilne zaščite, vsem prostovoljnimi društvom, humanitarnim in drugim nevladnim organizacijam, ki sodelujejo, ki so vključeni v Civilno zaščito, ter seveda tudi vsem pripadnikom in pripadnicam Slovenske vojske, ki so že sodelovali v reševanju migrantske krize. Danes pa zaradi tega, ker Vlada meni, da je treba zagotoviti še učinkovitejšo podporo Slovenske vojske pri reševanju migrantske krize, se pravi podporo policiji, predlagamo spremembo Zakona o obrambi. Aktiviranje Slovenske vojske za pomoč policiji pri širšem varovanju državne meje torej poteka dvofazno. V prvi fazi je Vlada že odločila o sodelovanju Slovenske vojske s policijo na podlagi četrtega odstavka veljavnega 37. člena Zakona o obrambi, pri čemer se o sodelovanju pripravi načrt, s katerim se je določilo območje, na katerem deluje Slovenska vojska, pa tudi način sodelovanja in usklajenega delovanja policistov in pripadnikov Slovenske vojske. Se pravi, na podlagi zakona, če o aktivaciji odloči Vlada, kar je odločila, pripadniki Slovenske vojske nimajo policijskih pooblastil, kar pomeni, da je njihovo sodelovanje omejeno predvsem na tako imenovano logistično podporo ter na naloge opazovanja ter prenašanja opažanj policiji. In o tem sodelovanju je Vlada že odločila v soboto. V drugi fazi aktiviranja, če bo sprejet predlog zakona, ki ga imate pred seboj, če bodo to narekovale varnostne razmere, ki jih žal imamo pred seboj, pa bo na predlog Vlade odločal Državni zbor. Državni zbor bo odločal o tem, da lahko pripadniki Slovenske vojske pri tem, ko

sodelujejo s policijo, izvajajo tudi taksativno našeta pooblastila. Državni zbor bo sklep o izvajanju navedenih pooblastil, ki pa morajo biti v tem sklepu jasno in nedvoumno pojasnjena, sprejel z dvotretjinsko večino prisotnih poslank in poslancev. Treba je poudariti, da je tudi čas izvajanja te naloge Slovenske vojske časovno omejen. Časovni omejitvi sta dve, in sicer, pooblastila se lahko izvajajo le v tistem obdobju, ko je nujno potrebno za izvedbo nalog, vendar ne dlje kot tri mesece. In če bo tudi po izteku tega roka varnostna situacija takšna, da bo še vedno potrebno sodelovanje Slovenske vojske in policije ter uporaba pooblastil iz tega člena, se lahko obdobje sodelovanja podaljša za isti čas. Ocenjujemo, da je na predlagani način ustrezno urejeno sodelovanje ter izvajanje pooblastil Slovenske vojske v sistemu notranje varnosti, da je uvedena potrebna postopnost angažiranja sil, da je določen način pravil in obseg sodelovanja, ter hkrati, da je zagotovljen tudi ustrezen mehanizem nadzora. Predlagano vključevanje Slovenske vojske bo po naši oceni zagotovilo večjo učinkovitost angažiranih sil pri varovanju državne meje. Posebej bi rada poudarila, da ne gre za prevzem varnostnih nalog s strani Slovenske vojske, ter da gre zgolj za dopolnjevanje in pomoč silam, s katerimi razpolaga policija. Vlada predlaga, da se zakon sprejme po nujnem postopku zaradi interesa varnosti države. Gre res za sistemski ukrep, s katerim bo omogočeno učinkovito obvladovanje izjemnih varnostnih situacij, povezanih z varovanjem državne meje, kot je trenutna kriza.

Danes je bila na Odboru za obrambo temeljita razprava, predlogi so bili modificirani, sprejeti. Strinjam pa se s tem, kar je bilo ugotovljeno, da Slovenska vojska na podlagi tega, če bodo predlogi sprejeti, mora v sodelovanju oziroma na predlog policije pripraviti podrobnejši načrt svojega delovanja, da je treba dopolniti tudi pravila delovanja Slovenske vojske tako, da bo nedvoumno jasno, ko se bodo izvajale naloge, kakšne pristojnosti ima Slovenska vojska. In tudi predlagam v sklepu, če bo ta predlog sprejet, da Vlada ta pojasnila tudi nedvoumno pojasni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Marjanu Dolinšku.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice, kolegi!

Odbor za obrambo je na 16. nujni seji 20. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o obrambi, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada, s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 41. seji 20.

10. 2015 sklenil, da se Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o obrambi obravnava po nujnem postopku. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, ministrica za obrambo Andreja Katič s sodelavci, in predstavnica Zakonodajno-pravne službe Andreja Kurent. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika in dala konkretne pripombe k 1. členu. V poslovniškem roku je s strani kvalificiranih predlagateljev amandma vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe je bil predlagan tudi predlog za amandma odbora k 1. členu, ki ga je odbor sprejel kot svojega. Predstavnica predlagatelja je predstavila cilje predloga zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je Zakonodajno-pravna služba v skladu s poslovniškimi pristojnostmi o predlogu zakona pripravila pisno mnenje in podrobneje pojasnila njihove pripombe. Zaradi kratke obrazložitve in spremljajočega gradiva se glede predloga zakona zastavljajo nekatera vprašanja, podali pa so tudi pripombe nomotehnične narave. Po njihovem mnenju je treba delno korigirati 1. člen zakonskega predloga, kar je v nadaljevanju tudi predstavila. V razpravi je bilo s strani razpravljavcev poudarjeno, da je predlog zakona treba podpreti, da pa je možno slutiti, da tudi ta ukrep ne bo dovolj. Nekateri razpravljavci so menili, da ta ukrep žal ni pravočasen, ni nobenega predvidevanja o tem, kaj je potrebno, vedno rešujemo zadevo za nazaj, zakon pa bi moral že veljati. Vsi razpravljavci, razen predstavnikov Poslanske skupine Združene levice, ki je menila, da bi bil potreben interventni zakon, so napovedali, da bodo predlog zakona kljub vsemu podprli, saj je v teh razmerah to edina možnost. V nadaljevanju razprave se je ministrica glede na predloge razpravljavcev strinjala, da lahko Državni zbor na predlog Vlade odloča o izjemnih pooblastilih vojske z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. Nekateri razpravljavci so opozarjali, da so pooblastila v predlogu zakona nejasna in nedoločljiva, zato so želeli natančno zapisano določbo v predlogu zakona, ki bo pravno jasna. Odbor je z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev sprejel svoj amandma, ki je vključen v dopolnjen predlog zakona.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep dober večer vsem skupaj!

Zakon naj bi danes sprejemali zato, da bi vojski omogočili vključitev v razrešitev begunske krize. Ampak tako kot je ministrica

pred menoj povedala in kot je povedal tudi načelnik Generalštaba Slovenske vojske na matičnem delovnem telesu, vojska že sodeluje v razreševanju begunske krize. Bivša obrambna ministrica Ljubica Jelusič je pa popoldan javno izjavila, da trenutna zakonska podlaga v trenutnem Zakonu o obrambi zadostuje za izvrševanje vseh nalog, ki bi jih vojska znotraj razreševanja te krize morala opravljati, da pomaga policiji. Če pa so pomanjkljivosti, bi pa morali sprejeti interventni zakon. Namreč, za konkretne situacije, kakršno imamo danes, včeraj in jo bomo verjetno imeli še par tednov ali mesecev, je treba sprejemati interventne zakone, tako kot smo ob žledu sprejeli zakon o žledolomu, ob poplavih zakon o poplavih, ob bančni luknji zakon o krepitvi kapitalske ustreznosti bank v Republiki Sloveniji. Ampak Vlada se je pa tokrat odločila obratno, ne z interventnim zakonom, ampak s spremembo sistemskega. In to ne kateregakoli sistemskega, ampak s spremembo Zakona o obrambi, ki je hkrati tudi ustavna kategorija. Tukaj se pa stvar zelo zakomplicira. Namreč, vojska je po Ustavi represivni aparat države, ki brani državo navzven. Za branjenje države navznoter, za urejanje civilnih razmer imamo policijo. In ta delitev, ki je bila zgodovinsko vzpostavljena, ni brezzvezna, je zelo tehtna, ker imamo nešteto slabih praks iz preteklosti, ko je začela vojska posegati v notranje zadeve držav. Brez javne razprave – zakon oziroma predlog zakona je bil oblikovan včeraj kot sklep Vlade na seji ob pol štirih zjutraj – se je že v enem dnevu v javnosti oglasilo polno strokovnjakov, ki so opozorili na, prvič, morebitno neustavnost tega zakona zardi dileme, ki sem jo pravkar opisal, drugič, na možnost zlorab v preteklosti. Zdaj bo dvotretjinska večina poslancev lahko kadarkoli vključila vojsko v razreševanje problemov, ki so v domeni policije. Mi pa tukaj v bistvu manj kot 24 urah sprejemamo sistemsko spremembo, ki ne bo trajala tri mesece, ampak bo trajala dolgoročno. Vprašanje je, kdaj bomo spet zbrali dvotretjinsko večino, da stvar reverziramo, če se izkaže kot neživiljenjska ali pa eventualno celo nevarna in škodljiva. In k temu še dodatno prispevajo nedorečenosti v zakonu, ki smo jih odkrili popoldan na matičnem delovnem telesu. Namreč, uvaja številne nove termine, ki sploh niso definirani. Recimo, če samo pogledamo novi 37.a člen. Nihče ne zna pojasniti, kaj pomenijo varnostne razmere, po katerih lahko Državni zbor v bistvu aktivira ta zakon. A so varnostne razmere 5 tisoč beguncev, ali so varnostne razmere mogoče 100 protestnikov v Celju ali pa v Ljubljani, ali so varnostne razmere kaj tretjega. Potem, nihče ne zna pojasniti, kaj pomeni širše varovanje države meje. A to pomeni, da lahko vojak s policijski pooblastili ukrepa recimo v centru Ljubljane? Ali to še spada pod širše varovanje državne meje ali ne? Potem, med pooblastili, ki jih zakon uveljavlja – se pravi, da vojaki lahko opozarjajo, napotujejo, začasno omejujejo gibanje oseb in sodelujejo pri

obvladovanju skupin in množic –, je do zdaj v naši pravni terminologiji v uporabi samo prva, to je "opozarjajo", vse ostale tri zakone postavlja na novo in jih ne definira, ne razloži, kaj pomenijo. Potem je tukaj vprašanje nadzora. Kdo bo nadziral delo vojske? Ministrica je rekla, da bo nadzor potekal enako kot nad delom policije, ampak civilna sfera v vojaško ne sme posegati, in to vsi vemo. Potem je tukaj vprašanje prisilnih sredstev, ki jih lahko uporabljajo. Ali lahko vojaki uporabljajo policijska prisilna sredstva, ali lahko vojaki uporabljajo, kot je na koncu opozorila predstavnica Zakonodajno-pravne službe, lastna prisilna sredstva in izključno lastna celo, se pravi strelno orožje? To so vse nedorečenosti v tem zakonu.

In zato v Združeni levici ocenjujemo, da je zakon enostavno preslabo pripravljen, preveč nejasen, preveč nedorečen, in kot smo slišali iz ust nekaterih koalicijskih partnerjev, ga še pred enim mesecem nikakor ne bi podprli, ga bomo tudi mi danes zavrnili. Predlagamo pa, da ostali storite enako in da jutri naredimo rešitev, ki je dejansko odgovor na take situacije. To pa je interventni zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Vlade, ministrice in ministri!

Poslanska skupina Nove Slovenije bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o obrambi seveda podprla, kajti zavedamo se, da je takšna sprememba zakona v tej krizni situaciji več kot nujna. Razmere se namreč iz ure v uro spreminjajo, zaostrejujejo, pri čemer obstaja utemeljena bojazen, da bodo te razmere že zelo kmalu lahko postale popolnoma tudi neobvladljive. Policija deluje na zgornjih mejah zmogljivosti, zato je nujno, da se v reševanje in varovanje slovenske in schengenske meje aktivno vključi tudi Slovenska vojska. Problem zakona, ki ga imamo na mizi, je sicer njegova nedorečenost oziroma kakšna pooblastila bo vojska dejansko imela.

Ob tem pa moram opozoriti tudi na dejstvo, da je Vlada pri sprejemanju ukrepov za učinkovito obvladovanje migrantske krize prepočasna, saj imamo pred seboj sprejemanje izjemno pomembnih sprememb Zakona o obrambi, ki smo ga poslanci dobili na mizo šele pred nekaj urami, kljub temu, da je bilo moč predvidevati, da bo prišlo do zdajšnje situacije. Kajti Madžarska je ograje na svojih mejah začela postavljati že vsaj dva meseca nazaj. Vlada bi se lahko na to izjemno pomembno spremembo zakona, ki jo sedaj ad hoc obravnava Državni zbor in v temelju posega v pravno oblikovanje varnostnih mehanizmov države, pripravila že mnogo prej. Danes, spoštovani kolegice in kolegi, gospe in gospodje, ni tisti trenutek za

politično obračunavanje, če hočete, politikantstvo, politične igrice; razmere so namreč mnogo preresne in ta trenutek je pomembna tudi tako imenovana politična enotnost. Ampak glede na obseg in številčnost migrantskega toka ter glede na dejstvo, da rešitev na izvoru že dolgo ni mogoče pričakovati, v Novi Sloveniji Vladi želimo dati v premislek, naj razmisli o postavitvi ograje, ki bi pomagala našim varnostnim organom pri opravljanju njihovih del v povezavi z zagotavljanjem varnosti slovenskih državljanov in tudi beguncev, če se bodo razmere poslabšale, kar se tudi nakazuje. Situacije, ko se več obubožanih beguncev znajde sredi mrzlega potoka ali reke, je namreč treba preprečiti.

Slovenija je tudi članica Evropske unije, zato v Novi Sloveniji hkrati pričakujemo, da bo Vlada nemudoma zaprosila za pomoč, finančno, logistično in tudi kadrovsko, Evropsko komisijo in posebne enote Frontex, ki so namenjene varovanju schengenske meje. Če bosta Avstrija in Nemčija zaostрили pogoje prehoda na njuno ozemlje, obstaja namreč utemeljena bojazen, da tudi Slovenska vojska, ki jo pravkar angažiramo, tovrstnega pritiska ljudi na mejo ne bo mogla zadržati.

Ta trenutek pa je tudi na mestu vprašanje, kako je Vlada pripravljena na situacijo, da Nemčija in Avstrija zaostрили vstop migrantov v svoji državi. Kaj bomo naredili v tem, vse bolj verjetnem primeru, ko zgolj tako imenovani transport na avstrijsko mejo ne bo več mogoč. V Novi Sloveniji, spoštovani predsednik Vlade, sicer podajamo tri predloge za bolj učinkovito spopadanje z migrantskim valom ter da obvarujemo schengen, in sicer, prvič, kot že rečeno, postavitve ograje na južni meji, sploh v primeru, da se razmere poslabšajo. Kajti glede na obseg in številčnost migrantskega toka ter glede na dejstvo, da rešitev na samem izvoru krize še dolgo ni mogoče pričakovati, ter na vse večjo verjetnost, da prehod migrantov v njim zelene države ne bo več mogoč, ker jih pač ne bodo več sprejemale, ter glede na druge predvidljive okoliščine je postavitve ograje pravi ukrep, ki lahko situacijo stabilizira in jo naredi zlasti bolj predvidljivo. Drugič, nemudoma moramo zaprositi za pomoč enote Frontex in tudi Evropsko unijo, kajti Slovenija se bo v primeru, če bosta Avstrija in Nemčija zaostрили pogoje za vstop na njuno ozemlje, znašla v tako imenovanem žepu, ki ga ne bo mogla sama obvarovati. In tretji predlog, spoštovani predsednik Vlade, na vas je, da zahtevate sestanek vrha Evropske unije na temo reševanja migrantske krize in varovanja schengenske meje, kajti Slovenija te težave ne more rešiti sama, EU v temu primeru potrebuje sistemske ukrepe.

Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana Vlada, čas je za odločitve, to od nas terja situacija, to od nas terjajo tudi državljani in odločevati moramo danes, jutri bo prepozno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani, vsi, ki spremljate to sejo!

Poslanska skupina nepovezanih poslancev bo predlagane dopolnitve sprejela in podprla.

Bi pa pri tem opozorili na dejstva. Imeli smo indice, imeli smo opozorila, na podlagi katerih bi lahko naredili oceno tveganj, na podlagi ocene tveganj seveda scenarije, kaj se bo lahko dogajalo in kakšne bodo predlagane rešitve. Tako bi lahko to razpravo opravili že pred časom in takšen zakon imeli pripravljen za dan, ko ga potrebujemo. Pa tudi druge rešitve, ne samo te. Ukrepe bi tako lahko sprejeli pravočasno in delovali proaktivno, tako pa vedno delujemo reaktivno, za nazaj, z mnogimi napakami. Na te napake smo danes na odboru opozorili. Gre za to, da so nedodelana pooblastila, ki bodo prinesla dodatne napake v izvajanju postopkov. Prav tako smo opozorili, da nekateri postopki ne bodo mogli biti izvajani tako, kot si želimo. Gre za to, da moramo rešiti situacijo, zato bomo predlagane ukrepe podprli, vendar pričakujemo, da bomo potem, ko bo situacija rešena, ocenili škodo, kajti škoda je že nastala in bo še nastajala, in potem ugotovili, kdo je odgovoren za tako nastalo škodo. Hkrati pa pozivamo, da vsaj sedaj začnemo ocenjevati tveganja, delati scenarije in predlagati ukrepe. Seveda pa pričakujem tudi aktivno vlogo Vlade pri tem, da bo opozarjala na nastanke, vzroke krize. Če se s tem ne bomo ukvarjali, bo teh beguncev vsak dan več. In pa še nekaj – da začnemo odpravljati, prav tako s pritiskom na ostale države v Evropi, tiste dejavnike, ki privlačijo te ljudi v Evropo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Naj uvodoma povem, da menimo, da je v nastalih okoliščinah sprejetje Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o obrambi nujno. Sicer ocenjujemo, da verjetno zaradi enormne spremembe okoliščin na terenu v zadnjih dneh se je k pripravi zakona pristopilo v naglici. To je pogojevalo, da je prišlo do nekaterih formalnopravnih in vsebinskih pomanjkljivosti pri pripravi besedila. Upamo pa, da so člani Odbora za obrambo uspeli zadovoljivo popraviti vsaj formalnopravne nedoslednosti, na katere je opozarjala tudi Zakonodajno-pravna služba. Ne glede na prej omenjeno naj povem, da se lahko špekulira in strankarsko polemizira o tem, ali bi Vlada tovrstne aktivnosti vključno s pripravo tega zakona lahko opravila že prej, ko se je slutilo, do

kakšnega scenarija bo prišlo tudi na slovensko-hrvaški državni meji. Vendar nam to sedaj dosti ne pomaga. Zaradi ažurne potrebe po takojšnji bolj intenzivni pomoči policiji s strani vojske je treba predlog zakona sprejeti danes. Tudi v današnjih poročilih smo videli zaskrbljujoče prizore s terena. Sočasno s sprejetjem spremembe zakona je pa treba pozvati Vlado, da nemudoma pristopi tudi k iskanju drugih, sistemsko in vsebinsko bolj dovršenih, predvsem pa učinkovitih rešitev. Govori se tudi o zaprtju mej med Avstrijo in Slovenijo oziroma med Nemčijo in Avstrijo. O posledicah takšnega dejanja danes lahko zgolj ugibamo. Dokler ne bo celovito usklajene rešitve na ravni Evropske unije o varovanju meje med Turčijo in Grčijo ter učinkovitega zagotavljanja pomoči za pospešeno reševanje težav pri izvoru begunsko migracijskih procesov, mora Slovenija tovrstne namere Nemčije oziroma Avstrije poskusiti vsaj preprečiti tako, da nedvoumno zaprosi obe omenjeni državi ter Evropsko unijo za takojšnje skupno ukrepanje pri doslednem nadziranju in varovanju slovensko-hrvaške meje, ki je na tem geografskem območju zunanjega Schengenskega meja. V nasprotnem primeru bo Slovenija postala tako imenovani žepek, kjer bo dejansko begunsko-migracijska kriza prav gotovo povzročila nepredvidljive daljnosežne težave. Poleg tega pa bi se z zapiranjem notranjih meja tudi začel proces intenzivnega razdiranja Evropske unije, po katero so generacije hrepenele in ki je po padcu berlinskega zidu in demokratičnih spremembah v vzhodnem predelu Evrope le zaživela. Prepričan sem, da nihče ne želi s parcialnimi dejanji v hipu porušiti tistih vrednot, ki so za Evropo 21. stoletja koristne in napredne. Ni nikakršnega dvoma o tem, da sedaj potrebujemo odločne, a hkrati umirjene korake in odločitve predvsem s strani Vlade. To pričakujejo državljanke in državljani, še posebej v občinah oziroma na območjih, kjer se s težavami zaradi enormnega, nekontroliranega prečkanja zunanje schengenske meje neposredno srečujejo. Moramo se zavedati, da naš obstoječi kadrovske kontingent količinsko ne zadošča, zato sta pomoč in nadgradnja sedanjega sistema varovanja schengenske meje nujno potrebna. Seveda pa gre kljub temu tudi sedaj izraziti vso priznanje policiji in pa humanitarnim organizacijam ter drugim subjektom v tem procesu, vsem, ki z doslednim in požrtvovalnim delom odlično opravljajo svoje naloge. Torej naj še enkrat poudarim in zaključim, da je treba predlagano spremembo zakona podpreti ter intenzivno pristopiti k še bolj učinkovitim kratkoročnim in dolgoročnim rešitvam, da nas nepredvidljive okoliščine ponovno ne presenetijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, predsednik Državnega zbora, kolegice, kolegi, ministrski zbor!

V teh dneh je Republika Slovenija v samem središču novega begunskega oziroma migrantskega vala v Evropi. Naša država in državljani smo se znašli na prizorišču izjemno zahtevne situacije. Na eni strani se neposredno soočamo z eno od največjih civilizacijskih in humanitarnih kriz sodobnega sveta, na drugi strani tudi z velikim varnostnim vprašanjem. Zavedamo se, da so oči naših državljanov, naših sosed, Evropske unije in tudi dela širšega sveta uprte v nas in da smo soočeni z eno od največjih poosamosvojitvenih preizkušenj naše države in naroda. To od nas terja, da se na razmere odzivamo z državotvorno držo.

Danes na izredni seji obravnavamo sprejetje spremembe Zakona o obrambi kot enega izmed sistemskih stopnjevalnih ukrepov, ki jih je z namenom ustreznega odgovarjanja naše države na aktualne migrantske razmere pripravila Vlada Republike Slovenije. Za sprejem spremembe tega zakona, ki je eden od temeljnih zakonov naše države, je potrebna široka dvotretjinska podpora Državnega zbora. To dejstvo samo po sebi je pomembno zaradi dveh elementov. Prvič, ker zaradi zahtevane večine sam po sebi pričakuje in zahteva preseganje običajnih koalicijskih in opozicijskih delitev, in drugič, ker Državnemu zboru kot parlamentarnemu organu zagotavlja, da je ob bok Vladi Republike Slovenije tesno in končno odločilno vpet v reševanje tega konkretnega migrantskega vprašanja.

Poslanska skupina Stranke modernega centra soglasno podpira predlog novele Zakona o obrambi, ker verjamemo, da bo ta sprememba zakona Slovenski vojski začasno omogočila dodatna pooblastila, da pomaga slovenski policiji pri usklajenem delovanju zagotavljanja varnosti tako migrantov kot s tem posledično tudi državljanov Republike Slovenije. Predlog novele Zakona o obrambi predvideva začasna dodatna pooblastila Slovenski vojski, ki so prvenstveno osredotočena na logistično pomoč pri usmerjanju in obvladovanju migrantskih tokov in bodo v veljavi le, če bo Vlada Republike Slovenije Državni zbor zaprosila zanje, in še to samo za čas, ko bo to nujno potrebno, a najdlje tri mesece, z možnostjo podaljšanja za isto obdobje.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra želimo na tem mestu ponovno poudariti, da je Slovenija pri obvladovanju prvega migrantskega vala uspešno zasledovala vse predpisane mednarodne in domače pravne postopke, da so medsebojno zgledno sodelovale tako institucije države kot lokalnih skupnosti, civilnodružbenih, humanitarnih organizacij, ter da se je skozi posamezne odzive in pomoč naših državljanov in državljanov potrdila tudi pregovorna dobrosrčnost, solidarnost in humanitarnost

slovenskega naroda. Naš odziv je bil deležen spoštovanja in odobravanja mednarodne skupnosti, posebej sosednjih držav in tudi vrha Evropske unije. Drugi migrantski val, s katerim se soočamo danes, v današnjih dneh, je v primerjavi s prvim neprimerljivo zahtevnejši, žal tudi zaradi nezadostnega sodelovanja s strani Republike Hrvaške. Aktualni migrantski val postaja težko nadzorovan in je na robu zmogljivosti, na kar opozarjajo pristojne institucije države. Iz teh razlogov je Vlada Republike Slovenije kot nadaljnji ukrep za učinkovito obvladovanje migracijskega toka ter nemoteno delovanje države predlagala omenjene spremembe Zakona o obrambi.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpora predlogu Zakona o obrambi razumemo kot državotvorno dejanje, ki bo zagotovilo nadaljnjo nemoteno delovanje države ter s tem varnost njenih državljanov in migrantov pri vstopu in prehodu skozi našo državo.

Za konec pa mi dovolite, da ponovno opozorim, da v Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da se lahko z migrantskimi tokovi današnjega časa uspešno soočamo le skupaj, s sodelovanjem znotraj države, in hkrati zasledovanjem načel solidarnosti in pomoči med državami, posebej sosedami, državami članicami Evropske unije in vrhovnimi političnimi institucijami Evropske unije. Zato se pridružujemo pozivom Vlade Republike Slovenije, da se v reševanje krize aktivno vključi tudi mednarodna skupnost, tako z naslavljanjem vzrokov migrantskega vprašanja kot enotnih medsebojnih sodelovanj in pomoči. Znotraj Republike Slovenije pa bomo, kot že rečeno, našo konstruktivno in državotvorno držo poslanke in poslanci Stranke modernega centra izkazali s soglasno podporo predlagani noveli Zakona o obrambi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gre za ključno varnostno vprašanje. Tako je v noveli zakona opredelila Vlada. Vendar, ko se je ta materija pred nedolgo tega nazaj obravnavala na Odboru za obrambo, ni bilo na tej seji ne predsednika Vlade ne ministrice za notranje zadeve ne kakšnega drugega ministra. Tukaj, ko pa poteka več ali manj piar zadeva, ker ima Vlada najavljenih samo še 20 minut za razpravo, v vseh petih urah, pa se je naslikala praktično celotna Vlada, kar se mi zdi, da je to predvsem velik vsebinski problem. Če bi predsednik Vlade, ministri in še kdo malo pogledal, kaj se dogaja v drugih državah ob teh begunskih valovih, ki so jih dosegli, če bi videl, kaj prinašajo migranti s seboj in kakšne stvari se dogajajo, in če bi Vlada bila sposobna prisluhniti tudi opozorilom, ki ste jih dobili od poslancev Slovenske demokratske stranke, našega predsednika, in to na delovnih

telesih v Državnem zboru, recimo na Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ali tudi na SNAV in še kje, potem bi bila Vlada pripravljena, tako rešitev in še kakšne druge na drugih področjih bi že zdavnaj imeli pred seboj in pripravljene in bi sedaj, ko so nastale neprijetne težke razmere za Slovenijo, te zakone pravzaprav uveljavljali. Tako pa je Vlada praktično prišla na hitro, čez noč z neko rešitvijo. Če bi bili poslanci vladne koalicije dosledni, bi rekli, bi odkrito rekli, da gre za nesistemske celovito rešitev in bi tak zakon sami zavrnili. Tako pa ob vseh kapacitetah pravnih, ki jih ima Vlada v ministrski ekipi in pod njo, je prišla z rešitvijo, ki ni pila vode, po domače povedano. In to, kar se je dogajalo na odboru, je svojevrsten problem in kaže na to, kaj vse je pripravljena vladna koalicija narediti, da sprocessira vladne zakone, ki so, milo rečeno, pod vsako kritiko.

Migranti so v številu, ki pritiska na naše meje, velik problem, ne samo za našo državo, ampak bi bili velik problem tudi za kakšno večjo državo, ki ima mnogo boljše, mnogo večje kadrovske in tehnične varnostne resurse, kot jih ima Slovenija. Vendar, očitno so bila vsa ta opozorila prezrta. Dogaja se tisto, na kar smo opozarjali, se pravi, da se izstopni del počasi zapira, prehajanje preko meje v Avstrijo in naprej se omejuje in se bo verjetno še omejevalo, medtem ko na južni meji smo priča praktično prostemu dotoku migrantov v Slovenijo. To je velik problem za državo, velik varnostni problem in predvsem tudi velik problem za tiste lokalne skupnosti, ki so v tem neposredno udeležene, pa naj gre to za občine, kraje na južni ali pa na severni meji. Še posebej bo to velik problem, ko bo število migrantov v teh centrih nekajkrat večje kot število prebivalcev v tistem okolju.

Taka situacija bo nevzdržna in se bomo težko varovali in zagotavljali varnost premoženja občanov in pa tudi njihovo osebno varnost. Mi smo mnenja, da mora biti vstop migrantov nadzorovan, da mora Vlada storiti vse, kar je v njeni moči, da zagotovi nadzorovan vstop, če je treba tudi s fizičnimi preprekami. To bi v bistvu morali že storiti in moramo enostavno to storiti, ali bo to angažiranje vojske ali še koga, bo pač pokazal čas. Vendar, zavarovati je treba in zadevo spuščati preko meje toliko, kolikor lahko ta država absorbira tega. Mi se ne moremo zaradi migrantov enostavno utopiti v problemih, ki jih s seboj prinašajo. Mi smo na zakon predlagali amandma. Žal ni bil sprejet. Ta amandma sedaj ponavljamo. Upam, da boste sedaj temu prisluhnili. Kajti s temi imaginarnimi rešitvami, ki ste jih zapisali v zakon, bo najbrž velik problem tudi pri izvajanju.

Tu pa za konec lahko samo to rečem, da bomo zakon podprli. Ob tem pa opozarjamo, da Vlada ni opravila svojega poslanstva, in čas je, da nekateri ministri in predsednik Vlade, ki so s tem povezani – opažamo, da so kombinacija nečimrnosti, napuha in nesposobnosti –, zapustijo svoja mesta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav predsedniku, kakor tudi predsedniku Vlade in ministrskemu zboru! Dober večer, kolegice in kolegi!

Že septembra so k nam prišli prvi migranti. Smo izrazili bojazen, da bo drugi val še močnejši in še zahtevnejši. Temu smo priča danes, saj je samo od petka do danes prišlo v našo državo prek 20 tisoč oseb. Poudariti moram, da je nadzorovanje razmer vse težje, na kar vpliva predvsem nekooperativno ravnanje sosednje Hrvaške, ki k nam dnevno pošilja veliko število migrantov. V zadnjih dneh je to povprečje migrantov preseglo tisto, kar zmoremo in lahko sprejmemo. Na začetku, ko je v našo državo prihajalo približno 2 tisoč migrantov, je bila situacija še obvladljiva. Ko pa je k nam včeraj prišlo približno 8 tisoč ljudi – in tudi danes, v prihodnjih dneh najverjetneje lahko pričakujemo podobne številke –, pa je treba sprejeti dodatne ukrepe za obvladovanje položaja. Še enkrat poudarjam, da je sosednja Hrvaška nekooperativna. Ne samo na političnem nivoju, ampak tudi na operativni ravni. V sosednji Avstriji so zmogljivosti za sprejem migrantov omejene, kar bi lahko povzročilo dodatne težave za Slovenijo. Vlada in Državni zbor sta dolžna poskrbeti za zaščito državne meje, za zaščito državljanov ter hkrati tudi za zaščito vseh migrantov, ki prihajajo iz Hrvaške. Po eni strani moramo poskrbeti za pomoč migrantom, po drugi pa tudi za našo varnost. To pa bomo lahko učinkovito storili le v primeru, da bomo situacijo nadzorovali in da bomo sprejeli le toliko ljudi hkrati, kolikor smo jih zmožni oskrbeti in nuditi vsaj osnovno humanitarno pomoč. Predvsem moramo skrbeti za nujno pomoč bolnim, otrokom, ženskam in seveda starejšim. Zaradi vsega tega je nujno, da sprejmemo predlagano novelo zakona o obrambi. Če bodo to zahtevale razmere bo Državni zbor lahko na predlog Vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odločil, da bodo pripadniki Slovenske vojske izjemoma pri širšem varovanju državne meje pridobili potrebna pooblastila za uspešno opravljanje nalog, povezanih z migrantsko krizo. Pooblastila in naloge, ki jih določa predlog zakona, bodo pripadniki Slovenske vojske izvajali pod enakimi pogoji, kot so veljali za policiste, vendar pa le, če bo to nujno potrebno in ne več kot tri mesece.

Verjamemo, da bo Vlada tudi v prihodnje spremljala ukrepe glede na razmere na terenu. V Poslanski skupini Desus pa opozarjamo, da bo v okviru Evropske unije treba čim prej sprejeti celovite politične rešitve. Slovenija ne more reševati problemov, katerih razlogi so nastali v Siriji. Za reševanje situacije v Siriji se bo morala Evropska unija bolj angažirati v iskanju politične rešitve. Akcijski načrt

Evropske unije s Turčijo je prvi korak v pravo smer. Prav tako pa je treba zagotoviti pomoč državam, ki se najprej soočijo z imigranti. Tukaj mislim na Grčijo, Makedonijo in Srbijo. Moramo zagotoviti boljše sodelovanje med državami ter preprečiti, da bi breme te krize padlo samo na tranzitne države, tudi na Slovenijo. Hrvaško dejanje ni v evropskem duhu, ko migrante enostavno pripelje na slovensko mejo in jih nekontrolirano napotijo v Slovenijo. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev se zavzemamo tudi za čim prejšnjo ustanovitev urada za begunce, ki bo koordiniral vse potrebne aktivnosti glede migracijske krize. Skratka, storiti moramo vse, da zavarujemo mejo naše države ter da hkrati nudimo kar se da učinkovito oskrbo in pomoč migrantom.

V Poslanski skupini Desus bom predlog zakona podprli, saj je nujno, da zagotovimo nadaljnji nadzor državne meje in s tem varnost državljanov, hkrati pa pozivamo Vlado, da prouči in pripravi predlog potrebnih finančnih sredstev, ki bo omogočil normalno delovanje udeleženih organov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Spoštovani, dober večer. Oba predsednika, ministrice, kolegice in kolegi!

Zaradi težke begunske problematike, ki se je te dni še v večjem obsegu prevalila na mejo Slovenije, moramo danes v tej hiši sprejeti potrebne zakonske spremembe – spremembe Zakona o obrambi, ki bodo ne samo odgovorile na akutno stanje na naših mejah, temveč postavile nekakšen podporni steber, če želite, že sedaj začetim aktivnostim Slovenije pri reševanju te hude krize. Ta kriza, veste, ni od včeraj. Kot tudi ni od včeraj iskanje rešitev pod skupno evropsko streho. Te pa so, vsaj za zdaj, klavarno izvisile v nekem vseevropskem teoretiziranju ali pa govoričenju, praksa terena pa, vsaj v Sloveniji vidimo, kaže nekaj povsem drugega – na to, da so trenutni politični interesi nekaterih držav, skupaj z neučinkovito politiko evropskega prostora, zgradili vse bolj zapleten labirint, ki bi lahko rekel, da je labirint brez izhodov, vsak dan z več slepimi ulicami. Ne sprožajo se več le vprašanja o političnih reakcijah. S temi dejanji oziroma boljše nedejanji se vse globlje posega v temelj te krize, ki se iz polja humanitarnosti vse bolj – v škodo beguncev gospe in gospodje, kot tudi vseh državljanov in državljanov Evrope – pomika v polje varnosti. Sprva je kazalo, da bosta Slovenija in Hrvaška uspeli premeščati tokove beguncev po načelu dobrososedskih odnosov, in še pomembneje, v skladu z nekimi evropskimi pravili. Zaradi vse večjega števila prebežnikov pa nekatere države, med njimi tudi Hrvaška, niso bile sposobne ali pa niso hotele prevzeti svojega dela odgovornosti še naprej. Ko se je tok krepil,

kratko malo so nekatere države na nek način ubrale najlažje, a v luči skupnih rešitev tudi najbolj tvegane rešitve. Imamo države v okolici z žičnimi ograjami, druge države so v bistvu na svoje meje malone napisale tisti "exit" in to pa samo zato, da se ljudi na hitro premakne z njihovega ozemlja. Te države, spoštovani, ravna jo v zmotnem prepričanju, da problem odide takrat, ko odide še zadnji begunec z njihovega ozemlja. Te dni je tisoče ljudi pripeljanih pred slovensko mejo, brez dogovora, brez pravil, predvsem pa brez potrebnih spremljevalnih ukrepov, tudi s strani Evropske skupnosti, kako se s tem hudim problemom spopasti. Do sedaj je Slovenija z velikimi napor i Vlade, velikimi napor i policistov, predstavnikov civilne zaštite, humanitarcev, pretok ljudi še uspela obvladovati. Ob vse večjem pritisku pa moramo ubrati tudi pot zakonskih sprememb, ki nam bodo pomagale pri učinkovitejšem prilagajanju dani situaciji, kot tudi pri nadaljnjem zagotavljanju varnosti tako za naše državljanke in državljane kot tudi seveda absolutno za begunce. Naša dolžnost, predvsem pa odgovornost sprememb zakona je v pooblaš čanju Slovenske vojske za podporo obvladovanju razmer na slovenskih mejah, tudi tako, da razbremenimo naše policiste. Glede na to, da smo mala država smo s kadri omejeni, zato je nujno, da se v dani situaciji za pomoč angažira tudi Slovenska vojska. Ne samo z logistično pomočjo pa z vključevanjem civilne zaštite, temveč tudi z vojaki, ki bodo seveda v skladu s policijskimi nalogami in pooblastili pomagali varovati naše meje in ljudi usmerjati. To pa bo možno le v izjemnih primerih, takrat, ko bo Državni zbor obravnaval in sprejel sklep Vlade in ga sprejel tudi z dvotretjinsko podporo navzočih poslancev.

Socialni demokrati ocenjujemo, da nastala situacija pri odločanju in reševanju tega problema potrebuje predvsem mirno glavo. Na strani politike je, da zadeve rešuje preudarno, zbrano, predvsem pa brez izkoriščanja tega vprašanja za preigravanje, diskreditacijo ali pa merjenje moči.

Spoštovani, Republika Slovenija z dvema milijonoma prebivalcev zagotovo ni država, ki bo sama reševala in rešila begunsko problematiko. V odgovornosti do vseh svojih državljanek in državljanov pa se mora odzvati v skladu z nastalo situacijo tako, da bo zagotovljena varnost naših državljanek in državljanov, s tem pa neokrnjena naša humanitarnost in odzivnost za stisko ljudi, ki prihajajo in odhajajo iz naše države. / znak za konec razprave/

Zaradi vsega navedenega bomo Socialni demokrati novelo zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Besedo ima dr. Vinko Gorenak. / oglašanje iz dvorane/ Potem pa še mag. Branko Grims, potem bomo pa ...

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Relativno kratko, umirjeno in tako dalje.

Rad vas bi spomnil na nekaj zadev; predsednika Vlade ni, kar zelo obžalujem, ker sem mislil veliko njemu povedati. Janez Janša, to je tisti, ki ste ga vrgli iz parlamenta, če ste pozabili, je konec meseca avgusta spisal en zelo dolg tekst, ki ga slovenski mediji niso objavili. Objavili so ga pa evropski mediji. Tam notri je naštel, kaj naj Vlada naredi. Gospe in gospodje, vse ste zavrnili, gospe in gospodje, Slovenci, slovenski državljani naj vedo, da tudi mediji tega niso objavili. Danes pa delate vse tisto, da ste že na eni polovici tistega, kar je on predlagal, takrat ste pa zavrnili.

Gremo naprej. Predsednik Vlade je danes zjutraj rekel: "Situacija nas je presenetila". Samo oseba, ki zna pisati in brati, je lahko izračunala koliko migrantov gre čez Madžarsko. Madžari so napovedali, da bodo meje zaprli. Vsak, ki pozna malo geografijo Evrope, je vedel, da bo vse to prišlo v Slovenijo. Vsak je lahko izračunal, da bomo dnevno dobili deset ali več tisoč migrantov – vse smo tudi dobili, kot vidite. Predsednik Vlade pa pravi, da ga je presenetila situacija.

Opozarjal sem vas osebno, v imenu poslanske skupine trikrat: 1. 9. na seji odbora, 17. 9. in 23. 9. na seji Državnega zbora. V imenu Poslanske skupine SDS sem rekel: "Zaboga, aktivirajte vojsko. Če je treba, spremenite zakon." Smejali ste se mi, čudno ste me gledali, danes prosite za našo podporo. Tudi dobili jo boste, ampak pozno je to.

Osebno menim, to sem hotel reči predsedniku Vlade, da pravna podlaga za angažiranje vojske obstaja! Saj vojsko ste že poslali na meje, saj ljudje to vidijo. Vlada pa išče kako naj rečem, rezervni izhod, da bi to dala na Državni zbor; prelaga, čisto prelaganje odgovornosti je to gospe in gospodje, čisto prelaganje odgovornosti. Vojsko ste že poslali na mejo, zdaj pa iščete pravno podlago. Pa prav je, da ste jo poslali, jaz sem za. Tukaj ni notranje ministrice, javnost je to opazila. Gospe in gospodje, gre za hud kompetenčni spor med notranjim in obrambnim ministrstvom. Javnost to mora vedeti. V primeru, ko se spreta dva ministra ali pa dve ministrici, predsednik Vlade ne more biti in ne sme biti in se ne sme obnašati tako, kot se naš predsednik Vlade obnaša. On ni mediator, on ni karkoli drugega, ne najdem pametnega izraza, on je oseba, ki mora udariti po mizi! On je oseba, ki mora udariti po mizi. 6 ur ste včeraj pisali en člen, 6 ur! In Slovenski javnosti lahko danes in tukaj z vso odgovornostjo – 5 let sem spremljal delo Vlade, 1 leto pa sem bil njen član – zagotovim, da bi

naša vlada tak člen sprejela na korespondenčni seji ali na seji vlade, ki bi trajala 5 minut, 5 minut! Gremo k predlogu zakona in zakaj smo vložili amandma, to je tudi bistvo mojega nastopa. Glejte, v kompetenčnem sporu med dvema ministrstvom ste prišli s tekstom, ki je pravno neuporaben. Pravniki se že oglašajo in pravijo, da je to ustavno sporno, kar ste spisali. Glejte, spisali ste nekaj, da se zadovoljili in obrambno in notranje ministrstvo, Slovensko vojsko in Slovensko policijo boste pa postavili v položaj, ko bodo mnogi policisti ali mnogi vojaki predvsem kasneje postavljeni pred sodišča. Zapomnite si, da bo tako. Tako kot sem vam rekel, naredite pravne podlage, vam danes povem, mnogi vojaki bodo šli pred sodišča, če bo ta člen sprejet. Kaj je to "napotujejo" – kakšno pooblastilo je to, ali je to pooblastilo, da stojijo na zeleni meji in kažejo, tam je Avstrija? Če je to to, potem to napišite. "Napotujejo" ni pravni pojem, ki bi bil uporabljen v slovenski zakonodaji. Jaz vam govorim z vso resnostjo v želji pomagati vam in Sloveniji, ki jo morate, ki jo moramo reševati. Kakšen pojem je to, "sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic"? Tega pravnega pojma ni nikjer, nikjer. In tudi ne vem, kaj to pomeni, da vojaki zadržujejo migrante pod kozolcem dva dni ali kaj? Ne spravljajte vojakov v nevarnost. Zato smo mi v našem amandmaju zelo jasno napisali naslednje. Cel tekst je vaš, nič ni spremenjeno, niti pika niti vejica, vendar smo rekli, da smejo vojaki "opozarjati". Opozarjanje je policijsko pooblastilo, navedeno v Zakonu o policijskih pooblastilih. Vse je tam notri napisano, kdaj lahko opozarjaš, kako lahko opozarjaš, vse je tam notri napisano. Ustavna presoja teh členov je bila pa zdavnaj narejena, že zdavnaj v policijski zakonodaji. Vsi izvedbeni akti so narejeni, zato je policijsko pooblastilo "opozarjati" pooblastilo, ki ga policija uporablja od leta 45, in to pooblastilo želimo dati vojakom, ko varujejo mejo.

Drugič, "vojaki smejo ukazovati". Jaz se zavedam, ministrica mi je pojasnila in tudi predstavniki vojske so mi pojasnili, da izraz "ukazovati" pomeni v vojski poveljevat. Izraz "ukazovati" v policijskih vrstah in pri policijskih nalogah kot policijsko pooblastilo pa pomeni naročati, bom rekel poenostavljeno, ali povedati, do tukaj lahko greste, naprej pa ne smete. To je ukaz. To pooblastilo jim želimo dati.

Nadalje jim želimo dati, "začasno omejiti gibanje oseb", to pomeni začasno omejiti gibanje oseb na določenem območju, enako kot imajo redarji, povsem enako, do prihoda policistov. Policisti so pa tisti, ki lahko odredijo pridržanje ali karkoli drugega. To so tri policijska pooblastila, ki jih po mojem moramo dati vojakom. Policija je pa proti. Jaz tokrat nastopam v korist obrambnega ministrstva, če želite, in ne v korist notranjega ali policije, ker vem, da je težava tam, ampak težava je v starih policijskih glavah, oprostite izrazu. Ko smo sprejemali zakon o redarski službi, je bilo isto. Redarji lahko po Ljubljani

samo rožice talajo, so me podučevali, pa sem jih poklopil.

In četrto pooblastilo, ki ga želimo dati, to pa je uporaba treh, treh poudarjam, od 17 policijskih sredstev, treh, in sicer: uporaba fizične sile – to pomeni, da se bodo na meji prijel s policisti pod roko in bodo množico zadrževali. Drugo, uporaba palice, tudi to bodo rabili. In tretja zadeva, sredstva za vezanje in vklepanje. Vsa ta tri sredstva za izvajanje policijskih pooblastil so preizkušena, od 45. leta jih policija uporablja, vsa so definirana v pravnih aktih policije. In če mi zadevo zapišemo na tak način, jaz mislim, da bi morali še malo izpiliti, imeli smo 15 minut časa, da smo to napisali, ampak na ta način bomo prišli do nečesa, kar bo za vojake resnično uporabno. In vojaki ne bodo v luftu, kot se temu reče, zato je smisel našega amandmaja.

Naj opozorim samo še na par reči. Poglejte, mediji poročajo, da se je predsednik države dogovoril za to, da bodo Avstrijci imeli in Nemci meje odprte. Še enkrat ponavljam, tako tudi bo, uradno. Vsak dan bodo pa rekli, "tisoč ljudi manj". In v roku nekaj dni bodo rekli, "sedaj pa konec. Uradno imamo odprto, ampak nimamo kam dati". Mi jih bomo imeli pa 30, 40, 50, 60 tisoč. Koliko jih bomo imeli takrat? Torej je nujno zaprtje meje, gospe in gospodje. Žico je treba kupiti včeraj. Ograje je treba kupiti včeraj, ne jutri. Pravi čas je bil takrat, ko ste se Orbánu smejali pa mu rekli, da je diktator. Takrat je bil pravi čas. Nujno po posebnem zakonu, ki ga morate danes spisati, ne jutri, pa je, da nabavite zaščitno opremo za policiste in za vojake – brez javnih razpisov, brez, bom rekel, revizij in brez vsega. To napišite v zakon, če bo treba, in da se to kupi danes, tukaj in takoj. Slovenska policija ima 700 policistov, ki imajo ustrezno opremo. Vsi ostali so v salonarjih, gospe in gospodje. Ali jih bomo v salonarjih pustili tam po koruznih poljih hoditi? Ni mogoče. Prinesite zakon. Žična ograja čim prej, tem boljše, čim prej, tem boljše. Tudi Hrvati govorijo, da jih bodo postavili. Ja saj jih bo zmanjkalo. Sedaj so samo še na Kitajskem. Naročite nemški tovorni avion, in jih pripeljite. Ne se hecati! Vprašanje je varnosti te države. Mi smo danes v trenutku, ki je tako odločilen, kot je bil leta 1991. Takrat so to zmogli. Ali bomo zmogli mi? Mi bomo podprli zakon, pa ne zato, kot je rekel vodja poslanske skupine, ker je dober, zato, da ne bomo krivi tega, kar bi lahko potem bili, češ, da meja ni bila zavarovana. To ni res. Zato bomo zakon podprli. Probajte pa ta amandma upoštevati, ki bo veliko boljši in veliko koristnejši za realno delo na terenu.

V svojem imenu, brez poslanske skupine – jaz mislim, da Vlada zasluži interpelacijo, ne zaradi današnjega dela, zaradi tistega kar niste naredili od 15. avgusta, pa smo vas opozarjali. To pa ja. Želim vam uspešno delo. Zavarujte slovenski narod. Zavarujte naše državljane na tak način, da bo to učinkovito. In pri tem imate vso našo podporo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Če bi bila slovenska vlada leta 1991 in koalicija Demos tako cagava in tako smešno lahkomišelná, kot je sedanjá, se Slovenija nikdar ne bi osamosvojila, gospe in gospodje. Kajti to, kar se dogaja, je bilo popolnoma predvidljivo. Bilo je očitno. Na osnovi javno dostopnih informacij, da ne govorim še o vsem tistem, o čemer so dajale informacije ustrezne službe. Kdor danes govori, da ga je presenetilo to stanje – to kar se dogaja, sem napovedal dva in pol meseca nazaj na neki tiskovni konferenci, in sem povedal kaj bo: da bo ena ograja ob bolgarski meji, kjer je že stala, da bo druga ograja ob madžarski meji, da je na drugi strani koridorja Jadransko morje in na vrhu tega koridorja se bo nahajala Slovenija, in da se bo morala Slovenija sama opreti odločno na svoje sile, pa nič računati na kogarkoli. Zakaj? Iz preprostega razloga, ker v tistem prvem, popolnoma zgrešenem početju Evropske unije se enostavno ni dalo o stvareh resno pogovarjati, in potem je bilo jasno vnaprej, da bodo sledili ostri sekajoči ukrepi, da se bodo, če bodo zunanje meje Evrope odprte, če se schengen ne bo izvajal, postavljale meje znotraj Evropske unije. Jaz sem trdno prepričan, da se bo vendarle zbralo dovolj energije, da se to, kar se sedajle dogaja, na neki točki v naslednjih mesecih odločno preseka. Ker če bi to res trajalo več let, tako kot se govori – sedaj se ne govori niti o štirih, kar je bila ameriška ocena, sedaj se govori že o petih do desetih letih –, potem Evropske unije preprosto ne bo več, bomo imeli čisto drug problem, ker bomo spet popolnoma samostojni, bomo imeli sami možnost in dolžnost braniti svoje lastne meje. Ampak vsi upajmo, da se kaj takega seveda ne bo zgodilo in da se bo Evropa vendarle poenotila do te mere, da bo našla pravi odgovor, da bo stvari sanirala tam, kjer je treba, torej na izvoru, te tokove pa prekinila in presekala in seveda stvari uredila skladno s pozitivno zakonodajo. Če bi ravnali racionalno, če bi imeli malo strateškega pogleda, potem bi danes skupaj z Višegrajsko skupino imeli tukajle postavljeno fizično ograjo in bi lepo razglasili zaporo meje, in vse to, s čemer se danes tukaj ukvarjamo, sploh ne bi bilo potrebno. Po vsej verjetnosti ne. Kajti, če pa ravnaš na začetku lahkomišelnó, če dopustiš, da pride do hudega varnostnega ogrožanja, moraš pa kasneje uporabljati hujše ukrepe in prevzeti odgovornost za škodljive posledice in tudi za morebitno nasilje, ki se na tej osnovi lahko pojavi. In na tej točki žal smo, ker se je ves čas, ki bi bil na razpolago za varnostne priprave, zamudil.

S komisijo, ki jo vodim, smo skupaj, soglasno, vsi člani komisije poskušali opozoriti na ta problem. Izredna seja Državnega zbora je bila en mesec dni nazaj, pa se ni zgodilo nič.

Danes se govori tukaj, joj, kako smo presenečeni. Točno to, kar se je dogajalo te dni, smo vsi po vrsti takrat napovedali. Ne mi potem govoriti, da je nekdo presenečen. To samo pomeni, da se spreneveda, da sedajle vleče nekoga za nos ali pa se opravičuje, ker je spal do takrat ali pa se je kregal. Kajti mnogi podatki govorijo, da je bilo kar precej sporov v Vladi – ali bo eno ministrstvo ali bo drugo, ali bo ena ministrica ali bo druga. Šlo je za denar, za delitev denarja in stvari niso tekle tako, kot je treba. Predvsem pa je manjkalo neke odločenosti, koordinacije in odločenosti. V SDS smo storili vse, da bi delali odločno politiko, da bi jo delali skupaj in da bi skupaj gradili Slovenijo tako, kot smo jo enkrat že na samem začetku. Tudi danes bomo ravnali državotvorno, podprli bomo zakon, upam da z našim amandmajem, če ne pa brez njega. Cilj tega amandmaja je samo to, da se zaščiti naše fante, saj ni nič drugega v igri. Ampak morate vedeti, da ko gredo ti ljudje, v prvi vrsti policisti, sedaj tudi že vojska, nastavljat hrbet za varnost vseh drugih ljudi, kajti za to v resnici gre, s tem izpostavijo tudi sami sebe. In če so pravila igre jasna in dorečena – in samo takšna, mimogrede, so ustavno dopustna –, potem seveda kasneje ne more biti kakšnih tožb, pritožb in vsega, kar se sicer dogaja. Da pa je to možno, naj vas pa opozorim, da v Sloveniji imamo tudi takšne – da ne uporabim kakšne zelo grde besede – ljudi, ki ne zaslužijo prav nobenega spoštovanja, kot smo bili priče ob prvem valu migrantov, ko so slovenski provokatorji šli na mejo provocirati slovenske policiste in izzivat nasilje zato, da bi se pač tam slikali pred kamerami in izvajali neke določene politične pritiske. In če se je to takrat dogajalo, verjemite, bodo ti isti ali njim podobni zanesljivo čez nekaj mesecev ali let tožili tiste naše fante, ki jih ne bomo mi danes ustrezno zaščitili s pravnimi pravnimi normami, da bodo imeli dobro pravno podlago za svoje ukrepanje, za svojo lastno zaščito in za zaščito vseh ljudi, vseh državljank in državljanov; saj za zaščito gre, za varnost. Samo to je bil cilj celotne razprave, ki smo jo imeli na odboru, in to je tudi cilj tega amandmaja, ki smo ga danes predložili.

Kot rečeno, bomo v vsakem primeru zakon podprli. S tem bomo tudi pokazali tisto velikansko razliko med državotvorno politično sredino in levičarji v Sloveniji. Kajti, ko je šlo za slovensko osamosvojitve, za osvežitve spomina, so bili ključni akti od vojaškega zakona, proračuna in tako naprej, praviloma sprejemani z enim samim samcatim glasom večine, ker je vsa nasprotna stran, vsa slovenska tranzicijska levica striktno glasovala proti. Mi niti slučajno ne bomo tega storili. Podprli bomo vse, kar je potrebno, zato da se stvari vendarle premaknejo v pravo smer in da se poskrbi za tisto dobroto, katere krhkosti se zavedamo šele takrat, enako kot zdravja, ko jo izgubimo. To je dobrina varnosti in o tem danes govorimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, najlepša hvala!

Danes se soočamo s stanjem, ki bi ga lahko omilili z ukrepi izpred dveh mesecev. Danes lahko govorimo, lahko dodamo kot etiketo tej vladi ne samo življenje v nekem obdobju, nekatere ukrepe, ki so ga nekatere prejšnje vlade naredile za to, da imamo danes neko minimalno gospodarsko rast. Lahko govorimo predvsem o pasivnosti, o neodločnosti, o lahkomišelnosti in ne nazadnje, ker imamo predsednika vlade pravnika, o culpi lata, veliki malomarnosti, ki jo je povzročil s svojim dejanjem – njega, predvsem pa notranje ministrice. Govorimo o tretjem konstitutivnem elementu, ki ga ima vsaka tvorba, ki se imenuje država. Prvi je to ozemlje, ki je določeno z mejo, drugi konstitutivni element državnosti so državljani in državljanke, tretji je izvajanje suverenosti na tem področju. Četrti in peti – en predstavlja državno ureditev, peti predstavlja priznanje ostalih državnih tvorb te države. In tretjega konstitutivnega elementa 20. oktobra 2015 ne izvaja. Ne izvaja zaradi lahkomišelnosti vrha izvršilne veje oblasti. Ta vlada je odločno zavrnila pomoč Evropske unije, predvsem ljudi, tehnike, denarne pomoči, ni se odločila za tehnično varovanje, kot se je odločila sosednja Republika Madžarska, in ta tok beguncev se je preusmeril proti najšibkejšemu členu varovanja zunanjim meja schengena, in to je Slovenija. Slovenija ima 670 kilometrov zunanje meje s Hrvaško, od tega več kot 200 kilometrov rečne meje, in ta vlada je lahkomišelnost si predstavljala, da bo lahko varovala to mejo z nekaj 100 policisti, pomanjkljivo oblečenimi, s pomanjkljivo opremo, kot je prej razlagal kolega Gorenak. Spoštovani kolegice in kolegi, situacija ni, lahko rečemo, brezizhodna, kaže pa, kam nas lahko pripelje lahkomišelnost, pasivnost in to, da nismo gospodarji svoje usode. Tudi sam nimam pomislekov, nikoli nisem imel, ko gre za državotvorne zadeve, da ne stisnem tipko "za", predvsem zaradi tega, da zaščitimo zdravje in premoženje, predvsem državljanov in državljanek Republike Slovenije, ker njim smo mi bili izvoljeni, njih moramo v bistvu v prvi fazi varovati. Posredno seveda pa v okviru humanitarnih ukrepov tudi tiste, ki prihajajo in ki smo jim dali zaradi neizvajanja določenih zadev lahkomišelnost upanje, da bodo z lahkoto prešli preko ozemlja Republike Slovenije. In to je ta problem, ki ga v tem trenutku imamo.

Ministrstvo za obrambo, kot sem povedal tudi na odboru, je zelo malo krivo za to situacijo skupaj z ministrico. Zaradi tega, ker sedaj izvaja tisti pasivni del ali pa drugi del teh ukrepov ravno zaradi tega, ker ni ministrstvo za notranje zadeve skupaj s predsednikom Vlade in morda z ministrstvom za zunanje zadeve storilo. In če prehajamo k članom, torej k spremembam 37. člena –tudi sam imam pomisleke, predvsem,

če si smiselno pogledamo danes Zakon o nalogah in pooblastilih policije, kot se imenuje, in ta zakon v 33. členu omenja, katera so ta pooblastila. In kot je kolega Gorenak govoril, ki je strokovnjak na temu področju, ta pooblastila so preverjena, so določljiva. In vsa ta pooblastila v tem zakonu imajo kasnejši členi – od 34. člena pa skoraj mislim da do 90. člena – opisana, vsa ta dejanja, kako si jih predstavljajo. Vsa ta pooblastila se izvajajo desetletja, ne samo v bivši državi ampak tudi v nam podobnih državnih ureditvah v Evropski uniji in širše.

Ravno zaradi tega smo imeli na Odboru za obrambo, lahko rečem večina poslanskih skupin, pomisleke pri 2., 3. in 4. točki tega 37.a člena, predvsem v besednih zvezah "napotujejo, začasno omejujejo gibanje oseb, sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic", kdaj, zakaj, s čim, s kakšnimi sredstvi in kako naprej. Torej, teh besednih zvez Zakon o nalogah in pooblastilih policije ne pozna. Nikoli niso bila uporabljena v praksi in nikoli se to ni izvajalo.

Ravno zaradi tega zahtevamo ali pa priporočamo ali pa kakor koli vas prosimo, da vlagamo ta amandma, ki pa ima v sebi točno določljiva policijska pooblastila, ki so lahko smiselno uporabljajo na podlagi Zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki so se v praksi uporabljala, ki so določljiva, ki so opisana, ki imajo neki modus operandi. Ravno zaradi tega, da zaščitimo sedaj tudi ravnanja vojakov v izrednih situacijah, situacija se pa poslabšuje iz minute in iz ure v uro, spoštovane kolegice in kolegi.

Mi imamo danes izpad v Šentilju, kjer so agresivno prebili ograjo begunci in so prostovoljno prešli v Avstrijo. Imamo prehod prek Slovenije v Jesenice, kjer so Avstrijci, nekako lahko rečemo, zavarovali svoje ozemlje zaradi tega, ker imajo edini prehod, ki ga imajo v tem trenutku, na Šentilju. Po drugi strani imamo množične prehode preko zelene meje. Imamo po eni strani policijo in v okviru policije rezervno sestavo, ki bi se v tem času vpoklicala, lahko bi izvajali z rezervno sestavo policije in tudi vojske določena usposabljanja, ki jih nismo izvajali in tako naprej. Kot je kolega rekel, tudi nabavo tehnične opreme, s katero bi lahko zavarovali slovensko ozemlje in bi spoštovali 3. konstitutivni člen državnosti.

In, spoštovani kolegice in kolegi, verjamem, da boste prisluhnili argumentom še mojih preostalih kolegov, ki bodo poskušali obrazložiti predvsem pomisleke in predvsem tiste argumente, da teh napak ne delamo v prihodnje. In te argumente smo zajeli torej v tem našem amandmaju, torej govorimo o policijskih pooblastilih, ki imajo domicil, ki so se praktično izvajala in ki jih je smiselno možno uporabiti torej ravno tej skupni akciji v Sloveniji med policijo in vojsko. In treba se bo zavedati, vojska v vsej svoji zgodovini nikoli ni bila pred takšno situacijo in nikoli ni izvajala takšnih pooblastil. Izvajala je

določena dejanja v okviru naravnih nesreč, ki jih seveda poznate.

Zato apeliram, spoštovani kolegice in kolegi, konec je, konec je sedenja v udobju, predvsem tistim govorim, ki ste v Vladi, ki ste v koaliciji. Sedaj je vrag vzel šalo, čas, ki smo ga imeli, smo ga vrgli preko rame, sedaj pa je čas, da rešimo nastalo situacijo, zato vas prosim, da podprete amandmaje Slovenske demokratske stranke. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bom prebral tiste, ki so še na vrsti, potem bom pa zopet sprožil, ker jih je kar nekaj, tako da bo jasno, kakšen je vrstni red. Naprej bo dobila besedo dr. Simona Kustec Lipicer, potem dobi besedo gospod Jožef Horvat, potem gospod Jernej Vrtovec, mag. Andrej Šircelj, Igor Zorčič, Matjaž Hanžek, Anja Bah Žibert, Dragan Matić pa Marko Ferluga. Potem se pa sproži, v redu? Tako, da se ve, kakšno je zaporedje. Torej besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Danes že od 14.00 ure, odkar se je začel Odbor za obrambo, ki je obravnaval ta predlog spremembe Zakona o obrambi, ki ga tudi obravnavamo sedaj na plenarni seji, od tedaj dalje pravzaprav visi v zraku točno to vprašanje in pa ta vsebina, ki jo tudi kolegi iz SDS sedaj naslavlajo. In iz pojasnil, ki smo jih že uspeli pridobiti do sedaj s strani ministrice za obrambo, je bilo možno razbrati tudi to, da določen nabor odgovorov mora podati oziroma se pričakuje, da jih bo podal tudi predstavnik Ministrstva za notranje zadeve, ker pravzaprav celotna materija vsebinsko naslavlja sodelovanje oziroma nek odnos med Slovensko policijo in Slovensko vojsko. Tako da bi to moje vprašanje v imenu celotne Poslanske skupine Stranke modernega centra naslovila na predstavnika Ministrstva za notranje zadeve. Namreč, če nam lahko podate pojasnila oziroma odgovore na naslednja vprašanja: kje, na kakšen način bodo torej opredeljena vsa ta omenjena pooblastila, torej opozarjanje, napotovanje, začasno omejevanje gibanja oseb, sodelovanje pri obvladovanju skupin in množic? Se pravi, najprej vsebinsko, kako in kje bo to opredeljeno, na kakšen način – ker to je tisti prvi pomislek oziroma dvom, ki ga tukaj še imamo –, in drugo vprašanje, če se zelo preprosto izrazim – kdo v tej igri bo vodil to igro? Ali bo igro vodila Slovenska vojska ali Slovenska policija? Torej to so vprašanja, ki ostajajo odprta in v tej povezavi bi se potem želela še navezati na predlagani amandma Poslanske skupine SDS in vaše stališče, v čem se vsebinsko razlikuje glede na prvotni predlog. Torej prvotni predlog spremembe, se pravi čisto z vidika vsebinsko pooblastil in pa pristojnosti, ki jih ima Slovenska policija kot tista primarna nosilka notranje varnosti države, in vaše stališče, vaša ocena

glede teh predlaganih vsebin amandmaja v odnosu do te prvotne verzije dokumenta.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim, oprostite.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Aha, hvala lepa. Jaz bi prosil, če lahko tele pogovore, kolegice in kolegi, opravite zunaj. Hvala lepa.

Besedo ima dr. Mitja Horvat. Izvolite. Ja, izvolite. Pardon, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, predsedujoči.

Sem razumel, da boste najprej dali možnost Vladi, da bo odgovorila na vprašanje vodje Poslanske skupine Stranke modernega centra, ampak seveda se zahvaljujem za besedo.

Če pogledamo časovni poltrak zadnjih mogoče nekaj desetletij zgodovine Evropske unije, nekateri dogodki so danes že bili omenjeni, vidimo naslednje. 3. oktobra je minilo 25 let, torej četrto stoletje od združitve Nemčij, ki je nastala na podlagi padca berlinskega zidu, ki se je zgodil, kot vsi vemo, 9. novembra 1989. Če v tem časovnem poltraku grem nekoliko naprej na naslednje leto, takrat bo naša država Republika Slovenija praznovala 25-letnico. Kakšna bo takrat konfiguracija Evrope, ne vemo. Zakaj ne vemo? Zato, ker se ukvarjamo in smo priča ta trenutek begunski krizi, ki ji enostavno tudi EU ne najde pravih rešitev. In ta begunska kriza je pravzaprav predmet mnogih razprav na mnogih evropskih in tudi svetovnih konferencah, ampak rešitve očitno še ni. Nova Slovenija je že med drugim tudi prejšnji mesec 29. septembra predlagala sejo treh odborov. To smo realizirali. Takrat so nekateri rekli, ja, to je piar. Mi nismo imeli namena zganjati s to usodo mnogih življenj beguncev in s strahom naših državljanek in državljanov piara. Želeli smo rešitve. Želeli smo natančne informacije. Takrat sem govoril, da EU mora imeti informacijski sistem, ki bi natančno pokazal, kako se giblje ta begunski tok, če hočete, po tej balkanski ruti oziroma po balkanski poti. Saj vemo, če se iz satelita da videti na mojo ročno uro, potem se da zlahka ugotoviti, kako ta begunski val teče. In države, ki morajo tukaj ukrepati in koordinirano sodelovati, bi morale to informacijo tudi upoštevati.

Nova Slovenija nima, kot že rečeno, težav s podporo tej noveli zakona. Jaz ministrici ponovno napovedujem podporo temu zakonu, ker imamo državotvorno držo – oziroma ne ministrici, bolj državljanke in državljanom. Državljanke in državljan nas gledajo in nas kličejo, ker jih je strah. Mene je nekdo klical iz mojega volilnega okraja pred dnevi v tujino, da se ljudje bojijo kakšni bodo ukrepi, ali je Slovenija pripravljena. In še, recimo, da boste razumeli, kakšna je percepcija ljudi, ko se

srečujejo z begunci, in še je sledilo temu vprašanje, ali res iz Ljubljane ne moremo nič drugega v Prekmurje dobiti kot begunce? To govorim, ker je pač takšna percepcija ljudi. In mi smo tu zato, da sprejmemo odločitve. In Vlada je seveda prva, ki odločitve Državnemu zboru predlaga, ki ukrepa odločno, odgovorno, racionalno, v skladu tudi z dogovori na evropski ravni. Vlada bi se lahko na to, po mojem prepričanju izjemno pomembno spremembo zakona, ki jo sedaj ad hoc obravnava Državni zbor in v temelju posega v pravno oblikovanje varnostnih mehanizmov države, pripravila že prej. Begunska kriza ni od včeraj.

Druga točka, na katero želim opozoriti v primeru, da bosta Avstrija in Nemčija zaostri razmere na svojih mejah – tudi 7.000 naših vojakov, slovenskih vojakov na naši meji ne bo dovolj za zagotavljanje varnosti naših državljanov in beguncev. Govorimo o zagotavljanju varnosti državljanov Republike Slovenije in varnosti beguncev, ker je to naša odgovornost. O tej nekoliko kasneje.

Naslednjič, Vlada naj nemudoma zaprosi za pomoč enote Frontex in EU, saj se bo Slovenija znašla v žepu, ki ga ne bo zmogla sama obvladati. Slovenija je tranzitna država z 2 milijonoma prebivalcev, na balkanski poti pa je okoli milijon migrantov. Slovenija te situacije že po naravi tega problema ne bo zmogla sama rešiti. Zakaj govorim o tem, da moramo nemudoma, morda bi predsednik Vlade dr. Miro Cerar moral predlagati zasedanje, spet izredno zasedanje Evropskega sveta. Glejte, Evropski svet in Evropska komisija sta predlagala rešitve in potem je 17. septembra letos Evropski parlament sprejel zakonodajno resolucijo o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije, Grčije in Madžarske. Kje smo tukaj mi? Danes smo mi pravzaprav v isti situaciji. Tukaj seveda gre za različne vrste pomoči, tudi finančno pomoč. In naj še enkrat poudarim kot sem že večkrat: Slovenija ni lačna evropskega denarja, ampak enostavno imamo omejene kapacitete in zato so tukaj inštitucije Evropske unije, zato je tudi tukaj proračun Evropske unije in ta se mora sprostiti, sredstva se morajo sprostiti, da se poskuša čim racionalneje ta problem, akuten problem begunstva tudi rešiti.

Razmere so kritične, zato je pomembno in nujno, da slovenska vlada razmisli o postavitvi ograje z namenom, da bi ta pomagala našim varnostnim organom pri zagotavljanju varnosti slovenskih državljanov in beguncev. Ne sme se več zgoditi, da bi kdorkoli poslal te begunce v blato, dobesedno, kar smo gledali po televiziji in na slikah, in v mrzlo vodo. Naj tudi tukaj sam povem, kar ste nekateri že eksplicitno omenjali, jaz bom pa bolj implicitno: 2. aprila 2013 sem tukaj za govornico rekel, da pričakujem, da bo Slovenija 1. julija 2013 dobila novo evropsko sosedo. Od tukaj naprej ne bom več komentiral. In še, Vlada naj od Evropske unije nujno zahteva, da posreduje pri vzpostavljanju

korektnih komunikacij in koordinacij med dvema članicama Evropske unije, kar sta Slovenija in Hrvaška. Tukaj bi morala biti koordinacija s strani Evropske unije in ne vem, zakaj enostavno takšna neučinkovitost.

Kolegice in kolegi, jaz sem pred nekaj urami prišel iz Ženeve, kjer je bila 113. skupščina Medparlamentarne unije – IPU. Govorili smo seveda o begunski problematiki, o begunski krizi. Ampak morate si nekaj predstavljati. IPU ima 167 članic, prisotnih je bilo 130 držav, od tega samo nekaj držav seveda, ki sodelujemo na tej begunski poti oziroma na balkanski poti. In, kar me nekoliko ali pa še najbolj razžalostilo, tam so bili najglasnejši poslanci iz Sirije. Ampak pustimo zdaj te podrobnosti. Ni pa podrobnost to, da je prav danes ta skupščina, približno 800 parlamentarcev celega sveta, sprejela eno resolucijo, ki dejansko govori o tem, da morajo države gostiteljice beguncev v skladu z načeli mednarodne begunske in humanitarne zakonodaje zagotoviti njihovo varstvo v luči te najhujše begunske krize po drugi svetovni vojni. To je izjavila, kot rečeno, svetovna konferenca nacionalnih parlamentov danes v Ženevi. Skoraj 800 parlamentarcev iz 135 držav, prej sem naredil napako, sem rekel 130, iz 135 držav je v danes sprejeti urgentni nujni resoluciji 133. skupščine Medparlamentarne unije ponovilo nujnost in obvezo držav za ohranitev življenj beguncev in zagotovitev potrebščin za njihovo reševanje. In tako naprej. To resolucijo si lahko preberete na spletni strani.

Kar se tiče amandmaja kolegov in kolegic iz Slovenske demokratske stranke, mislim, da ne bi naredili nobene napake, če bi ta amandma podprli. Jaz ga bom podprl. Gre namreč po mojem razumevanju za to, da so dejavnosti vojske nekoliko bolj natančno definirane. To pa seveda vemo, da je potrebno. Vemo vsi tisti, ki smo kdaj bili v vojski ali pav kakšni vojni za Slovenijo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve. Izvolite.

BOŠTJAN ŠEFIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, gospod predsednik Vlade!

Moram priznati, da sem malo bil presenečen nad vprašanjem, glede na to, da je predlagatelj tega zakona Ministrstvo za obrambo, zato bom poskušal kolikor se da na kratko odgovoriti na ta vprašanja.

Najprej je treba reči, da seveda za nadzor državne meje v skladu z Zakonom o nadzoru državne meje je odgovorna policija. Drugo, seveda v skladu s schengenskim zakonikom skrbi za nadzor in izvajanje vseh ukrepov na tej meji policija oziroma varnostni organi naše države. Seveda varovanje državne meje v skladu s schengenom in sicer pomeni tudi v njeni, kot se reče, globini. To pomeni, da

izvajamo tudi določene tako imenovane izravnalne ukrepe. Ti izravnalni ukrepi so namenjeni predvsem boju proti terorizmu, organizirani kriminaliteti, trgovanju z belim blagom in drugim težjim kaznivim dejanjem, saj notranjih meja znotraj schengenskega območja ni in seveda na ta način s temi izravnalnimi ukrepi nekako nadomeščamo tiste ukrepe, ki so sicer bili v preteklosti na naših sedanjih notranjih mejah. Zato obstajajo seveda tudi, kot veste, policijske postaje za izravnalne ukrepe, ki pretežno te ukrepe tudi potem strokovno izvajajo. Kot sem že rekel, varovanje države meje izvaja policija. V določenih izjemnih primerih, se pravi, to je ta četrty odstavek mislim da 37. člena Zakona o obrambi, pa seveda daje tudi možnost, da se pri varovanju državne meje uporabijo tudi pripadniki enote in pa pripadniki Slovenske vojske. Tukaj seveda v povezavi mislim da s 24. členom Zakona o službi v Slovenski vojski. To se pravzaprav ta trenutek dogaja v Sloveniji. Kot je bilo povedano, je Vlada sprejela ustrezen sklep in seveda od včerajšnjega dne – ta trenutek mislim, da je 140 pripadnikov Slovenske vojske angažiranih pri teh aktivnostih, povezanih na naši meji oziroma z migracijami, moram reči, da te aktivnosti na podlagi načrtov in vseh aktov, ki so bili sprejeti, seveda potekajo izjemno dobro. In to sodelovanje na meji, tudi tekom današnjega dne, ko je bilo nekaj težjih situacij, seveda se je to sodelovanje pokazalo kot dobro, učinkovito in seveda tudi zelo koristno. Res pa je, da po tej obstoječi ureditvi lahko pripadniki Slovenske vojske izvajajo naloge izključno v skladu z načrti, ki jih pripravi, torej v okviru načrtov policije, pod vodstvom in usmerjanjem policije in vedno v prisotnosti policistov. Vse aktivnosti, ki se tičejo oseb, se pravi postopke, izvajajo policisti, pripadniki Slovenske vojske pa pri tem pomagajo, ne morejo pa izvajati, ker nimajo policijskih pooblastil, ne morejo izvajati določenih ukrepov.

S predlogom, ki ga je pripravila Vlada, se omogoča Slovenski vojski pod določenimi pogoji, da opravlja tudi samostojne aktivnosti, se pravi, te ki so našteje v zakonu, še vedno pod vodstvom in usmerjanjem v skladu z načrti policije, vendar lahko te naloge opravljajo samostojno. Se pravi, ni treba, da sodeluje pri tem policist in to pomembno razbremenjuje oziroma dviga, bom rekel, število ali pa v večji meri razbremenjuje delo policistov pri posameznih nalogah na državni meji. In s tega zornega kota seveda ima ta predlog zakona to svojo dodano vrednost. Seveda pa še vedno tistih mislim da petindvajset pooblastil, ki jih ima policija, ne izvaja.

Ker me je poslanka vprašala, mislim da za zadnjo alinejo tega amandmaja, bi rekel samo sledeče: že pri tem seveda obstaja en problem, problem je, da seveda ta pooblastila lahko izvajajo samo pooblaščenec osebe, ustrezno usposobljene. Po mojem vedenju – sicer res nisem strokovnjak, kar se tiče vojske,

tukaj imajo kolegi bistveno boljše poznavanje – pa vendarle mislim, da gre tukaj predvsem oziroma bi lahko šlo za pripadnike vojaške policije, ki izvajajo policijska pooblastila, ne do civilnih oseb, ampak do vojaških oseb. Tako da tukaj verjetno bo ali bi bilo, kakor koli že, tudi nekaj težav. Vsaj po mojem razumevanju, ta del se nanaša potem lahko tudi na izravnalne ukrepe v notranjosti, se pravi, pri širšem varovanju državne meje. Toliko mogoče o tem, zelo na kratko, da ne bom predolg in da ne bom kradel časa.

Bi pa samo še gospodu poslancu Hrovatu rekel, da je torej ukrepanje policije in vse aktivnosti, ki ta trenutek potekajo s to krizo oziroma tem povečanim, zelo povečanim prihodom migrantov v Slovenijo ... Kljub vsem preprekam, težavam, ki jih imamo, je situacija popolnoma pod nadzorom in ta sistem deluje, tako sistem varovanja kakor izvajanje varnostnih nalog kakor tudi vse ostale naloge ali pa aktivnosti v zvezi z oskrbo, nastanitvijo in tako dalje. Bo pa seveda v zvezi s tem še ogromno treba vložiti energije, še zlasti, če se ta migracijski tok ne bo ustavil in verjetno kar tako v zelo kratkem času se ne bo. Tako vsaj kažejo zdaj te, bom rekel, naše ocene.

Toliko mogoče na kratko. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Katič, ministrica za obrambo. Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala, podpredsednik.

V bistvu bi dopolnila oziroma bi še dodatno pojasnila, mogoče tudi v odgovor, kar je bilo povedano.

Slovenska vojska že dela na terenu, ja, ampak dela na podlagi četrtega odstavka 37. člena, na podlagi katerega je tudi Vlada sprejela sklep in kar sem v bistvu že v uvodu tudi povedala.

Kar se tiče nalog, ki jih imamo pred seboj oziroma pooblastil, treba je povedati nedvoumno, Slovenska vojska bo izvajala samo tiste naloge, ki bodo nedvoumno določene in samo tista pooblastila, pri katerih bo nedvoumno pojasnjeno, kaj zajemajo. Če to soglasje med policijo in med Slovensko vojsko ne bo doseženo, Slovenska vojska nalog oziroma pooblastil ne bo izvajala. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod predsednik Vlade!

V Novi Sloveniji v skladu z našimi napovedmi že v stališču bomo zakon podprli. Prav tako pa bomo podprli tudi amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske

stranke. Namreč, ta amandma je izjemno na mestu, kajti dodatno specificira, če hočete, kakšna pooblastila bodo imeli vojaki pri varovanju meje oziroma pri pomoči policistom. In to je izjemno pomembno, kajti potemtakem, če tega ne opredelimo tako podrobno, nastane upravičeno vtis, da bi mi želeli vojsko na meji, ampak ne vemo točno, kaj bi z njo počeli. In tudi glede na to, kar je ministrica za obrambo pravkar govorila, se mi poraja vprašanje; tudi večkrat je sama ministrica dejala, da bo Vlada podrobneje predpisala pooblastila, kaj lahko Slovenska vojska uporablja, in temu sledi vprašanje, ali bo to dopolnilo k temu zakonu? Kdaj bomo torej to dopolnilo sprejeli, kdaj bo to konkretno pripravljeno, koliko časa bomo še dodatno na to čakali, če bo šlo v tem primeru za dopolnilo? Zaradi tega bi jaz vprašal, ali ni bolj modro konkretno ta pooblastila zapisati v sam zakon, to kar predlaga Slovenska demokratska stranka, da ne bomo imeli potem naknadno težav? Kajti po tem predlogu zakona, ki je ta trenutek, jaz ne vem, ali bo lahko vojak uporabil solzivec. In tudi prej na odboru mislim, da je bilo govora o tem vprašanju. Če se bosta dva migranta, kar se dogaja, med seboj sprla, pretepla, bo lahko posredoval vojak ali ne bo? To so konkretna vprašanja, ki se na meji dogajajo, in ta vprašanja ta trenutek rešuje policija. Kako bo to reševala vojska, spoštovana gospa ministrica, tukaj rabimo mi nocoj vašo obrazložitev.

Naj se pa vrnem k sami osnovi, da smo sploh prišli na današnje odločanje o tako pomembnem vprašanju, in velja omeniti, da smo, da je ta Državni zbor pri tem odločanju dejansko zelo pozen. In nekako v tem primeru Vlada, se opravičujem, ampak spominjate na zimsko službo, ki jo vsako leto preseneti sneg. Tako je vas, kot kaže, presenetil ta migrantski val, čeprav so bili indici iz Turčije, da prihaja v bistvu več kot milijon migrantov, premiki proti Evropi zelo jasni, tisti, ki je imel prižgan radijski sprejemnik, prižgano televizijo, je lahko videl, kaj se dogaja na makedonsko-srbski meji, še prej na grško-makedonski meji. In to je bilo moč predvideti, to situacijo, in zaradi tega je bilo tudi ta zakon vsaj možno uskladiti predhodno, pa vi ste ga usklajevali še danes na odboru oziroma še nocoj niste usklajeni. In to je ključen problem, verjamem, da bi tudi javnost rekla, če bi ta zakon sprejemali en mesec nazaj, "a kaj pa nam tega treba saj nikjer ni nobenega begunca", ampak vi bi se lahko uskladili in prišli usklajeni v ta Državni zbor. Je pa z določenimi členi te Vlade bolj usklajena opozicija kot pa znotraj same koalicije, saj tako je vidno skozi napravo. Predvideti je bilo moč tudi, da bo Madžarska zapirala meje. Gospod Šefic vi dobro to spremljate že zadnja dva meseca in vsi smo vedeli, kam se bo ta migrantski tok preusmeril, da bo Slovenija, da bo Slovenija tista, ki bo to breme morala prenesti. Zaradi tega je tukaj kritika Vladi popolnoma na mestu, ampak hkrati pa velik apel in opozorilo, da začne Vlada končno odločati. Jaz tukaj ne kritiziram v smislu,

kar je bilo narobe storjeno in tako naprej, ampak v smislu spodbujanja k sprejemanju odločitev, kajti to ta trenutek Slovenija potrebuje. V tej krizni situaciji, poudarjam, je pomemben faktor odločanja. Predvsem v smislu poročil, kaj se dogaja v Nemčiji, kaj se dogaja v Avstriji, tudi na Švedskem, če hočete, in da bo Slovenija dejansko v primeru zaostritve s strani Avstrije in Nemčije, da bodo njihove meje postale dobesedno neprehodne za migrante, potem bo Slovenija postala določen ujetnik. Nastala bo dodatna težava, lahko bomo imeli več deset tisoč migrantov na našem ozemlju. In popolnoma nepripravljeni. Ključno vprašanje ob tem je, da spet ne bo Vlada rekla, "nas je ta migrantski val presenetil". Ključno ob tem je vprašanje, ali ima Vlada odgovor za ta scenarij. Spoštovana gospa ministrica, koordinator gospod Šefic, to odgovorite nocoj, pa ne reči, "nekaj imamo v rokavu, pa bomo to dali čez mesec", da vas ne bo spet presenetilo, kot vse, ta situacija, ko je že 20.000 migrantov prečkalo mejo od petka do sedaj, pa mi sprejemamo ta zakon, ljudje božji. Zaradi tega, predvsem predhodno kot ukrep, vam predlagam, še enkrat, Frontex, in sem zadovoljen, da je predsednik Vlade, vsaj po Twitterju, po poročilih sodeč, pravkar zagotovil, da bomo zaprosili za pomoč v tem primeru EU, dobro, tukaj čestitke.

Vrh EU; Slovenija te države sama ne bo mogla rešiti, zaradi tega v Novi Sloveniji predlagamo, da se Slovenija pri svojih evropskih zaveznikih, če hočete, zavzame za sklic vrha EU v tem pogledu, da mora EU enotno reševati ta problem. Kajti, problem je treba, kot smo večkrat dejali, reševati na samem izvoru in Slovenija te težave sama ne bo mogla premostiti.

In končno, tako zloglasna ograja. Zakaj ograja? Zaradi tega, da ne bomo imeli nenadzorovanega prehoda skozi zeleno mejo, čez reke, potoke, čez nevarne prepreke, ki jih begunci tudi ubirajo. In to je nevarnost tako za njih kot za nas, da ne bodo ljudje kar prišli sredi Zavrča in tam bili in izpostavljeni takšnim in drugačnim nevarnostim. Zaradi tega tako rekoč ograja, ki bo služila predvsem namenu, da bodo naši varnostni organi lažje opravljali svoje delo. Torej, vojska in tudi policija. Ne gre v smislu ograje, da gre za preprečitev prihoda islamizacije ali karkoli, v smislu te kulturne identitete in tako dalje, ampak gre v smislu varnosti. In da se ne bomo čez en mesec tolkli po glavi, ko bo Avstrija postavila ograjo na Karavankah, in reklija, kaj pa hočemo sedaj narediti?". Takrat bomo mi prepozni, da bi karkoli delali na Kolpi, pa ob Sotli, pa ob Muri. Takrat bo to prepozno. Zaradi tega dajte ukrepati sedaj. In ograja je še kako na mestu, še enkrat poudarjam, v smislu varnosti, zagotavljanja te primarne varnosti tako beguncev kot državljanov.

Za konec Vlado spodbujam, ne kritiziram, spodbujam k odločanju, kajti obeti, kot sem že dejal, tisti, ki imate prižgano nemško televizijo, obeti niso najboljši in noben nam ne

zagotavlja, noben nam ne zagotavlja, to lahko potrdi tudi zunanji minister, da se Nemčija kar en dan ne bo odločila: "vstop v našo državo ni več zaželen, tako kot je bilo do sedaj", kljub temu, da ima tudi Nemčija moralno dolžnost glede te krize, ampak tega nam noben ne zagotavlja, zaradi tega bodimo v tem primeru skrajno pripravljeni. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade!

Tekom seje je mene ta zadeva v zvezi z migranti in ukrepi, ki jih predstavlja Vlada Mira Cerarja, začela še bolj skrbeti. Tukaj je bil predsednik Vlade, ki ga ni več med nami, ne vem, ali se še vrne ali ne, ampak ni odgovoril na eno izmed ključnih vprašanj – ali obstaja kompetentni spor med ministrico za notranje zadeve in ministrico za obrambo glede pooblastil, ki naj bi jih danes sprejeli za Slovensko vojsko, ki naj bi jih imeli na meji. Tega odgovor mi nismo danes dobili. Kaj sedaj to pomeni za ljudi, za vojake, za policiste, ki bodo na meji, danes nimamo odgovora. Kaj pomeni to za varnost vojakov, kaj to pomeni za varnost policistov, ne vemo. In posledično, kaj to pomeni za državljane in državljanke in za premoženje ljudi na tem območju, tudi tega ne vemo.

Predsednik vlade na to ni odgovoril, kot pa kaže gibanje, retorika in neki znaki v tej dvorani, je nastalo tudi med predstavniki Vlade neko nelagodje. Kakorkoli že, videz glede tega ni najboljši in videz ni takšen, da bi nam in državljanom in državljkam zagotavljal neko varnost, usklajenost, zagotavljal to, da Vlada dejansko ve kaj hoče. In to me še bolj skrbi, kot me je zadeva skrbela pred začetkom te seje.

In jaz upam in želim si, da bo Vlada odgovorila na vprašanje, kaj dejansko to pomeni za vojaka, ki bo stal na meji in ki bo lahko podvržen tudi fizičnemu nasilju; ali se bo lahko branil, s čim se bo lahko branil, kako bo varoval mejo, s kakšnimi načini, s kakšnimi sredstvi, ali sam ali s policijo, ali bo takrat, ko bo napaden, čakal na policista, da pride, ali ne, in tako naprej, in kaj pomeni ta amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, v primerjavi s sedanjo rešitvijo. Ali je boljši, slabši, ali zagotavlja večjo gotovost, manjšo gotovost in tako naprej. Gospe in gospodje, zadeve postajajo nekoliko bolj resne, gre za življenja in za odgovornost za ta življenja ljudi. In tukaj bo odgovorna ministrica za obrambo, tukaj bo odgovorna celotna Vlada, in če se ona ne strinja, bo morala pač to povedati po tej seji ali kadarkoli in reči, "glejte, jaz se ne strinjam, ne sprejemam odgovornosti in bom pač odstopila". Ampak tukaj sem dejansko danes zaskrbljen, ker ni jasnih odgovorov. To je zelo zaskrbljujoče. Zaskrbljujoče pa je tudi to, da danes od Vlade, niti na današnji seji niti na prejšnjih sejah

nimamo ocene dejanskega stanja. Mi poslanci, ki sprejemamo tukaj to zakonodajo, dobivamo oceno stanja od POP TV, RTV, medijev in tako naprej, koliko prebežnikov bo prišlo, koliko jih je tukaj, kateri vlak gre iz Čakovca proti Sloveniji in tako naprej; v bistvu nas seznanjajo z voznim redom in zasedenostjo vlakov. Od Vlade ne dobimo nobene številke in nobenega podatka. Ne samo, kakšno stanje je danes, ne samo, koliko postelj manjka, ne samo, koliko ljudi je izven, bom rekel, meje, izven nadzora, niti koliko jih pod nadzorom, niti koliko imamo praznih niti koliko polnih postelj. Od tega od Vlade ne dobimo nobene ocene stanja. Zapisoval sem si kaj je govoril predsednik Vlade: "Prihaja veliko število ljudi iz Hrvaške. Vlada stopnjuje ukrepe." Koliko ljudi, kam prihajajo, zakaj prihajajo, kakšna je narava ljudi in tako naprej? "stopnjuje ukrepe." Kakšne ukrepe bomo še doživeli tukaj? S kakšnimi ukrepi boste še prišli, kateri so naslednji ukrepi? Kakšne so varnostne razmere? Koliko je migrantov? In edino, kar me je razveselilo, kar je rekel predsednik Vlade v svojem nagovoru, je, da moramo varovati ljudi in premoženje. To me je razveselilo, kajti to je že bila debata in razprava o tem, ko seveda se morda nekateri s takšno dikcijo niso niti strinjali. In mi dejansko te analize stanja od Vlade nimamo, nimamo tudi, kaj bodo naslednji ukrepi, kako bo reagirala in tako naprej. Še več, pred dnevi je predsednik Vlade rekel: "Mi bomo varovali schengensko mejo." V redu, super. Poglejmo medije in pogledjmo, kako jo varujemo in kako se ta schengenska meja spreminja. Ali se je vmes spremenila schengenska meja in dejansko predpisi o schengenski meji ali se je tukaj spremenilo to, da verjetno ta schengen, varovanje te schengenske meje ni učinkovito, milo rečeno. Predsednik Vlade je rekel, "nismo v izrednih razmerah". Ampak danes imamo izredno sejo ali nujno sejo in sprejemamo neke izredne ukrepe in nujne ukrepe. Jaz najmanj pričakujem od te vlade, da bo nalila čistega vina. Da nam bo dala informacije, kje dejansko smo. In da bo državljanom in državljkam povedala tisto, kar ve, če pa ne ve in moramo mi to vse slišati iz medijev, potem pa ne vem, kje so vse službe, ki delajo. Ali tudi Vlada in ministri pač spremljajo medije, da vedo, kaj se dogaja na terenu. Ne vem. Tukaj izgleda, da so edino mediji pripravljeni na to, kaj se dogaja. In mi res ne dobimo nobenih informacij o tem, kaj se danes dogaja.

Še manj smo dobili informacije takrat, ko smo opozarjali na težave, ki se dogajajo, pred mesecem, dvema, tremi, in da je treba že takrat misliti na to, da je treba sprejemati že takrat ukrepe. Takrat smo bili enostavno zavrnjeni. S katerimikoli predlogi. In danes v medijih slišimo seveda, da je komunikacija s Hrvaško pretrgana, da je morda na nekih nižjih nivojih ta komunikacija in tako naprej. In pogledjete, ali nimamo na Ministrstvu za zunanje zadeve nekega možganskega trusta, strateškega trusta, ki bi ugotovil, kako bo s

Hrvaško. Zgodovina nas uči, kaj se je dogajalo ob takšnih ukrepih s Hrvaško. Od obdobja, ko smo imeli osamosvojitveno vojno, pa naprej. In ali ni morda teza, da je mogoče pa Hrvaški v interesu, da je na tej meji kaos? Da bo lahko povedala ostalim, "poglejte, kaj delajo Slovenci". Ali nismo bili pripravljeni na to, da bo Hrvaška dejansko pač spustila migrante, begunce naprej, ne da bi povedala, kam jih spušča, ne da bi povedala, na katero ozemlje, na katero področje in tako naprej. In potem jih pač slovenska policija, vojska pač išče po travnikih, gozdovih, jasah in tako naprej, in jih usmerja sploh na pravo pot. Glejte, jaz sem za humanitarnost, ampak to ni humanitarno, da zaupamo, da se bo to dejansko dogajalo. In oprostite, tukaj je ocena nezadostna na celotnem področju. In ali ni že ob tem, ko smo spremljali informacije izpred dveh, treh mesecev, kaj se bo dogajalo, kaj dela Madžarska, kaj delajo druge države, jasno, da bo prek Slovenije potekal edini koridor, ki bo šel v to smer, in da bodo migranti tukaj prihajali. Glejte, je bilo. Ampak reakcija Vlade, takrat je ni bilo. In seveda, jaz mislim, da tudi ni nekega vnaprejšnjega strateškega razmisleka, kaj se bo dogajalo jutri, ampak smo pač prepuščeni izrednim sejam, izrednim ukrepom, ki se bodo dogajali.

Mimogrede je treba seveda povedati, da Vlada pri tem ne razmišlja niti taktično niti strateško, ampak tako, da dejansko gasi požar. Ministrica za notranje zadeve je zavrnila pomoč drugih evropskih držav, da bi tudi drugi policisti prišli na slovensko mejo. Danes predsednik države v Bruslju Pahor pove, da je zaprosil za pomoč, da pridejo policisti iz drugih držav na slovensko mejo. Verjetno mora formalno to narediti še Vlada ali kakorkoli že, jaz upam, da se bo to dejansko zgodilo. Ampak oprostite, povejte mi, da to ni res! En dan tako, drugi dan malo drugače. Kje je koncept, kje je nek načrt za to reševanje migrantske oziroma begunske krize?

Tako da jaz ob tej vladi in tej nesinhroniziranosti delovanja te vlade, ki se kaže tudi v izjavah, v dejanjih in tako naprej, ne vidim tudi v prihodnje nič dobrega, in dejansko ne bo se zgodilo popolnoma nič dobrega glede učinkovitosti tega reševanja. Tukaj lahko govorimo seveda o tem, da imamo v Šentilju 3 tisoč ljudi, da policija in druge sile so na meji zmogljivosti, to nam pripoveduje ob 13.53 generalni direktor policije, tukaj pa Vlada ima kompetenčni spor, kako se bo vojska in policija obnašala na meji. Kot da bodo sami paradirali tam okoli, kot da ni tam množice, kot da ni tam veliko tveganje za nasilna dejanja. Takšna ali drugačna.

In glede na to, da predlog amandmaja Slovenske demokratske stranke natančneje določa pooblastila in ravnanja vojske na slovenski državni meji s Hrvaško, jaz mislim, da je potreben in za koalicijsko in za vse ostale trezen premislek o tem, da se ta amandma sprejme. Kajti katera koli vejica, katera koli beseda, ki bo

zagotovila večjo varnost, manjše tveganje, je dobrodošla. In tukaj ne gre za strankarske zadeve, tukaj gre za varnost, tukaj gre dejansko za ljudi.

In jaz pozivam koalicijsko, da je pri tem razumna, stvarna in da pogleda predvsem na tisto, kaj bo bolje za državljane in državljanke in kako se bodo vojaki čutili in počutili na meji bolj varne.

Jaz bom podprl ta amandma, kot bom podprl tudi spremembe Zakona o obrambi, čeprav mislim da ni idealen. In pozivam Vlado, da reagira hitreje, odločneje, in da razreši kompetenčne spore da to naredi predsednik Vlade in se odloči. Tako kot se bodo morali policisti in vojaki odločati na meji. Tukaj ne gre za nikakršne zgodbe o tem, kdo je modrejši, kdo je pametnejši v temu trenutku. Dejansko, gospe in gospodje, tukaj gre za življenja in upoštevajte to.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, proceduralno.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik, kolegice in kolegi!

Glede na to, da se bo čez uro in pol zaključil današnji dan in nekako je bilo v zraku, da bi ta zakon moral biti danes sprejet in jutri veljati in tako naprej; jaz sam sem trdno prepričan glede na situacijo, ki jo imamo, da bi mi morali imeti vojsko že takoj v akciji na terenu, zdaj takoj, ne čez uro in pol, takoj. Ampak potem razmišljam o našem zakonodajnem postopku, ki ga seveda vsi poznamo, in zdaj bi seveda želel, da tukaj nekdo – ali Zakonodajno-pravna služba ali Vlada, kdor koli, bom zelo zadovoljen, kdor koli – bo dejansko jasno povedal, kdaj bo šla Slovenska vojska lahko v akcijo? Namreč, zakonodajni postopek pravi naslednje: "Državni svet lahko v sedmih dneh od sprejetja zakona in še pred njegovo razglasitvijo zahteva, da Državni zbor o njem še enkrat odloča. Odločitev Državnega sveta je obvezujoča. Državni zbor mora o zakonu ponovno odločati. To stori na prvi naslednji seji. Pri ponovnem odločanju je potrebna zahtevnejša večina, kot je bila potrebna za sprejem zakona." Dobro, to v temu primeru zakona ne velja, ampak meni zdaj gre za vprašanje oziroma terjam odgovor, kdaj bo lahko Slovenska vojska dobila ukaz, ker vojska dobi ukaz, da bo šla na teren, ne vem, recimo v Petišovce? Mislim, da to ne more biti pred enim tednom. Tukaj bi želel, da tudi slovenski javnosti Vlada ali pa Zakonodajno-pravna služba da jasn odgovor in se zanj zahvaljujem.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa ministrica za obrambo Andreja Katič. Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala predsedujoči.

Moram povedati, da bo zagotovo nedvoumno jasno, kot smo danes že govorili tako tukaj kot tudi na odboru; pristojnost urejanja migrantske krize je pristojnost Ministrstva za notranje zadeve in notranja varnost, urejanje državne meje je pristojnost policije. Ker je bila ocena Vlade, da policija potrebuje pomoč, smo se dogovorili in pripravili tudi predlog sprememb Zakona o obrambi, ki bi Slovenski vojski dajal večja pooblastila, tako da bi lahko učinkoviteje nastopala na terenu. Ta predlog, ki ga imamo danes pred seboj, je konsenz tako Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za obrambo, Ministrstva za pravosodje, Službe Vlade za zakonodajo, ki smo ga usklajevali, in takšnega je Vlada tudi potrdila. Jaz sem sama povedala, da na podlagi tega bo treba, če bo to sprejeto, še ponovno odločati tukaj v Državnem zboru. In ko bo šla vojska na teren s pooblastili, ki naj bi jih opredelili v tem zakonu oziroma ki bodo opredeljena v tem zakonu in potem tudi v sklepu, mora biti nedvoumno jasno, katere naloge lahko opravlja in kakšna pooblastila lahko izvaja. Že sedaj je vojska na terenu na podlagi četrtega odstavka 37. člena Zakona o obrambi in na podlagi sklepa, ki ga je sprejela Vlada v soboto, in sicer aktivnosti potekajo vse koordinirane s strani policije. Policija je pripravila načrt, predstavila ga je tudi Generalštabu Slovenske vojske. Generalštab je pri tem tudi sodeloval in na podlagi tega Slovenska vojska tudi deluje na terenu. Verjetno se bo predstavnik Ministrstva za notranje zadeve vrnil, tako da bo lahko v bistvu podrobneje predstavil, kakšno je stanje danes, jaz pa lahko povem za Slovensko vojsko. Se pravi, v današnjem dnevu, se pravi, po tem sklepu, ki ga je Vlada sprejela, je 77 pripadnikov 72. brigade na območju Brežic, 100 pripadnikov 1. brigade je v pripravi za jutri, prav tako 40 pripadnikov je v Šentilju. Aktiviran je bil helikopter, izvedeni so bili opazovalni leti, poteka pa tudi namestitve 140 pripadnikov civilne policije v vojašnici Novo mesto. Še vedno Slovenska vojska deluje tudi v podporo, logistično, pri izvajanju aktivnosti civilne zaščite. Danes je bilo za to angažiranih 111 pripadnikov Slovenske vojske, 12 vozil, razdeljeno je bilo 2 tisoč 290 obrokov, 800 kilogramov kruha, čaj, voda, itn., in potekajo tudi vse aktivnosti za jutri, tako za sodelovanje z Ministrstvom za notranje zadeve kot tudi za podporo Štabu Civilne zaščite. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ta situacija je povsem pričakovano krenila v smer nekako kritiziranja Vlade. Nikogar ne obsojan, ampak se mi zdi že kar nekako simptomatično, ko so neke, bom rekel temu

izredne razmere, pa naj bodo izredne v smislu ustave ali pa ko gre za, ne vem, naravne nesreče, se takrat pač kritizira aktualno vlado, češ da ni vsega predvidela in ni mogla, da ni vsega naredila, kar bi morala.

Mi smo en val beguncev že dali skozi. Jaz sem že takrat izrekel vse pohvale policistom. Jaz namreč prihajam iz Brežic, kjer smo še posebej na udaru kot obmejna občina glede tega vprašanja. In tokrat smo soočeni z bistveno večjim valom, priča smo bili dobesedno konvoju ljudi, ki je prihajal z meje proti brežiški policijski postaji. Ampak nek sklep občanov in vseh ljudi, ki so opazovali to dogajanje, je, da je bilo še vedno pod kontrolo policije. In tudi ne nazadnje danes se vrstijo številne pohvale, kar se tiče dela policije, civilne zaščite, humanitarnih organizacij in podobnih, kar pomeni, da so zadeve še vedno obvladljive, še vedno ni bilo nobenih izgredev v smislu, da bi kakorkoli nastradali občani, drugi državljani, policisti. Bilo je nekaj pretepov znotraj samih teh skupin, ampak to je v določeni meri povsem razumljivo. Gre za izmučene ljudi. Gre za ljudi, ki so različnih narodnosti, očitno imajo tudi kakšne spore s poti. Jaz težko ocenjujem. Ampak vse to je nekako razumljivo. Saj ne nazadnje, če pogledamo samo nek športni dogodek, kjer se pojavi ogromno število ljudi, se seveda poveča tudi tveganje za takšne izgrede.

Kar je bistveno danes, pa je mogoče treba povedati, je to, da po eni strani hvalimo to delo policije, po novem tudi vojske – jaz sem bil včeraj na policijski postaji Brežice, smo imeli možnost videti tudi že vojaško policijo, vojaška vozila –, po drugi strani se pa kritizira Vlada. Pa ne nazadnje, poglejte, delo policije usmerja Ministrstvo za notranje zadeve, se pravi politični organi, tudi Vlada, in ni mogoče ločevati po eni strani dela policije in po drugi strani dela Vlade. Torej, če delajo policisti in vojska, pa civilna zaščita pa ostali na terenu dobro, je tudi to odraz dela Vlade. Po drugi strani pa moramo vedeti, da se soočamo z velikim številom migrantov in da se soočamo s situacijo, ko jih naši sosede Hrvatje pravzaprav dostavljajo na mejo nekontrolirano. Jaz sem dobil neposredno informacijo od policistov. Povedali so mi, da jih iz avtobusov spuščajo na zadnji cestninski postaji pred mejnim preходом in jih pač peš usmerjajo čez mejo. Potem jih vozijo na manjše mejne prehode. Skratka, skozi vse možne poti proti Sloveniji, kar pomeni, da je zadeva povsem utemeljeno nekako izven kontrole oziroma izven predvidljivih okvirov. Izven tistih okvirov, ki jih lahko ena članica EU predvidi od druge članice. Ne nazadnje, tega prej pri prvem valu ni bilo, tako da je povsem utemeljeno Slovenija verjetno pričakovala, da bo tudi v tem valu informacija vsaj takšna, da se bo vedelo, na kateri prehod prihaja koliko ljudi.

Danes smo v tej vsej kritiki slišali, "mi smo že zdavnaj to vedeli, mi smo predlagali ta zakon", da bi se sprejel že ne vem kdaj. Seveda to ni res. Vi ste, ne vem, dva meseca nazaj

predlagali spet tisto resolucijo o totalitarizmi, že tretjič, zadeva iz leta 1945, da ne rečem drugače, seveda pa niste predlagali zakona o obrambi. Tako da je to sklicevanje danes povsem deplasirano.

Kar se tiče ograje, slišal sem kolega Gorenaka. Rekel je: "Morali bi se priključiti Višegrajski skupini, postaviti to ograjo." Poglejte, to ni tako preprosto. Jaz sem povedal, prihajam iz obmejne občine, mi imamo tam mejo tudi skozi eno gostilno. Če sediš za eno mizo, si v eni državi, če za drugo, si v drugi. Imamo potoke, mejne reke in to ni zadeva, ki bi se sprožila čez noč. Ne nazadnje pa tega ni storila niti Hrvaška.

Sploh pa, če omenim to Višegrajsko skupino; nekatere države iz te skupine so tudi že nekoč v zgodovini podpisale eno izjavo glede reševanja problematike tudi v Iraku, pa poglejte, kako je sedaj to rešeno. Ni ravno najbolj posrečeno, tako da tudi take akcije je treba vzeti v obzir. Mogoče te države gledajo zadeve nekoliko s svoje perspektive, mi pa vendarle smo neka tranzitna država in se bomo morali zanesti najbolj na sebe, pa mogoče manj na druge države.

Skratka, pričakovano kritiziranje. Me pa veseli, da boste podprli ta zakon. Jaz mislim, da je pomoč vojske na terenu potrebna. Vedeti pa moramo, da ni vsemogočna. Da to ne bo preprečilo prihoda beguncev, tudi na madžarsko mejo ne. Še vedno bodo odprte transportne poti in če se bo sosednja država odločila, da bo napotila vlak, poln beguncev, v sosednjo državo, se pravi, da tega transporta ne bo mogoče preprečiti. Zadeve bo treba reševati pri izvoru, seveda pa je to tudi apel in poziv mednarodni skupnosti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak je bil narobe razumljen. Izvolite, replika.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, omenjen sem bil in pa narobe razumljen.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Potem pa ni replike.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Repliciram gospodu Zorčiču, hkrati pa vodjo poslanske skupine nekako želim opozoriti na naslednje. Vi potrebujete naš glas, ne mi vašega. In prosim vas, ustavite bedarijo v vaši poslanski skupini. Ustavite ljudi, ki podžigajo ogenj v času, ko ta država potrebuje mir. Gospod Zorčič, trikrat sem predlagal, da spremenite zakon: 1. 9., 17. 9. in 23. 9. Smejali ste se, režali ste se, neodgovorni ste, neodgovorni ste in nimate nobene pravice nam oporekati, kaj mi predlagamo. Nobene pravice nimate. In ne govorite neumnosti, ni pošteno, ni korektno. Kljub vašemu napadu na Poslansko skupino SDS ne bomo odstopili od stališča, da zakon podpremo. Podprli ga bomo v

korist varnosti naših državljanov in prenesli bomo udarce pod pasom, ki nam jih je izrekel vaš poslanec. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima, gospod Matjaž Hanžek. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoči podpredsednik.

V Združeni levici smo, čim smo dobili ta predlog zakona, prosili bivšega odstavnega sodnika, mag. Matevža Krivca, da pove, kaj on misli s svojega zornega kota o tem predlogu zakona. Jaz bi tukaj prebral dva dela iz njegovega pisma: "Že sedanji četrti odstavek 37. člena ZObr je po mojem mnenju ustavno zelo sporen, le nekoliko manj kot zdaj predvidena novela. Sporen, ker že po njem lahko vojska sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja, pri čemer pripadniki Slovenske vojske nimajo policijskih pooblastil. Po 124. členu Ustave je namreč ustavna funkcija obrambe države in s tem Slovenske vojske obramba nedotakljivosti in celovitosti državnega ozemlja. To pa brez vsakega dvoma pomeni obrambo državnega ozemlja pred zunanjim napadalcem, ki bi želel ti dve vrednoti – nedotakljivost in celovitost – ogroziti, nikakor pa to ne pomeni varovanje državne meje pred nezakonitim prehajanjem s strani posameznikov, v tem primeru beguncev. Slednje je nekaj popolnoma drugega in v pristojnosti policije, ne vojske. Spornost te določbe je bila samo nekoliko zmanjšana z določbo, da pripadniki Slovenske vojske pri opravljanju tega ne bi imeli policijskih pooblastil. Toda to bi bilo možno samo, če bi bila vloga vojske pri tem, kakor v Nemčiji, omejena na logistično podporo. Brž ko je zakon določil več od tega, torej sodelovanje s policijo pri njenih nalogah, je jasno, da že zdaj sodelovanje s policijo pri izvajanju policijskih nalog brez policijskih pooblastil najbrž v praksi sploh ni možno. Sedanja novela naj bi še to omejitev deloma odkrito odstranila in deloma z nejasnimi formulacijami izvotlila. Tako da je zame ustavnopravna presoja tega vprašanja zelo preprosta. Niti sedanja ureditev in še manj predlagana novela resne presoje njene skladnosti z ustavo ne moreta prestati."

In drugi del, ta del je o ustavnosti. "Da država zgolj s policijo takšne množice beguncev ne more obvladovati, je seveda vsakomur jasno. Po vseh izrednih razmerah, kakršne so v vsaj v Evropski uniji s tem nastale, bi si bilo treba zastaviti drugo vprašanje. Tudi če bi država zeleno mejo lahko policijsko obvladovala tako, da bi lahko uspešno preprečevala nezakonite prehode beguncev čeznjo, ali bi bilo tovrstno potiskanje beguncev nazaj na Hrvaško v skladu s humanitarnimi, pravno predpisanimi normami Slovenije in Evropske unije ter azilnega prava? V tako nastalih izrednih razmerah bi po mojem

mnenju Slovenija in druge države Evropske unije morale dati prednost normam humanitarnega prava in narediti vse, da se trpljenje beguncev, ki so že na poti v EU, zmanjšuje in ne povečuje. Če bi bilo v tem cilju treba opustiti za normalne razmere predpisane administrativne postopke, bi bilo po mojem mnenju ne le pravno dopustno, ampak celo pravno nujno te postopke opustiti, če bi s tem čas zadrževanja beguncev v Sloveniji zmanjšali in s tem sprostili kapacitete."

Prvega dela ne bom komentiral. Mag. Matevž Krivic, kot ste videli, nasprotuje že sedanji ureditvi, tudi meni je to zelo ... Pač, vedno smo govorili, da vojska mora biti v kasarnah, zdaj pa jo vedno bolj spuščamo na ulice, pa ne zato, da bi jaz imel kaj proti vojski, ampak ponovil bom, politiki ne verjamem in ne zaupam, in s tem, s to spremembo zakona bo politika dobila široka pooblastila, da kadarkoli izpelje izredne razmere. Kot je že bilo rečeno, ne vemo, kdaj so takšne razmere, lahko so demonstracije in vse ostalo.

Drugi del – mi skozi pozabljamo, govorimo skozi o varnosti. Glejte, nekaj tisoč ljudi je šlo skozi, pa ni bilo kakšnih posebnih policijskih varnostnih problemov. Zadnjič sem gledal ene podatke. V Združenih državah Amerike je bilo pred dvema letoma, pred tremi leti povprečno 7 ljudi ubitih v terorističnih napadih, 37 tisoč pa je bilo ubojev in umorov. In ukvarjajo se cela ministrstva s sedmimi žrtvami terorizma, 37 tisoč ljudi, ki jih pobijejo, pa je to normalen del. V glavnem, vedno se države ukvarjajo, in tako se mi, z varnostnim problemom na robu, tam kjer skoraj nič ni. Mi tukaj se borimo, vojsko pošiljamo na mejo, kot da bi sem prihajale ne vem kakšne horde oboroženih napadalcev slovenskega ozemlja. Žal mi je, kakor se vidi, mirno gredo skozi, kakor se človek sploh lahko čudi, da po mesecih in mesecih trpljenja na ladjah, spanje bog ve kje, sploh na ta način še preživijo. Prej sem tudi poslušal zgražanje, ker so nekje nekaj umazali; kaj lahko pričakuješ od človeka, ki tri mesece na terenu leži, bolan, potem pa jih stlačijo tam tisoč ljudi na prostor, kjer je za 200 ljudi, kot da to umažejo. Niti približno pa niso tako barbarski, kot je zahod, skupaj z nami, ki smo člani Nata, ki je podrl cele njihove države, mesta, ceste, tu pa tam tudi kakšno bolnico in kakšno osnovo šolo. Prejšnji teden noben v tem Državnem zboru in tudi v tej državi ni protestiral, ko so bombardirali bolnico zdravnikov brez meja, ki so telefonirali in prosili, "nehajte bolnico bombardirati". Pa so bombardirali. Takšnega barbarstva pri nas nobeden ne obsoja, ampak vsi se tukaj že cel dan pa cela Slovenija ukvarja z enimi reveži, ki rabijo pomoč. Niti enkrat skoraj nisem slišal, razen malega izgovora, kakšno pomoč humanitarno bomo tem ljudem dali, ampak skozi govorimo samo o tem, kako bomo preprečili zločine, kriminal, ne vem kaj še vse, in se s policijo ukvarjamo. Ali je kdo kaj tukaj vprašal, koliko zdravnikov rabijo na meji, koliko

medicinskih sester, koliko tega in tega!? Dobesedno sram me je. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ravnokar je gospod Hanžek končal, in da ostanemo aktualni v tem, kar je povedal. Glede pomoči zdravnikov in medicinskega osebja smo v Slovenski demokratski stranki to izpostavili in opozorili Vlado na ta problem. Tako da bi bilo dobro, da včasih tudi beremo kakšne magnetograme, ker bo potem jasno, da nekdo pa je o tem govoril.

In še nekaj. Danes je ena, bi rekla, posebna situacija; nekateri jo imenujejo izredne razmere, nekateri posebne varnostne razmere ... Kakor koli že. Ampak dejstvo je, da je situacija težka in prav bi bilo, da ne prilivamo olja na ogenj.

Ampak, če že citirate, gospod Hanžek, gospoda Krivica, nekdanjega ustavnega sodnika, zakaj niste njegovega mnenja upoštevali takrat, ko ste jemali mandat Janezu Janši? Danes, ko vam pride to prav, pa ga citirate. Ampak jaz mislim, da danes ni primeren čas za takšno razpravo, prav pa je, da imamo nekako iste vatlje in da potem citiramo iste bivše ustavne sodnike, in ne samo takrat, ko nam to pride prav.

Zdaj pa, res je, ura je 22.46, praktično bo kmalu polnoč, ampak spoštovana koalicija, Vlada je že obupala v večini, dobro jutro. Dobro jutro vsem skupaj! Pa vam bom zdaj povedala zakaj; najprej, mi je resnično žal, in to predvsem za državljanke in državljane, da je večina Vlade sedela tukaj tisti uvodni čas, da je minil foto termin, da ste izpeljali piar, potem pa zapustili prostore Državnega zbora. Kje je predsednik Vlade, sprašujem? Mi danes spreminjamo Zakon o obrambi in v njem uvodoma zapišemo, da to nekako zahtevajo varnostne razmere. Se pravi, smo v zahtevnih varnostnih razmerah. Predsednika Vlade pa ni. Neodgovorno.

Danes smo že veliko govorili o tako imenovani spremembi oziroma o dodatku 37.a člena. Veliko je bilo povedanega na samem odboru, pa vendar, tudi tokrat nismo bili slišani. Mi seveda v Slovenski demokratski stranki bomo podprli to spremembo zakona, ampak, še enkrat, ali morda vendarle ne bi razmislili, da podprete naš amandma? Ravno za to gre, da vsi skupaj želimo pomagati slovenskim policistom, ki na meji že pregorevajo. To ni zopet neka izjava Slovenske demokratske stranke, to zopet ni neko napihovanje, ki nam ga vedno očitajte, ampak to so izjave vaših predstavnikov Vlade, to je izrekel direktor policije.

Zdaj pa, da vas samo spomnim, kakšen tempo ima ta vlada in zakaj dobro jutro. Danes smo slišali s strani predsednika Vlade, "Vlada

stopnjuje ukrepe". Konec avgusta smo sedeli na seji odborov, veste kaj smo takrat poslušali? Nek kontingentni načrt, ki je govoril o tem, da imamo tri faze, faza ena, dva in tri, da tretje faze tako še ni in tista tretja faza je govorila o številki 500 beguncev. Takrat smo nekateri opozarjali, da je treba narediti bistveno več, da so te faze že pasé. Nekateri so se smejali, drugi so rekli, da ustvarjamo izredne razmere, tretji pa so govorili o tem, da ni primerno, kajti tu bi že lahko šlo za sovražni govor. Ko je nekdo samo omenil, da Madžarska gradi ograjo, so drugi skorajda tam na seji, ne bom povedala kaj, ampak najmanj tisto kar bi pričakovali, da bi reagirali odgovorno. Takrat smo bili soočeni s stališči Vlade oziroma predstavniki Vlade, ki so bili takrat prisotni, da vse poteka dobro, koordinirano, da je vse lepo in prav, in da zelo dobro sodelujejo tudi z lokalnimi skupnostmi. Danes, mesec dni pa pol, smo dobili na mizo predlog sprememb Zakona o obrambi, pa smo vas na to opozarjali, da bo prepozno. Opozarjali smo, da bo prepozno! In naj vas sedaj nekaj spomnim – ali smo že zaprosili za mednarodno pomoč, za pomoč policistov na meji? Nismo. Danes poslušamo predsednika Vlade, da bomo to storili jutri. Sedaj vam pa naj povem samo to, kaj je danes ob zasedanju oziroma v Bruslju izrekel vrhovni poveljnik Slovenske vojske, to je predsednik države. Slovenija bi morala zaprositi za pomoč, in če bi za to pomoč pravočasno zaprosili, napotitev Slovenske vojske verjetno ne bi bila potrebna oziroma bi bilo dovolj časa, da bi tudi to fazo pripravili čim bolj korektno, v skladu s tem, da bomo natančno vedeli, kaj sprejemamo, in da bodo pooblastila jasna. In kaj imamo danes pred seboj? Od jutra, se pravi, mislim da ob pol osmih zjutraj smo začeli razpravljati o tako imenovani spremembi zakona. Tole je spisano, pa še jaz sem dopolnila. Tole nam je uspelo oziroma tole vam je, spoštovana Vlada, uspelo spisati, ob tem, da smo morali na sami seji odbora nenehno nekaj spreminjati, ker so bile stvari nedorečene, ampak z vaše strani pa sicer nenehno poslušamo, kako v Slovenski demokratični stranki ne znamo pripraviti enega zakona, ki bi bil vreden druge obravnave. In ko smo vas opozorili, da so med pooblastili, ki jih bo sedaj imela Slovenska vojska in so pomembna – kajti gre za pomoč policistom na meji –, zapisana tudi pooblastila, ki jih niti policisti nimajo, niso pa zapisana tista, ki bi jih Slovenska vojska morala imeti, če želimo, da uspešno sodeluje in pomaga slovenskim policistom, tega enostavno niste želeli slišati in še vedno nočete slišati. Res je, imate še eno možnost. Imate možnost, da podprete amandma Slovenske demokratične stranke. Ampak veste, žalosti me, ko od posameznih poslancev največje koalicijske stranke poslušam skoraj tako, kot da je vse lepo in prav, in da tukaj nekaj sprejemamo zato, da verjetno sprejemamo, pa da se dobro sliši, se počutim iskreno zelo slabo. Namreč, kolega poslanec prihaja iz Občine Brežice, kjer je gospod župan povedal, da se

mora država že zganiti in se odločiti, koga bo varovala. To je ista občina. Jaz ne vem, kdo sedi sedaj ali pa kdo živi na drugem planetu. En drug župan, višje gor na Štajerskem, je izrekel, da so se organizirali sami, kajti pomoči države v tem smislu ... Policisti več tega niso sposobni, morajo sami poskrbeti za varnost premoženja. Nek drug župan je izrekel, da bo zahteval od države povrnitev škode, ki nastaja. Ali se sploh zavedamo, kaj se v državi dogaja? Pred nekaj minutami oziroma nekaj časa nazaj smo slišali, da se vlak z begunci iz Jesenic vrača nazaj proti Ljubljani. Tudi na to smo opozarjali. Mi pa še vedno nismo bili sposobni zaprositi za mednarodno pomoč. To bi moral biti eden prvih osnovnih ukrepov.

Spoštovana koalicija, predsednik Vlade, ki je verjetno doma na kavču, jaz sem tudi od stališč največje stranke koalicijske pričakovala nekoliko več.

Gospa Kustec Lipicer pa je imela, oprostite, nek protokolarni govor, imela sem občutek, da sem na neki proslavi in da v bistvu se lahko nečesa vselimo. Ničesar. Medtem ko smo na odboru več ur razpravljali, pa je bila ministrica sama. Spoštovani, kje je bila Vlada? Skratka, mi v Slovenski demokratični stranki bomo seveda ta predlog sprememb zakona podprli. Upamo, da boste le razmislili tudi o amandmaju, ki nekako konkretnije določa pristojnosti oziroma tisto, kar dejansko potrebujemo: da Slovenska vojska učinkovito pomaga na mejah slovenskim policistom. Danes seveda ni čas za politikantstvo, danes ni čas za nabiranje nekih poceni političnih točk. Ampak je pa čas, morda bolj kot kdajkoli prej pomemben, da se poslušamo. Veste, če bi takrat, ko je bil čas osamosvojitve, takratna vlada potrebovala cel dan, da sprejme samo en tak ukrep, po moje še danes ne bi živeli v samostojni Sloveniji. Zamislite se. Zamislite se takrat, ko zavračate neke druge predloge, ko zavračate dobronamerne predloge, ko želimo narediti korak naprej, skupaj, pa vam seveda to ne paše, ker prihaja iz opozicijskih vrst. Zamislimo se. Samo eno državo imamo. In ko bo padla prva žrtev, bo tudi tista preveč. Upam pa, da boste vsej tokrat prevzeli politično odgovornost, kajti večkrat ste že obljubljali, da jo boste, pa potem, ko se je drugače izteklo, seveda ste se ji odpovedali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Tudi gospod Matjaž Hanžek je bil narobe razumljen. Izvolite, imate besedo.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, podpredsednik. Nisem bil narobe razumljen, samo do nesporazuma je prišlo.

Jaz ne pobiram zlato nekoga, ki ga spoštujem, da vse, kar reče, je pa tudi prav, ne da bi razmislil. Razmislim, potem z nekaterimi stvarmi se strinjam, z veliko se ne. Popolnoma enako kot tudi vaša stranka. Vaša stranka je mag. Matevža Krivica upoštevala, ko je govoril o

vašem predsedniku, prej ga pa 15 let ni upoštevala, ko je opozarjal na izbrisane. Tako da smo približno enaki tukaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima dr. Dragan Matić. Oprostite, gospod Tanko, postopkovno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči.

Če vodite sejo, potem vodite sejo! Če pa pač ste za to, da boste dajali besedo, lahko tam sedi kdorkoli drug. To, kar si je gospod Hanžek privoščil, ni replika in ni napačno razumevanje in ni nobeno pojasnilo. To je čisto navadna kleveta, zato ker gospod Hanžek, čeprav je bil varuh človekovih pravic, ne ve, da smo vložili in ustavni zakon in spremembe zakona in ne vem kaj še vse, da bi se res na primeren način rešilo vprašanje tistih tako imenovanih izbrisanih. Ampak takratne koalicije, ki so jih vodili dr. Janez Drnovšek, Anton Rop pa še kakšen od drugih, tega niso hotele sprejeti. In tudi takrat, ko smo mi imeli Vlado, smo predlagali ustavni zakon, pa ni dobil koalicijske podpore. Če je bil gospod Hanžek varuh človekovih pravic, bi vsaj lahko te stvari poznal, ker je dejal, da se je ukvarjal s temi zadevami. Ampak očitno se ni, ker so takrat v tistem kabinetu varuha človekovih pravic loputala vrata med njim in gospodom Krivicem, zato ker je gospod varuh človekovih pravic takrat naredil premalo in to lahko gospod potrdi, saj je bil takrat varuh človekovih pravic in je bil zraven, ko so razbijali po vratih.

Tako da lepo predlagam, da takrat, ko vodite sejo, vodite, usmerjajte razpravo, ločite dobro, kaj je replika in kaj je vse ostalo, če že gre za repliko, in bodo stvari potekale mnogo bolj drugače. Predvsem pa predlagam, da tisti gospodje, ki radi govorijo o človekovih pravicah in tako imenovanih izbrisanih, vsaj pogledajo zgodovino, zgodovinski dosje in prakso, ki je v tem delu obstajala v Državnem zboru. Vsaj to bi lahko storili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Tanko, imel bi veliko dela, če bi hotel komentirati vsakega, ki gre preko vsebine. Tako da tudi dr. Vinko Gorenak seveda ni imel replike v tem smislu, da je bil napačno razumljen, pa smo, tako smo pač zastavili, da pravzaprav ima človek pravico reagirati, če je prizadet.

Dr. Dragan Matić, izvolite, besedo imate.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo gospod predsedujoči. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, in kot bi rekel kolega Dobovšek, vsem, ki spremljate to predstavo oziroma pardon, to zasedanje.

Iz vsega tega, kar danes tukaj vidimo, bi človek dobil občutek, da se je SDS nekako polastil vodenja te seje. Podučuje malo predsedujočega, malo žuga sem čez, nam

odreja, kaj lahko govorimo, česa ne smemo, koliko lahko odreagiramo na njihove razprave, koliko ne, in nam skozi dopoveduje, da ne smemo dolivati olja na ogenj, ker pač so oni kooperativni. Kljub vsem tem opominom in ne bom rekel grožnjam, ki prihajajo s te strani, si ne morem kaj, da si ne bi v spomin priklical dogodek izpred 14 ur na trojni seji odborov, ki je bil tako idiličen, da se mi je takoj na začetku zdel, da je malo nerealen. Gospod Gorenak slabo sliši, bom bližje mikrofonu, vidim, da ima težave. Takrat sta gospoda Han in Gorenak eden drugega trepljala po ramah in zagotavljala, da gre za tako krizo takih razsežnosti, da ne bo prišlo do nekih poceni nabiranja političnih točk, da je treba ubrati smer, kot je bilo leta 1991, ko moramo biti složni in ne smemo zdaj tukaj izkoriščati za neke strankarske namene. Vse to tukaj iz tega, kar poslušamo s strani kolegov iz SDS, ne vem, če je ravno podpora v tem smislu; danes je bilo že govora o tem, da je treba to vlado interpelirati, kako je vse narobe naredila in kako vse skupaj nič ne razume in nič ne zna. Mislim, da na ta način seveda ne moremo reči, da je to ravno neko sodelovanje, ki bi bilo v duhu enotnosti, ki je seveda v tej situaciji več kot potrebno.

Tisto, kar me moti pri tem, ko poslušam izvajanje kolegov iz SDS, je nek diskurz, ki spominja na vojne razmere. Človek, ki ne bi poznal okoliščin, bi si mislil, da z juga prodirajo neke sovražne armade, da nas je napadla neka vojska, da se Vlada ni dobro pripravila na oborožen spopad, da bo zdaj ta vojska okupirala našo državo, da bo odvzela premoženje državljanov in državljanov in zaslužnija prebivalce te naše lepe podalpske dežele. Pa vendarle ne gre za vojno katastrofo, gre za humanitarno katastrofo. Dajmo ohraniti fokus, zakaj pravzaprav sploh gre. Gospoda iz SDS, pogledajte si vendarle fotografije, kdo prihaja. Prihajajo tisoči in tisoči obupancev, raztrgani ljudje, lačni, bos, veliko jih je, ki so nemočni, otroci, ženske. Gre za to, da je to humanitarna katastrofa medcelinskih razsežnosti. Velikokrat je iz vašega govorjenja slišati, kakšen ideal je v neki državi, ki se je obdala z bodečo žico, pa je ne bom imenoval poimensko, ker so me opozorili, da so nekateri poslanci občutljivi, če se imenuje po imenu. Ampak vendarle, kje pa je ta moralna komponenta, da se obdaš z žico in rečeš, "vi vsi, ki bežite pred vojno, pred bedo, pred pomanjkanjem, pred trpljenjem, pojdite, kamor želite, čez nas ne boste šli". Kdo ima vendarle moralno podporo, da dokler bogata dežela na severu ima še vedno odprte meje in pravi, "dobrodošli begunci", da jim odreče prehod? Ali je to tisto, ali je to duh te države? Ali je to tisto, za kar smo se zavzemali v vseh teh petindvajsetih letih naše samostojnosti, kje je čut za solidarnost? Jaz še zmeraj trdim, da mora ta država imeti sorazmerno odprte meje, kolikor jih ima Avstrija in Nemčija.

In še nekaj bi povedal. V primeru slabega scenarija, da bi se gospa Merkl

vendarle odločila, da sama zapre mejo, bi jo bilo treba pozvati, naj ne zapira meje nad Salzburgom, in ravno tudi gospodom v Avstriji, naj ne zapirajo meje na Karavankah, niti pri Šentilju, ampak da se zapre schengenska meja, ki je tudi njihova meja, ker gre za skupno mejo. Ker če ne bo prišlo do tega scenarija v primeru, da se ta bogata država na severu odreče tej gostoljubnosti, ki je še zmeraj ni preklicala, potem res ne vem, kaj bo ostalo od Evrope. Schengenska meja je tista meja, ki je skupna meja, in verjamem seveda, da bomo ne samo poslali policiji vojsko na pomoč, treba bo poklicati na pomoč tudi Frontex in zaprositi za pomoč ostale države Evropske unije pa še koga. In v tej situaciji, ko so Hrvati pač odpovedali sodelovanje, ko so razmere eskalirale, je seveda treba poseči po pomoči vojske, in jaz verjamem, da ti amandmaji, ki jih je pripravilo Ministrstvo za obrambo, da so ustrezni amandmaji. Ne razumem sicer, zakaj so kolegi iz SDS tako naklonjeni samo uporabi telesne sile, palice, sredstev za vezanje in vklepanje iz tega 73. člena; tukaj so še druga sredstva, kot je uporaba vode, curka vode ali pa plina. Ne več čisto točno, po katerih načelih so se odločili, da je to primerno za vojake, ostalo pa ne.

Jaz verjamem da to, kar je zapisano tukaj, kjer piše, da se pooblastila iz prejšnjega odstavka izvajajo pod pogoji, ki so predpisani za policiste ... Ministrstvo za obrambo je to pripravilo in jaz mislim, da je ta rešitev ustrezna, ker so ta pooblastila iz 73. člena vendarle namenjena za specialne pooblaščen osebe, kar policisti so.

Toliko z moje strani in upam, da bomo to spremembo zakona res v skupnem interesu naše države podprli tako, kot ste večkrat danes obljubili. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ob spoštovanju doktorskega naziva dr. Matiča jaz ugotavljam, da ne razume nič in zato mu moram replicirati in mu skušati dopovedati, da nima prav in da bo kljub temu, da nima prav, deležen naše pomoči.

Mi smo tam notri napisali policijska pooblastila, ne pa načela, načela so čisto nekaj drugega. To je kot arhiv pa Havaji, čisto drugo je to.

Ker sem pa ravno pri besedi, pa mi dovolite; jaz sem zdaj komuniciral s tremi, štirimi policijskimi šefi, izkoristil bom samo ta čas, ki so bili danes v akciji na terenu, in bi hkrati rad sporočil notranji ministrici pa šefu policije naslednje: policisti želijo takojšnje angažiranje vojske. Policisti želijo, da jim damo ustrezna pooblastila. Vrh notranjega ministrstva je pa proti in vrh policije je tudi proti. Napisali so mi pa tole in s tem končam: "Ravnokar govorim s policisti", to mi pravi eden od šefov, "ki so se

vrnili iz Brežic. To so izredne razmere. To je", zdaj spuščam eno grdo besedo, ker moram biti vljuden. "... ta je vanje metala kamenje", torej v policiste, "steklenice, napolnjene s kamenjem, pretepali so se s kovinskimi palicami, nekaj naših policistov je poškodovanih. Zdaj pa naj ti pacifisti v Državnem zboru lajajo", tako piše, "kako vojska ne sme imeti policijskih pooblastil. Povejte jim, naj gredo stat med nas, pa bodo videli, kaj je vojna. Vi boste to znali povedati." Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prožim listo, prijavite se. 16 je prijavljenih.
Besedo ima Marko Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa. Lep dober večer vsem.

Ja, zdaj tukaj so že besede kar ostre in se nekako oddaljujemo od tega smisla, za katerega smo danes tukaj. Jaz bi na tem mestu prvo izrekel pohvalo vsem fantom, ki stojijo na dežju, policistkam in policistom, jasno, tudi vojski in vsem ostalim organizacijam, ki poskušajo tole veliko, ogromno gmoto beguncev nekako usmeriti, urediti, da je podobna, bom rekel, neki urejeni zadevi, da se dajo lahko kontrolirati, in da se jo da umestiti v prostor. Jasno, da nam je lahko tukaj na toplem debatirati in polemizirati in gledati zdaj eno stran, zdaj drugo stran, neke skrajnosti iskati in to, ampak mi moramo sprejeti neke ukrepe, in to takoj, ukrepe, ki bi bili učinkoviti, učinkoviti in se pravi, ki bi bili tudi v pomoč delu policije na terenu, ki potrebuje to. Tudi to smo že slišali, da "pomagaj si sam in bog ti bo pomagal", ker glede na to, da bi čakali Evropsko unijo, kako bo ona prišla, pomagala, ne vem kaj naredila, in da zaupamo v Evropsko unijo in v vse te institucije; dokler se to izvede, bo jasno pretekel čas. Mi moramo ukrepati zdaj in takoj, in zato jaz mislim, da je tudi tale priprava tega zakona, bom rekel, z neko naglico, in tukaj lahko sprejmemo konstruktivno kritiko z leve in z desne. Začela nam je že, bom rekel, teči voda v grlo in zato zdaj sprejemamo to. Ampak pomembno je, da se sprejme ta ukrep takoj.

Kaj pa je poanta tega zakona? Že samo ime, recimo v tem 37.a členu, pove, "Izjemna pooblastila vojske". Kaj to pomeni? Za izjemno situacijo da se uporabi vojska, ampak da se uporabi na nek omejen, strukturiran način.

Druga zadeva, ki je zelo pomembna: da se s tem, ko se bo vojska angažirala, razbremenijo delo policije, ki kot vemo, je zaščitnik te schengenske meje in mora biti nekje na meji, tako da bo lahko nekako razbremenjena vseh teh mejnih zadev in bo lahko tudi vojska nadomeščala jo.

Tretja zadeva, ki je tudi zelo pomembna, je ta časovno omejena komponenta, se pravi, da ta zakon ne bo raztegljiv in da ne bo šel v nedogled, ampak

samo v času trajanja teh dogodkov, ki se nam vrstijo zdaj, v tem trenutku.

Četrta zadeva, ki je zelo pomembna, je tale dvotretjinska večina v Državnem zboru, kar mi je zelo pomembno, se pravi z vidika, da se morajo vse oziroma večina strank strinjati s to zadevo. In potem se s tem izognemo velikim teorijam zarote, kaj bi kdo lahko prevzel s tem, ko vojsko pošiljamo na teren. In če pogledamo dane okoliščine, ki so, in kakšno je stanje na terenu, je treba povedati, da je treba ta zakon podpreti in jaz sem vesel že od predhodnih debat, ki smo jih imeli na odboru, ker je večina strank, ne glede na svojo provenienco in tudi na svoje vidike in svojo nekako influenco, dala vedeti, da bo podprla tole.

In, če zaključim, v končni fazi, saj za državo gre. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Obveščam vas, da so se k razpravi prijavili po naslednjem vrstnem redu: dr. Franc Trček, gospod Tilen Božič, gospod Franc Jurša, gospod Primož Hainz, mag. Aleksander Kavčič, gospod Andrej Čuš, mag. Branko Grims, mag. Lilijana Kozlovič, gospa Suzana Lep Šimenko, gospod Luka Mesec, gospod Danilo Ranc, gospod Matjaž Nemec, gospod Marjan Dolinšek, gospa Anita Koleča, gospod Marko Ferluga in gospod Matjaž Han.

Besedo ima dr. Franc Trček. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

So trenutki, ko je bolje razmišljati pa nekako povedati manj. Poslušam to debato danes že cel dan in nekako dojemam, da sem verjetno najbolj butast v tem Državnem zboru in celo malo razmišljam, da bi vrnil mandat. Oziroma ta debata je nedežata.

Prvi citat: "Zakon o obrambi že zdaj omogoča sodelovanje vojske s policijo pri varovanju schengenske meje, vendar pa mora Vlada imeti dovolj poguma za sprejetje takšne odločitve." – Ljubica Jelušič, bivša obrambna ministrica, vidna članica SD in verjetno večja strokovnjakinja za to področje od vseh nas, ki sedimo tukaj. Se strinjate ali ne? Še preden sem kadarkoli mislil, da bom poslanec, so me nekaj spraševali, moj odnos do Slovenije, do vrednot, gor in dol, in sem rekel, "sem ustavni patriot". Mislim, da je celo Delo tako naslovlilo ali podnaslovlilo tisti intervju z mano. Skratka, nad bogom, nad partijo je zame ustava. In tako ljudje v normalnih državah funkcionirajo, in tukaj se z gospodom Krivicem in še s kom strinjam. Verjetno delno drži to, kar je rekel gospod Gorenak, da Vlada, bom tudi jaz nevljuden, ni imela jajc, pa zdaj to pošilja v Državni zbor. Ko se govori, "tisti, ki podžigajo", številni ste danes tukaj podžigali. Kolegica Bah, "čas da se poslušamo", dajmo se poslušati. Kolega Matić je rekel, "to predstavo", res je bila to bolj predstava kot karkoli drugega, in ko slišim besedo "enotnost" ali "dajmo vsi skupaj stopiti", sem pa celo življenje tak, da s tem ne neham misliti,

ampak mislim naprej. Iz te debate danes se je izkazalo – kaj? Da imamo zakonodajo, ki omogoča, da gre vojska na teren; vojska v bistvu je že na terenu. Je tako? Je. Zelo nejasno iz cele slike, poslušam to cel dan, resnim ministricam ni jasno, kaj in kako. Gospa Katičeva je rekla, "podrobnejši načrt delovanja, da bo nedvoumno jasno, katere pristojnosti ima Slovenska vojska, tiste naloge, pooblastila, ki bodo nedvoumne", in tako naprej. Mogoče poslanke in poslanci iz koalicije imate kakšne podzakonske akte, jaz jih nimam. Vi boste vsi nekaj podprli, a ne veste kaj boste podprli! Sorry boys, to je "Hitler situacija", se opravičujem! Kaj boste podprli?! Neko nejasno situacijo, situacijo, kjer ni koordinacije. Naš ključni problem danes je, da peti dan pregorevajo ljudje. Ta zakon to ne bo rešil, to veste tudi ljudje iz tega resorja, s katerimi sem se zunaj na hodniku pogovarjal. Imamo manj kot tisoč primerno opremljene policije, imamo še manj opremljene vojske, ki je to sposobna početi. To je naš problem. In potem bi danes morali razpravljati o tem, ali vključimo Frontex, ali bo policija izvajala administrativne naloge ali ne, pa jih bo kdo drug namesto nje, pa bo policija izvajala tisto, kar naj v osnovi počne, o čemer je Luka govoril, ali bomo vključili rezervno sestavo Slovenske vojske ... Prihaja zima, kako bomo z lokacijami ljudi razporejali, ali bo to razpršeno, navsezadnje tudi, ker to prestaja prevelik izziv za neke lokalne skupnosti, pa bi jaz zdaj lahko bral moje esemese, kar so mi iz Šentilja pisali, navsezadnje, kako bomo to financirali, tudi kako bomo to nekako koordinirali. Dr. Gorenak nam je razlagal, kaj za policijo pomeni ukazovati, ampak kako bodo ukazovali oziroma naročali, če vas citiram, če ni jasno, kako bosta Slovenska vojska in policija sopoveljevali. Iz cele te debate danes, jaz sem poslušal tistih 5 ur, ljudje, to ni jasno! Vi boste podprli nek zakon, ki je popolna nejasnost. In potem bo vodja Poslanske skupine SMC rekel, "verjamem", nekdo drugi bo rekel nekaj drugega. A veste, mi nismo teologi, Državni zbor je teleologija. Mi moramo razmišljati in pogovarjati o smotrih. In v teh 10 urah debate se je postavilo, da je to neka šlamparija, ki jo zakonsko poskušate uveljaviti, ki stanja na terenu ne bo rešila. Mogoče bi pa res morali iti na teren in videti, kakšna je situacija. Ta zakonski predlog je šlamastika, ta zakonski predlog je, ne po mnenju samo enega ustavnega pravnika ustavno sporen. Ker mi moramo potem spreminjati tudi ustavo, kjer piše, kaj vojska počne. Ali bomo imeli naslednjo sejo, na kateri bomo spreminjali ustavo? In zdaj tukaj bolj ali manj cel dan že duhovičite, namesto da bi se ukvarjali s temami, ki sem jih prej navedel, in verjetno nas ima res policija poln kufer, da ne uporabim nekaj iz publičnih predelov.

Veliko se govori o nasilju; nasilja je bilo do zdaj relativno malo, ampak skozi to debato, vsaj skozi en del te debate danes eni skoraj nekako spodbujate nasilje, ne morem drugega reči. Varnost ljudi in dobrin; pa saj to že sedanja

zakonodaja ureja. Toliko prava pa še jaz obvladam. Morali bi se pogovarjati, kaj bo, če se meje res zaprejo. Kaj bomo storili? Že večkrat sem rekel, ali smo vprašali Italijane, kakšne izkušnje imajo oni. Učiti se od tistih, ki se jim to že pet let dogaja, pa dokler se ni drugim začelo dogajati, "ah saj ni na našem dvorišču". Skratka, te zadeve. Jaz tega zakona ... To ni smešno, kolegice in kolegi. Vi se režite, mislim, meni je za crkniti danes, ne za režati se. Zdaj bi raje bil na Šentilju, bi kaj pametnega počel cel dan. To se ni za režati. Vi boste nekaj podprli, pa v bistvu ne veste, kaj boste podprli. Ministrica, ne veste, kaj boste podprli, ne vedo, kako se bodo koordinirali. Pa ljudje božji, to je konec pravne države, adijo, adijo, adijo, konec. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič. /
oglašanje iz dvorane/ Prosim za mir v dvorani!

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo po tem vihnem uvodu.

Dobro. Kako naj začnem, glede na tak uvod? Kar zagotavlja, da to ni, kot je bilo rečeno, neka "Hitler situacija", in da ne gremo iz "teo" v "teleo" in nazadnje v tele, kar je zame bistveno, pa je že kolega Ferluga prej omenil. Po mojem mnenju gremo to reševati na tak način, da ne gre za drastične posege v širjenje pristojnosti in mandat vojske za ta primer oziroma v širšem smislu. Gre za zelo omejena pooblastila, gre za omejen čas trajanja oziroma nek začasen režim, gre tudi za visok konsenz za sprejem in podaljšanje takšnih ukrepov, ki mora biti dosežen. Gre za predlog Vlade, ki se potem tukaj preseje v Državnem zboru in doseči moramo dvotretjinsko večino prisotnih. Vse skupaj potem tudi vodi oziroma usmerja policija, ki je tudi prva poklicana, usposobljena za to, da ravna s policisti. In glede na to, kako se stvari dogajajo trenutno na terenu, verjamem tudi to, da je sodelovanje med policijo in vojsko dobro, in da bo z dodatnimi pooblastili lahko tudi še boljše.

Druga zadeva, ki se mi zdi pomembna, je, da se ne potencira nekega občutka izrednih razmer. Gre za obvladovanje situacije, ki se pa spreminja iz ure v uro. Situacija je in sedaj ne more biti vse lepo in prav, glede na to, kar imamo. Prihaja velika masa ljudi v nepredvidljivih terminih, v nepredvidljivih obsegih, ker pač komunikacija trenutno je, kakršna je. In normalno je, da so zapleti, važno je pa, da se zelo hitro na to odzivamo in da jih čim hitreje rešujemo. In to ne le na terenu – mimogrede, vse pohvale ekipam, ki so tam –, ampak tudi, kot tukaj vidimo, na ravni Vlade. Včeraj so oni sedeli do treh in pol, danes bomo mi tudi do verjetno neke primerljive ure, in s tem mislim, da tudi dodajamo svoj del, ki ga moramo opraviti, da se sprejme takšna zakonodaja, da bodo lahko oni na terenu normalno delovali in da bo Vlada lahko imela zadostne pristojnosti, da

imamo celotno situacijo, ki ni enostavna, seveda pod nadzorom. Bistveno večje države od nas so pod navalom oziroma pritiskom migrantov že pošteno klecnile, delale velike napake. Mi do sedaj velikih napak še nismo imeli, je pa res, da tudi nismo imeli še velikega obsega oziroma tako velikega obsega beguncev. Smo se pa lahko marsikaj na podlagi te prakse naučili in mislim, da bo tudi to sedaj v praksi vnaprej izkoriščeno. Tako da po mojem mnenju je sedaj ključno to, da se stanje spremlja, da se hitro in tudi premišljeno odzivamo na te razmere, na vseh ravneh. Tu je seveda potrebna velika mera strpnosti in to bo tudi pripomoglo k temu, da se kot država uspešno soočimo s tem izzivom. Tako da vojska in policija se bosta morali dogovoriti glede sodelovanja vojske pri obvladovanju razmer, pri čemer bo seveda angažma vojske, kot je bilo prej rečeno, odvisen izključno od potreb in tudi usmeritev policije. Kar se tiče drugih aktivnosti, to ni edina aktivnost. V tem trenutku, kot je tudi iz medijev razvidno, se tudi že zaproša oziroma dela na tem, da bi se pridobila finančna pomoč, da bi se pridobile dodatne sile, da bi se pridobilo dodatno opremo za policijo, kar tudi ugotavljamo, da bi bilo dobro, da bi je imeli bistveno več, v četrtek bo tudi tukaj v Sloveniji komisar za migracije in tako naprej. Se pravi, dogajajo se zadeve na različnih nivojih, na različnih frontah in stvari se premikajo. Se pravi, to kar se mi danes pogovarjamo, je ena majhna se pravi zadeva, pa vendarle pomembna, v celotni sliki.

In zdaj, kar bi bila pa ena moja želja glede na uro, ki je trenutno 11.25 zvečer, je, da bi morda uspeli s tem konsenzom, ki mislim, da je bil že nekako dosežen – da je treba narediti ta premik in to nekako sprejeti –, to sprejeli še pred polnočjo, in da bi na ta dan na takšen način tudi pridobili še en dan v sprejemanju te zakonodaje in v uveljavljanju v praksi. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Kratka replika, očitno me kolega ni dobro razumel.

Ampak to, kar ste vi govorili, kolega, zelo jasno kaže, da potrebujemo interventni zakon, v katerem bi morali rešiti tole, o čemer sem jaz govoril. Tole, ali bomo sprejeli pred polnočjo ali po polnoči ali bomo tukaj še trideset ur sedeli, na terenu zadev ne bo spremenilo in je tudi sporno. Mi smo zakonodajno telo, mi moramo seveda sprejemati zakone, ki tudi držijo in pijejo vodo, in jaz nikoli ne bom podprl zakona, ki bo lahko kadarkoli, ko se bo nek policijski minister spomnil, da je pa mogoče stanje nekoliko izredno, da bo nagnal ljudi na ulico, da jih bodo topli. In to to omogoča. Mi smo v Mariboru že to doživeli, vi mogoče niste, jaz tega ne bom nikoli podprl, tudi če bi me partija s pištolo na glavi silila v to. To je prva zadeva.

Druga zadeva, kot še vedno pravim, naš problem je logistika in pregorevanje ljudi in s tem bi se morali ukvarjati, ne pa s to prazno debato, ki že cel dan poteka in ste vsi strokovnjaki za vse pa še za toplo vodo zraven. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Zdaj bom jaz mogoče nenavadno za začetek pač nekaj povedal. Mlajši kolegi in kolegice se bodo mogoče nasmejale, jaz pa to stvar čisto resno mislim. Celi čas pred mojo razpravo sem razmišljal, kdaj in ob kateri uri in kaj sem začel danes zjutraj delati v tem Državnem zboru. In, verjeli mi ali ne, se mi spomin ni osvežil. In jaz mislim, da to, kar počnemo tukaj, da smo si za to sami krivi. Pa bom rekel čisto odkrito in iskreno, danes o tej spremembi govorimo ne v splošnem pomenu, kaj člen predstavlja in katera pooblastila bodo dobili vojaki, vojska, ampak govorimo o tehničnih podrobnostih. Zakaj imamo mi na ministrstvu toliko in toliko ljudi za obrambo, zakaj imamo toliko in toliko ljudi na Ministrstvu za notranje zadeve, ki so na nek način stroka. Mi pa se ukvarjamo s podrobnostmi. Vsi tisti, ki nas poslušajo in gledajo, imajo danes res svoje mnenje o nas.

Bom še rekel to, da imamo različna mnenja in jaz enostavno in preprosto sprejemam to; jaz mislim, da bomo na koncu te razprave vseeno stopili skupaj in bomo dali podporo tej spremembi. Jaz bi si želel mogoče tudi po tihem večjo spremembo, ampak državni sekretar iz Ministrstva za notranje zadeve nam je čisto konkretno povedal, kaj je možno in kaj ni, da za določena pooblastila mora biti tudi usposobljen kader. In jaz se strinjam, brez usposobljenega kadra določena pooblastila enostavno ne moremo dati.

Posamezniki res veliko govorijo, zavedamo pa se verjetno v večini, da v temu trenutku in zdaj potrebujemo dejansko to noveliranje tega Zakona o obrambi. Potrebujemo ga pa predvsem zaradi tega, da bomo vključili v pomoč slovenski policiji Slovensko vojsko. Zakaj to enostavno in preprosto počnemo? Saj če bi mi imeli dovolj sil v Ministrstvu za notranje zadeve potem tega ne bi počeli. Jaz sem že danes na Odboru za obrambno rekel, da verjetno ta vlada ne dela nobenega puča, saj v končni fazi je Vlada na oblasti in ta predlog novele velja za določeno obdobje. Določeno obdobje je v tem členu tudi zapisano in po moji presoji te bojazni, da bi nekdo izkoristil spremembo tega zakona v neke druge namene, je v tem trenutku res, bom rekel, celo nespodobno govoriti. V tem trenutku imamo druge težave, in ne samo o težavah, ki jih

imamo – kako bomo zavarovali premoženje ljudi, državo tudi v končni fazi begunce, – ne smemo govoriti samo o tem. Seveda so še druge točke, kako bomo, nekateri so že povedali, zagotovili zdravstveno varnost, in tako dalje in tako naprej. Včeraj zvečer je dejansko bil prvi tisti dan, ko naša policija na nek način je začela govoriti, da bo težko obvladovala to situacijo, pa je že bilo 20 tisoč ljudi v Sloveniji. Do takrat, in tudi jaz mislim, da še danes obvladuje situacijo, kljub težavam s katerimi se srečuje. Zdaj pa potrebuje tisto, kar govorimo že celi dan, in to je Slovensko vojsko. Hrvatje so enostavno in preprosto začeli na slovensko mejo voziti begunce, odstopili so od dogovorov, da bomo skozi koridor peljali begunce do njihovega zelenega cilja. Na mejo so pripeljali in so pokazali, "tam je pot v Slovenijo, do vaše zaželene destinacije pa je pot prek Slovenije in naprej". Seveda, zdaj pa se postavlja vprašanje, katero ste vsi postavili, kako dolgo pa bo tudi Nemčija sposobna dejansko sprejemati begunce? In Avstrijci bodo počeli v končni fazi to, kar se bodo dogovorili z Nemci. Jaz nisem na nek način presenečen nad politiko katero, vodi Nemčija do begunske problematike. V končni fazi vsi spremljamo dogodke v državi, pa tudi izven nje, in lahko vidimo, kakšna struktura beguncev je prihajala v prvi fazi v Slovenijo in tudi seveda sosednje države, in kakšna struktura prihaja v tem trenutku. Zgleda, da se mi nismo iz preteklosti naučili, ko je bila v bivši Jugi morija, na tisti begunski problematiki, kako je treba postopati v takem primeru; Nemčija, izgleda, da to zelo dobro obvladuje. Bila je diskusija o tem, da nimamo informacij. Spoštovane kolegice in kolegi, to ne drži, Ministrstvo za notranje zadeve ima vsak dan novinarsko konferenco, kjer nas državljane, poslance, poslanke in tudi druge, seveda, normalno seznani s stanjem, kakšno je pač na terenu, in te informacije seveda se z uro v uro spreminjajo. Nikoli ne more biti točna informacija, koliko je ljudi v Sloveniji v tem trenutku. Verjetno ni človeka, ki bi nam vedel na to odgovoriti.

Na tej točki v končni fazi bi jaz svojo razpravo zaključil in bi na koncu vseeno še pozval enkrat vse kolegice in kolege, ne glede na to, kateri politični opciji pripadajo, ali so to levi ali desni ali sredinski, da to spremembo zakona, novelacijo podpremo, ker enostavno in preprosto Slovenija na nek način to rabi.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Kogice in kolegi, predstavniki Vlade, gospa ministrica!

Jaz seveda moram reči, da ko smo mi 23. septembra razpravljali o teh istih problemih pravzaprav, sem jaz na koncu, pa mi je prav žal, da moram to povedati, ponoviti, bil relativno jasen na neki točki. Namreč, najprej sem trdil, da

moramo človeško postopati v primeru beguncev, ker begunci so pač nastali, kako bi rekel, zaradi nekkih konkretnih hudih razlogov, vojne, lakote, kakorkoli, doma. Da imamo za to, da zadeve uredijo doma Vlado, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve, da imamo humanitarne organizacije, ki so izjemno veliko naredile v tisti fazi in da na koncu nam ostane kot rezerva še vojska. In danes smo tu, o čemer se pogovarjamo. Razprave okoli tega, ali je to prepozno ali ni prepozno ... Jaz si sam ne predstavljam, kako bi ljudje razumeli, če bi mi 23. septembra rekli, "to bo ofenziva, to bodo tisoči na mejah, strah in trepet". Namreč, tudi zadeva mora na nek način dozoreti pri nas in dozoreti predvsem pri ljudeh, ker bi s tem gotovo ustvarili določeno paniko. Tudi v Evropi takrat nihče ni na ta način razmišljal. Tudi v Evropi, po kateri se kar naprej zgledujemo, nimajo danes pravega recepta, kaj in kako. EU je popolnoma pokleknila na tej točki. Edino Angela Merkel gre seveda v Turčijo in potem ponuja finance, kar je seveda pravilno, in seveda ponuja skrajšano pot v EU, ker to je edino, kar lahko pravzaprav tej državi damo v zahvalo ali v zameno, da ustavijo to preseljevanje iz Turčije naprej proti EU.

Tudi si ne predstavljam tega, kar ste danes govorili nekateri, da bi morali javno razpravo odpreti na tej točki. Kako bi pa odprli javno razpravo, recimo, okoli tega zakona, pa šli na teren? Ne predstavljam si. To bi bila neke vrste, lahko rečem, panika, ki je seveda politika na ta način ne sme ustvarjati. Kajti še vedno sem prepričan, da tisto vse, kar se pa danes dela, pa vendar ni tako slabo. So seveda številke rahlo večje ali prevelike, seveda jih ne obvladamo tako, kot smo si želeli, ampak vendar, na drugi strani vidimo, do nekega reda pa vendar je prišlo oziroma se stvari urejajo. In če policija ocenjuje, da pomoč od vojske potrebuje, seveda sedaj vojska potrebuje – zato, ker so nekateri rekli, da ne bi vojaki potem tudi kazensko odgovarjali –, neka pooblastila, upam, da minimalna. Seveda pooblastila, ki jih bodo dobili, veljajo, smo rekli, s časovno omejitvijo in veljajo samo za ta problem dogajanja v tej migrantski zgodbi, ki je seveda tragična in jo moramo na nek način prebroditi. Sem pa seveda osebno proti ograji, o kateri govorite nekateri. Sem seveda za to, da vojska pač preprosto policiji pomaga pri ureditvi, kanaliziranju, tudi logistični pomoči in tako naprej, kar do neke mere ali v precejšnji meri pravzaprav poteka že sedaj. Zato sam na koncu – poznam teorijo, da je vojska zadolžena za obrambo države navzven, policija za delanje reda doma, ampak vendar ne glede na to –, na koncu se bom seveda sam žal opredelil za zakonski predlog, ker mislim, da ga potrebujemo.

Kar se pa tiče sosedov Hrvatov seveda, je pa stvar malce zapletena. Zapletena zato, ker se na meji ljudje razumejo in se poročajo in se selijo, imajo posesti na eni in drugi strani, ampak na drugi strani pa, kar se tiče vrhov hrvaške politike, pa mislim, da naivni pa ne bi smeli biti.

Pa ne bom šel v daljšo zgodovino, ampak vsaj teh 25 let nazaj pa gotovo; mi smo imeli sporazum dveh obrambnih ministrov, smo rekli, ko bo jugoslovanska armada napadla, bomo skupaj organizirali obrambo. Kaj je naredil Tuđman? Zamenjal je ministra za obrambo in seveda iz tega ni bilo nič. Če prej ni v zgodovini nihče tega razumel, potem bi vsaj to morala biti zadnja ... Tako da mi prav velike naivnosti do tega ne smemo, do teh sosedov ne smemo imeti, posebno seveda mogoče – čeprav mislim, da to ni edini vzrok –, v času pred volitvami so seveda še v večji zadregi in tudi delajo stvari, ki so mogoče tudi izven razuma. Predvsem pa mislim, da te naivnosti na naši strani ni. Če bi polagali prevelike upe v to, ta naivnost ne sme prevlagati.

Upam pa seveda, da bo Evropi uspelo se na nek način dogovoriti za neko skupno akcijo in seveda, da potem bodo naši konkretni sklepi ne bodo imeli takega odmeva, kot sicer. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Andrej Čuš. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Dober večer vsem prisotnim predstavnikom Vlade, kolegicam in kolegom!

Prvo bi rad povedal to, kar že veliko kolegic in kolegov je opozorilo tekom današnje razprave, in sicer, da se o tem problemu in pa o problematiki migrantske in seveda begunske krize pogovarjamo že veliko časa. Res je, pogovarjamo se o tem že res zelo dolgo, veliko časa smo namenili temu vprašanju. Ampak kje so pa rezultati? Moramo povedati, da kar en del parlamenta, seveda s poudarkom na koaliciji, je pravil, da je vse pod kontrolo, tiščal glavo v pesek in bil mnenja, da je vse super. Prišlo je do tega, kar smo mnogi napovedovali, in čas je, da se nekaj naredi. Mislim, da zadnji čas in zato pozdravljam današnjo razpravo. Sam bi tudi rad povedal, prej se nisem oglašal, ker nisem imel možnosti, ker seveda še nisem govoril, da bi dal repliko. In sicer, jaz vem, da ima gospod dr. Matić težave s tem, da ni postal minister za kulturo, ampak mogoče pa bi lahko znotraj Vlade razmislili, da mogoče ustanovite nek resor za obračunavanje s Slovensko demokrasko stranko. Namreč, vsaka peta beseda, ki jo omeni, je SDS. Tako da mogoče en predlog, namreč to poslušamo že eno leto, samo stalno iste tri stavke in bi bilo fajn, če bi malo kaj dodali.

Če izhajam iz mojega okolja, torej Ptuj z okolico ... Ravno kar sem dobil tudi informacije, kaj se dogaja spet v Zavrchu, Cirkulanah, v Markovcih. Treba bo seveda urgirati. Prepričan sem, da država do danes ni storila dovolj, ko govorimo o spoštovanju obstoječih zakonodaj, ko govorimo o varovanju schengenske meje, ko govorimo tudi o varovanju svoje lastne meje in pa seveda varnosti v državi. Država mora državljanom in državljanom zagotoviti varnost

in nemoteno življenje. Temu žal vsaj v mojih koncih ne moremo in nismo več priča. In naredi se tudi ne nič. Edino, kar lahko rečemo, je, da se zahvalimo policistkam in policistom in pa seveda tudi Slovenski vojski, ki pa delata v skladu z lastnimi zmogljivostmi in seveda sta nadpovprečno obremenjeni. Sam bi rad šel skozi kronologijo začetka te migrantsko-begunske krize, in sicer v medijih smo lahko prebrali. To sem zasledil na socialnem omrežju s strani gospoda Štiha.

Prvi naslov: Slovenija pripravljena na Orbanove manevre. Drugi naslov, nekaj dni za tem, s strani predsednika Vlade: Na morebitno večje število beguncev smo pripravljene. Tretji naslov, tudi nekaj dni za tem: Cerar miri, da je Slovenija pripravljena na večje število beguncev. Četrti naslov: Györköös Žnidar: Begunci, ki bodo prišli v Slovenijo, bodo varnostno preverjeni. Potem spet nekaj dni mine in spet izjava predsednika Vlade: Pretok prebežnikov je težko ustaviti, lahko ga zgolj nadziramo. Kaj se pa dogaja danes, včeraj, ta vikend? Prihod migrantov je danes zjutraj presegel vse obvladljive zmogljivosti –, sporoča Cerarjeva vlada. In nehajmo se tukaj kregati, si metati pesek v oči, ampak dajmo nekaj narediti. Tudi sam sem za to, da nekaj naredimo, in zato bom tudi podprl predlog zakona, ne glede na to, kakšno stališče ima Vlada do našega predloga amandmaja. Saj veste, lahko je biti kritičen, lahko bi zdaj kričal na vse pretege kot opozicijski poslanec, bi pa vseeno rad spomnil, da smo se o problematiki te krize, v kateri smo se znašli, pogovarjali že eno leto nazaj na pobudo naše poslanske skupine, ko smo prvič predlagali novelo Kazenskega zakonika. Takrat sem tudi sam zagovarjal predlog zakona, ki smo ga vložili v prvo obravnavo, in kar nekaj poslancev vladajoče koalicije me je označilo, če sem sploh doma na zemlji ali sem z Marsa priletel, da nekaj netimo nemire med prebivalstvom, da ustvarjamo paniko ... Pa smo videli, kaj se je zgodilo; eno leto smo se v parlamentu pogovarjali o tem, pa nihče ni verjel ali pa ne vem, kaj je bilo v glavah ministrov in pa seveda kolegov in kolegic. Ampak čas je, da ukrepamo, da nekaj naredimo. Opozarjali smo tudi na neukrepanje države, konkretne predloge smo podali tako v parlamentu, naš predsednik pa je na to opozoril na Svetu za nacionalno varnost, in če bi pravočasno implementirali zakonodajo, varovalke in se pripravili na to, kar imamo danes, sem prepričan, da bi bilo stanje v državi drugačno. Lahko pridete v moje konce, tam so ljudje prestrašeni, ne vejo, kaj jih čaka jutri, enostavno se počutijo ogrožene. Upoštevati je treba tako humanitarni in pa varnostni vidik. Sam menim, da smo o varnostnem vidiku se pogovarjali premalo, predvsem zaradi tega, ker se ni naredilo tak, o kot je Vlada rekla, da bomo seveda ločili begunce od migrantov, torej tiste, ki res potrebujejo pomoč od tistih, ki ne bežijo iz vojnih območij in ogroženih območij, in tega se ni naredilo. Varnostno-obveščevalne službe pa

same opozarjajo, da določen procent posameznikov, ki so seveda v teh skupinah migrantov in beguncev, nima poštenih namenov, in to predstavlja veliko varnostno grožnjo ne samo v naši državi, ampak celotni Evropski uniji. Moram tudi povedati, da sem razočaran nad današnjim dogajanjem na seji Odbora za obrambo, ko sem nekako videl, da koalicija res ni enotna in da se lovi. Tudi sam sem prepričan, tako kot je že dr. Gorenak povedal, če bi nekdo prišel in udaril po mizi, "tako in tako moramo to narediti", bi zdaj verjetno ta zakon bil že nekaj ur nazaj sprejet v Državnem zboru pa bi seveda lahko šli domov tisti, ki jim je muka sedeti ob teh urah v Državnem zboru.

Pri tem pa bi tudi rad ob koncu, ko zaključujem z razpravo, opozoril, da se premalo tudi sprašujemo, kaj se bo zgodilo, če mejo zapreta Avstrija in pa Nemčija; ali bomo zdržali ta ne bom rekel pritisk, ampak to breme, to veliko potrebno količino dela, vzdrževanja, oskrbe? Jaz sem prepričan, da tega nismo sposobni. Amandma, ki smo ga vložili, seveda govori predvsem o pristojnostih in pooblastilih, ki jih bomo dali pripadnikom Slovenske vojske. Zdaj mi ne moremo poslati vojakov se tja izpostavljati, pa ne bodo imeli niti enega orodja ali pa možnosti, da kaj naredijo. To se mi zdi do vojakov neprimerno, tako da bi vseeno z vidika tako formalnopravne podlage kot tudi prakse predlagal, da ta amandma sprejmemo. Sami ste videli, tudi na Šentilju je prišlo do preboja ograj, fizičnega nasilja, in žal se to vse povsod vse bolj dogaja. Dejstvo je, da Vlada in pa pristojna ministrstva so padla na izpitu, ampak še vedno sem prepričan, da moramo na tem področju stopiti skupaj, podpreti ta zakon in v prihodnje se bolj ažurno odzivati na to, kar se dogaja, ne pa, da tiščimo glavo v pesek pa upamo, da se ne bo nič zgodilo.

Prej sem prikazal kronološko dogajanje v obdobju zadnjega leta vse do danes, ko so naši predstavniki Vlade in pa tudi predstavniki poslancev koalicije govorili, da je vse v redu. Lahko bi bil kritičen, ampak za konec bom samo rekel to, da edino kar lahko naredim je, da vas povabim v Zavrč, Cirkulane ali pa Markovce, da pridete pomagat lokalnemu prebivalstvu ali pa prostovoljcem čistiti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims.
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo.

Jaz sem upal, da je vendarle ta razprava prvi korak k temu, da se začnemo o teh zadevah resno pogovarjati, ampak prejle je gospod Matić iz SMC poskrbel za nekaj takih besed, da res zahtevajo odgovor, tudi zaradi javnosti, ki nas danes spremlja. Najprej, zakaj se sprejema sploh ta zakon? Trdim isto kot moj kolega iz komisije, ki jo vodim, za nadzor

varnostnih in obveščevalnih služb, ki je rekel, citiral je bivšo ministrico gospo Jelušičevo, da seveda sprememba zakona sploh ne bi bila potrebna. To ima prav. Pravno gledano je to točno tako. Če bi seveda Vlada sprejela vse potrebno in prevzela za to tudi odgovornost. Ampak seveda, Vlada je potem lepo prišla danes sem in ta parlament je v tem trenutku, bom malo slikovit, prevzel funkcijo lavorja, v katerem si je Vlada prišla pilatovsko umiti svoje roke, ker pravočasno ni pripravila stvari niti slučajno tako, kot bi bilo treba. Samo to je vsa vloga tega, kar mi danes sprejemamo.

Zakaj je pravzaprav problem? Problem je zaradi tega, ker se je od začetka strahovito podcenjevalo varnostni izziv, s katerim se soočamo. Na to smo opozarjali v komisiji, smo opozarjali na tiskovni, govoril sem o tem, vse točno, kar se danes dogaja, sem napovedal do zadnje črte, in ne govoriti, da nekdo ni vedel. O tem je govoril ta parlament pred enim mesecem. Vse je bilo povedano. Povedano je bilo pa tudi nekaj drugega, ko je prej spet prej imenovani kolega iz SMC uporabil izraz "ubogi begunci". A dajte no, ali to slučajno veste, kaj se v Nemčiji dogaja? Migranti – izkazalo se je, da je vmes beguncev mogoče 10 % ali pa manj, – izzivajo nasilje; od 450 prostovoljcev, ki so na Bavarskem v svojem prostem času in na svoje stroške delali prostovoljno z njimi, jih je več kot 300 doživelo hud fizični napad in potem so enostavno prenehali delati. Zanimiv podatek, kaj ne? Ljudje so jim pomagali, zastonj, za pomoč, 300 jih je doživelo hujši fizični napad, če ne veste tega. No, podobno usodo so danes doživeli naši policisti in tisti, ki so jim doli pomagali, že na mejnem prehodu. Doli je bilo veliko huje, kot se govori. Prej je dr. Gorenak prebral, kako je to v praksi: letijo razbite steklenice, kamenje, mlati se z jeklenimi palicami in podobno. To je nekaj, kar si navaden državljan, pa mislim, da tudi večina med vami sploh ne zna predstavljati, ker ne ve, s čim ima opravka. To so ljudje, ki so zrastle v popolnoma drugih razmerah, v popolnoma drugem okolju. In ne si predstavljati, da so to neki reveži, ker niso. Po uradnih podatkih ... Jaz sem zadnjič namerno vprašal direktorja Sove na odprtem delu seje, če je kdo sedel na ušesih, kako je s financami migrantov. In kaj se je izkazalo? To imate tudi objavljeno na internetu, da ne bo kdo rekel, da je to tajen podatek. Povprečen migrant dobi 5 tisoč evrov žepnine, da starta v Evropo, plačajo mu 10 tisoč evrov za pot, ker toliko približno je potnih stroškov, ko pride na cilj, ga pa čaka še 5 do 15 tisoč evrov, ali na njegovem računu ali pa katerega od radikalnih društev sunitskih muslimanov. Toliko o tem, koliko so reveži. In seveda ni čudno, da se potem z iPhoni slikajo pa nosijo obleke, ki si jih niti mi ne moremo tukaj v tem parlamentu, verjetno vsaj večina ne, privoščiti. To je pa realno stanje. Pa nekateri, mimogrede, so bili ujeti, ki so pri sebi nosili, verjamete ali pa ne, več kot 300 tisoč evrov gotovine; zdaj mi pa pokažite enega v

Sloveniji, ki kar takole lahko malo nese s seboj 300 tisoč evrov gotovine. Pa ni bil to en sam primer, kar nekaj jih je bilo. In tukaj je problem, ker noben zakon za te ljudi več ne velja. Mi se jih moramo držati, druge države, drugi državljani Evropske unije se jih morajo držati, zdaj se je pa v Evropi zgodilo nekaj, ne vem, ali se je vsem malo "skegljalo" in iznenada noben zakon ne velja. O schengenu govorite že cel večer; schengen je mrtev! Schengen že eno leto ne velja. Tisti trenutek, ko sta Grčija in Italija prenehali izvajati schengen, je schengen mrtev za celo območje. In, če hočete, mi kršimo vehementno schengen, v temu trenutku – kaj pa je to bilo drugega, kar se je dogajalo v teh urah zdaj v Sloveniji? In Hrvatje in seveda vsi ostali, ampak oni niso še formalno člani schengenskega območja, mi pa smo. Nerodna reč, kajne?

In problem, s katerim se soočamo je večplasten. Če bi brali, kaj se potem ugotavlja še v Nemčiji, je to, da tisti ki so morda mislili, da bo to mogoče integrirati, zaposliti – samo 10 %, to je uradna ocena njihovega ministra za delo, je sploh kompatibilnih z njihovim trgov delovne sile, vse ostalo bo seveda na socialni, trajno.

Še bolj zanimiv podatek je iz zdravstva, če ga ne veste, o tem se pa sploh ne govori, da je zelo velik procent okužen z aidsom, da imajo tuberkulozo, da imajo potem hepatitis, bil je celo zabeležen primer bolezni, ki je sto let Evropa že ni videla, to je iz Avstrije, morda je celo kdo temu sodelil, izjemno nalezljiva gobavost. In vse to se kar prosto sprehaja čez meje, za vse drugo veljajo omejitve. Si predstavljate, kakšno varnostno in zdravstveno tveganje, gospodje, je to? In nekdo je za to odgovoren. Zato sem prej rekel in to prej ali slej bo izbruhnilo in bruha že v tujini. Zakaj pa mislite, da je politika Nemčije se obrnila na glavo v samo nekaj tednih? Zaradi tega, ker so pod pritiskom svoje javnosti in stroke. Ker stroka opozarja tisto, kar sem v minulih mesecih zaman govoril tukaj, pa na sejah, pa imeli smo sejo Državnega zbora, kjer očitno nihče ničesar ni zares vzel ali pa so vsi mislili, saj to bo šlo kar mimo nas. Ja, pa ne gre, ker so razmere takšne, ker tukaj res imamo strateško pozicijo na prostoru, na katerem se nahajamo, ampak v temu primeru je pa to problem. In slaba tolažba je, da je naša edina primerjalna prednost, da imamo tako zanič vlade, v zadnjem obdobju vse levičarske, da vsi begunci hočejo ven. Potem pa vprašajo enega, "pa Slovenija je tako lepa, boste tukaj ostali?", pa reče, "bežite, Marx, Lenin, adjio, pojdite k hudiču", približno takšna je bila reakcija. Da mora en begunec priti, da Slovencem malo razsvetli pamet, da naj začnejo razmišljati, koliko je ura. To je pa realno stanje. Če pa vi zaostujete, pa ne računajte, da ne bo kdo kaj nazaj povedal.

Tisto kar je pa ključno; jaz nisem zastonj omenil teh zgodb kako je z varnostjo in kako je tudi z zdravstvenim tveganjem, kajti na nekoga se pa to izrecno nanaša, gospe in

gospodje. To se nanaša na tiste fante, ki zdaj že branijo s svojimi življenji tole državo, to so v temu trenutku policisti in vojska in ostali v tistem delu, ko jim pomagajo. Zdaj boste poslali tja vojsko. In, če jo pošljete, vas lepo prosim, v njihovem imenu, dajte jim dovoliti vsaj, da jim daste ta pooblastila, kot jim mi predlagamo, da se bodo vsaj lahko učinkovito branili in da bodo učinkovito lahko branili vas, ker oni bodo neposredno izpostavljeni vsemu temu, o čemer jaz govorim. In oni ne gredo dol zato, ker bi jih to veselilo, ne gredo dol zato, da bi denar kasirali ampak gredo zato, da bi branili varnost vseh vas tukaj in vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije, posredno pa, če želite, cele Evrope. Ker smo pač schengenska država.

In zato jim dajte ta pooblastila, kot mi predlagamo. Gre za varnost vas, varnost njih in varnost vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije in zato je treba ravnati razumno in odločno in seveda tudi pravno korektno.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala predsedujoča, za besedo, lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegi in kolegice!

Nikakor ne moremo reči, da je situacija takšna, da ni popolnoma nič narobe, tako kot pravite, da vseskozi govorimo, da tiščimo glavo v pesek, da sedimo v foteljih in da nas prav nič ne skrbi. Pa ni tako, izjemno nas skrbi, ampak do zdaj je naša vlada z ukrepi, ki jih je sprejemala, zagotovila, da situacijo obvladujemo. Že pri tem, ko smo sprejemali oziroma ko je bil sprejet kontingentni načrt, preprosto se ga ni hotelo razumeti, da gre za faze, da gre za stopnjevanje, tako kot se situacije stopnjujejo, da se tako stopnjujejo tudi ukrepi. Ampak še vedno je bistveno, da govorimo tudi o humanitarnosti. Ne smemo na to pozabiti. Seveda pa istočasno govorimo tudi o varnosti in tega ne podcenjujemo, z nobenega vidika, naj bo tako v smislu varnosti življenja, premoženja, kot tudi zdravstvene ali katerekoli druge varnosti, pa naj gre tako za same migrante kot za naše policiste ali pa naše ljudi.

In tisto, kar se mi zdi pomembno, pa morda samo drugače naslavljamo ali pa izražamo; ne gre za izredne razmere v smislu, da je pred nami, tako kot je bilo zdaj rečeno, kakšni so ti ljudje, pa ... Ne gre za takšno situacijo, lahko jo razumemo kot neko naravno nesrečo, kot nek cunami, ki se je zgodil in je res vprašanje, ali ga lahko v celoti vedno obvladuješ. Ampak vsekakor Vlada dela na tem in postopno sprejema te ukrepe, in en od teh postopnih ukrepov je bil tudi to, da je aktivirala vojsko. To, kar je rekla dr. Jelušičeva, drži, podlaga v zakonu je, da se uporabi vojsko, in vojska je že na terenu in pomaga v okviru zakonskih pristojnosti, ki jih ima skupaj s policijo.

Gre za samo varovanje ob meji in tudi za izravnalne ukrepe, ki jih policija, tudi s pomočjo vojske in seveda pod strogim načrtom, ki je izdelan in je že obstajal, izvaja, in je tista pomoč, ker se zavedamo, da so policisti, da so tudi njihove zmogljivosti omejene. In ne zamujamo z ukrepi. Ta ukrep, ki ga danes sprejemamo, ni nobene potrebe, da bi že danes veljal ali jutri, ni nobene potrebe, da bi uporabili fizično silo, ni te potrebe in ni treba ustvarjati občutka izrednih razmer.

Ravno tako vseskozi očitke, da ne vemo, kako bomo naprej. Ampak predsednik Vlade je prej povedal, da imamo zagotovilo Evropske unije oziroma pristojnih institucij, da bomo imeli tako kadrovske kot tudi finančno pomoč. Seveda je bilo rečeno, da bo jutri to konkretno specificirano. Pomeni, da razmišljamo naprej, da imamo vizijo, kaj pravzaprav v takšnem primeru storiti.

Kar se tiče amandmaja, ki ga predlagate v SDS; razumem, da želite, da se bolj podrobno določi oziroma vi menite, da bolj jasno. Prej je državni sekretar povedal, da gre za določena pooblastila, ki naj bi jih imela vojska in bi jih tudi sama izvajala, seveda pa, kot je rekla ministrica, samo po strogem načrtu, ki ga bo pripravila policija. Gre za dodatno pomoč, kajti že zdaj vojska pomaga, to pa, kar bi jim dali, gre pa za dodatno pomoč.

Meni je pa seveda vprašljivo – alineja, ki govori o uporabi prisilnih sredstev –, namreč, policisti, ki uporabljajo prisilna sredstva, so za to usposobljeni, se usposabljaajo, in v vojski, pa lahko to ministrica pove, ali so na enak način usposobljeni oziroma certificirani, da lahko to silo uporabljajo?

Tisto pa, kar seveda me veseli, pa je to, da se vsi skupaj, čeprav uporabljamo različno retoriko, zavedamo, da so nadaljnji ukrepi potrebni in da bomo skupaj ta zakon podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lepo pozdravljeni vsi tukaj prisotni!

Zdaj se bom čisto na začetku navezala na besede predsednika Vlade, in sicer, da moramo varovati naše ljudi in naše premoženje. Izjemno se strinjam s to izjavo, izjemno se strinjam, nisem pa prepričana, če se vsi tisti, ki ste v koaliciji, s tem strinjate. Pa sedaj boste spet rekli, da še ena, ki gre v smer kritiziranja vlade, in pa to, kar je že rekel vaš poslanski kolega. Ne, ne gre za kritiziranje vlade. Gre enostavno za to, da mi ne moremo primerjati situacije te migrantske krize z nekimi naravnimi nesrečami, to, kar vi počnete. Naravne nesreče so res nekaj nepredvidljivega, jih ne moremo vnaprej predvideti. To, kar se dogaja z migranti, pa se zelo dobro ve, že mesece. In tudi danes

lahko poveste, kaj se bo zgodilo čez en teden, kaj se bo zgodilo čez dva tedna. Saj se ve, kako teče tok in koliko jih kdaj kje prečka mejo. Tako da tukaj se resnično sprašujem, ali te pri ukrepanju dovolj hitri. Osebnostno ocenjujem, da niste.

Sedaj pač ne želim, da bi bilo tako; sedaj se nekako približuje zima, pa vedno naše službe, ki plužijo, prvi sneg preseneti ne glede na to, da ga vremenoslovci že napovedujejo par dni vnaprej, ampak približno tako to izgleda. Ne govorim o tem, da bi morali ... Kdaj smo imeli sejo, 23. septembra, ko smo tukaj na izredni seji Državnega zbora morali vojsko poslati na mejo. Se pa je vedelo, da je bil takrat prvi val migrantov, in da se približuje drugi val. Ni se točno vedelo, kdaj, kako se bo tok preusmeril in kaj bi lahko v tem času naredili. Lahko bi bila zakonodaja o tem, ki danes tukaj sredi noči razpravljamo, že sprejeta. Mogoče malo bolj konkretna zakonodaja, ker se ne bi še danes oziroma včeraj spraševali, ali je ustrezna ali ne, in ne bi samo seja matičnega delovnega telesa že toliko časa trajala. To pa bi dejansko lahko naredili, ampak niste. Zaradi tega ocenjujem, da niste dovolj hitri.

Odkrito moram povedati, da ne vem, kakšno je trenutno stanje v Sloveniji. Ne vem, koliko se v tem trenutku v Sloveniji nahaja migrantov, še manj pa vem, koliko se nahaja beguncev. Pa bi me zanimal ta podatek. Slišimo, koliko jih približno kdaj pride. Mediji govorijo, ne vem, o ilegalnih prehodih meje. To pomeni takrat, ko prečkajo zeleno mejo. Ko pa gredo "kao" čez mejo pa je očitno, ne vem, legalen prehod. Ne ni legalen prehod. In ne vem številke, koliko se jih dejansko na ozemlju Republike ta trenutek nahaja. Pa bi prosila predstavnike Vlade, če lahko, ne vem, na to vprašanje odgovorijo, ker verjamem ... / oglašanje iz klopi/ 8 tisoč. Ste prepričani, da to drži? Ne dolgo nazaj ... / oglašanje iz dvorane/ Potem pač pojasnite izrecno medijem, ker namreč, kolikor se navaja po medijih, je na ozemlje Republike Slovenije vstopilo okoli 20 tisoč, izstopilo v Avstrijo pa okoli 5 tisoč. To je pomenilo tukaj cirka 15 tisoč. Tako da bi resnično prosila za konkretne številke.

Omenjalo se je azilno pravo za begunce, ampak še enkrat moramo ločiti migrante in begunce. Begunci so tisti, katerih življenje je v njihovi državi, od koder prihajajo, ogroženo. Vsi ostali so migranti in večina ekonomskih migrantov. Zanima me tudi, kakšno je razmerje. Koliko imamo dejansko beguncev, koliko imamo migrantov.

Humanitarnost, ja, absolutno. Poglejte, Slovenci verjamem, da veljamo po tem, da smo humanitarni. Da resnično vedno pomagamo drugim. Ampak spet se je tu treba vprašati, kdo si pa tukaj zasluži pomoč, begunci ali migranti? In treba se je tudi vprašati, koliko slovenskih državljanov potrebuje pomoč in to humanitarnost? Ko se jih mogoče marsikdaj nepravilno deložira, pa se jim jemlje absolutno

katastrofalne stvari, ki jih mogoče kdo od teh ob cesti odmetava.

Prihajam iz območja Haloz, ponovila se je zgodba; ob treh zjutraj Hrvatje pripeljejo v bližino zelene meje ne vem koliko avtobusov migrantov. Nelegalno seveda gredo čez mejo in gredo peš v smeri proti Ptuj. Danes okoli 22. ure se zgodi isto. Gredo čez občino Cirkulane in potem verjetno, ne vem, prej so bili mimo / nerazumljivo/, zdaj so že, ne vem, mogoče blizu Markovcev. Ista zgodba, ponovno nenapovedan prevoz do bližine naše meje. Pa me zanima, ali še vedno ta komunikacija ne poteka? Ampak že sredi dneva se je vedelo, da se velika skupina nahaja nekje v bližini Varaždina, in ljudje so se že o tem pogovarjali, da jih verjetno isto čaka tudi danes. Tako da ne vem, resnično se vprašam, če ste tako pripravljeni, kot tukaj govorite, da ste. Trenutno nismo v situaciji, ko bi lahko, ne vem, nekaj preučevali, pa si jemali čas. Tega ni. Danes je treba ukrepati in treba je zelo odločno nastopiti in to, kar meni manjka, je dejansko malo več odločnosti v tej vladi. Pa ne želim biti kritična, ampak vse od predsednika Vlade pa tudi nenazadnje do ministrice. Ministrica za notranje zadeve, včeraj mediji poročajo, kako je ona odločno nekaj povedala. Ko poslušam njeno izjavo, ja ne vem, jaz v tej izjavi pa res nisem videla nič odločnega. Ampak na tem mestu je pa morda treba biti malo bolj odločen. In resnično ne vem, se sprašujem, kako je z varovanjem schengenske meje. In pa dajte se vseeno malo vprašati, kako se pa ljudje počutijo, ki dejansko ob tej naši južni meji živijo? Marsikdo od vas je daleč stran od tega. Ampak vsaj poskusite si malo predstavljati, kako se počutijo. Nekateri se bojijo, drugi ne, enim je neprijetno, ampak kakorkoli, v prvi vrsti mora biti varnost naših državljanov. In to vsi od vas tukaj tudi pričakujemo. Zakaj pa smo dali ta amandma? Enostavno zaradi tega, ker menimo in tudi nenazadnje, kot je moj kolega povedal, si policija sama želi, da ima vojska podobna pooblastila, zato da bodo lahko primerno nastali situaciji tudi ravnali. Zato računam, ne glede na vaše napovedi, da boste ta amandma tudi podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Besedo ima gospod Luka Mesec. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Mislim, da se zadnjič danes oglašam. Kako se ravna v takih primerih? Že prej sem povedal, da se vedno ravna v primerih pač izjemnih situacij tako, da se sprejme nek interventni zakon. Ko smo imeli žled, smo sprejeli interventni zakon o žledu, ko smo imeli poplave interventni zakon o poplavah, ko smo imeli nazadnje begunsko krizo leta 1997, smo sprejeli interventni zakon o nudenju zaščite, nekaj takega. Kaj je bila vsebina teh interventnih zakonov? Vsebinsko teh interventnih zakonov je bila točno to, kar bi morali mi kot zakonodajno

telo nasloviti, se pravi, pač pogledati na celotno situacijo, oceniti, kje so luknje in pač zakonsko tiste stvari, ki niso v redu oziroma zaradi katerih stvari ne špilajo tako, kot bi morale, pač pokriti. Ampak Vlada tega ni naredila, kljub temu, da je imela dosti časa, je pa zdaj, ko so ji očitno malo stvari ušle iz rok, sprejela oziroma nam prinesla na mizo nek dodaten člen krovnega Zakona o obrambi, ki je neverjetno luknjičast. Priznam, da sem videl že precej slabih zakonov v tem mandatu, ampak ta danes je pa verjetno najbolj nedorečen od vseh do zdaj. Vidi se, da je bil pripravljen v eni noči, povsem nedomišljeno, in da odgovorni zanj nimajo odgovora na nobeno relevantno vprašanje. Se pravi, ne znajo ne definirati pojmov, ki jih uporabljajo – kaj je širše varovanje meje, kaj so varnostne razmere –, ne znajo povedati, katera prisilna sredstva in katera pooblastila naj bi zdaj pač vojska po novem imela, ne kako se bo izvajal nadzor, ne kdo bo cel proces vodil, ne kako je lahko prišlo do tega, da v bistvu imamo očitno v uporabi že nek pravilnik, ki se sklicuje na ta zakon, še preden je bil zakon sprejet.

Če povem kar poročilo iz medijev; mediji poročajo, in tega pač ne morete zanikati, da se je že včeraj v policijske aktivnosti vključila tudi Slovenska vojska, ki je bila prej vključena samo v logistiko, ampak vojaki nimajo policijskih pooblastil in le pomagajo policistom pri izvajanju njihovih nalog. Zdaj pa vprašanje: ali se je to zgodilo, se pravi, da smo prišli z logistike na vključevanje v policijske dejavnosti na podlagi obstoječega zakona? Se pravi, ali drži teorija Ljubice Jelušič, da ta zakon, ki ga imamo danes pred sabo, sploh ni potreben, ali je to v bistvu že prejudiciranje, da bo današnji zakon sprejet in ste pravilnik začeli uporabljati en dan prej? To je prvo vprašanje. Če velja prva teorija, teorija Ljubice Jelušič, da ta zakon sploh ni potreben, potem verjetno tole ... Jaz se danes v bistvu že 16. uro s tem ukvarjam in sem poskusil vseskozi slediti, kaj se dogaja okrog mene. Vedno bolj se nagibam k temu, da drži teorija Ljubice Jelušič, in če ta teorija drži, potem tole danes ni nič drugega kot to, da je Vlada na neki točki pač sprevidela, da bo morala nek vtis narediti, se pravi, izpasti na nek način državotvorna zdaj v celotni situaciji, in zato ni pripravila interventnega zakona ali pa kaj podobnega ali pa kakšne pač operativne ukrepe, ki bi zboljšali delo na terenu, ampak je uprizorila celodnevni šov, ker se je v bistvu začel z sejo Vlade, ki se je končala ob spektakularni pol peti uri zjutraj, nadaljuje se pa danes s 16-urno razpravo v Državnem zboru, kjer naj bi bil rezultat vsega, da smo dosegli konsenz, da smo stopili skupaj, da smo vsi skupaj izpadli državotvorno. Ampak na žalost, kolegice in kolegi v Združeni levici se pod tako slabo pripravljen zakon, ki ne vemo, kakšne posledice bo imel, ne kratkoročno ne dolgoročno, ne kaj to pomeni glede delitve pristojnosti med policijo in vojsko, enostavno ne moremo podpisati. In tudi če je bil to namen kogarkoli že v Vladi ali pa v koaliciji, ne vem

koga naj gledam, potem pač moramo ugotoviti, da vam je očitno šov ukradla desna opozicija in da si je speljala vodo na svoj mlin. Tako da če moja teorija drži, potem upam, da se iz tega kaj naučite, veste pa to najbolj sami. Je pa zakon tudi neposredno nevaren, ker je ustavno sporen. Glejte, nismo še dobili odgovora niti glede uveljavitve tega zakona. 91. člen Ustave namreč je jasen: predsednik republike lahko zakon razglasi 8. dan po sprejemu. Državni svet ima v tem času pravico do veta, državljanke in državljani pa do referendumu. Če jaz prav razumem predsednika Vlade, naj bi ta zakon stopil v veljavo jutri in že jutri naj bi – prosim, danes, ja se opravičujem, smo že čez polnoč – policijska pooblastila pripadla tudi vojski. Zdaj pa me tukaj zanima, na kakšen način boste v bistvu potencialno protiustaven zakon sprejeli na potencialno protiustaven način in ga uveljavili mimo ustave oziroma mimo ustavno predvidenega roka? In tukaj opozarjam, da je, če se to izkaže, pa če bo kdo tukaj sprožil ustavni postopek, lahko tudi razlog za konec koncev impeachment predsednika. Tako da mogoče se je komu včeraj ponoči to zdela genialna piarovska poteza, da bi tak zakon sprejeli, ampak izkazalo se je, da ste: prvič, pripravili izredno luknjičast, nedorečen zakon, za katerega pač na ključna vprašanja nimate odgovorov, drugič, da je piar spodletel, ker vam ga je nekdo ukradel, in tretjič, da si lahko s sprejemom tega zakona sami streljate v koleno. To bi bila moja zadnja intervencija za danes, pa upam, da razmislite.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima, gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovane kolegice in kolegi!

Seveda si nisem predstavljal, da bom ob taki uri v parlamentu kdaj razpravljaj, pa vendar, izvoljen sem, tukaj zastopam svoje volivce, bom skušal v par besedah izraziti nekaj mojih stališč, seveda v dobro države pa vseh nas, pa mogoče tudi dodati kakšno misel ali pa način razmišljanja, ki bi naše razprave skrajšal, da bi bili mogoče kdaj bolj učinkoviti.

Seveda bi pa se dotaknil najprej malo zgodovine. Že zadnjič sem na seji razpravljaj, da v bistvu gre za neke globalne spremembe. V zgodovini poznamo preseljevanje narodov, navsezadnje tudi smo se mi izza Karpatov preselili sem in sedaj tukaj živimo, in v bistvu moramo imeti na nek način tudi nek zgodovinski spomin in ga povezati s temi dogodki. Spomnimo se tudi vojn, ki so se bile tukaj pri nas; koliko je bilo beguncev, žrtev tudi takrat. Družine so se preseljevale in prišle so seveda tudi v neko okolje, kjer so jih tudi prijazno sprejeli ali jim vsaj začasno nudili pomoč ali pa vsaj omogočili, da so se preselili v neko drugo okolje. Spomnimo se tudi razpada naše bivše države.

Takrat je bilo tukaj okrog milijon beguncev in tudi takrat smo izkazali neko solidarnost na nek način, tudi en način obnašanja, ki si ga predstavljam, da je spodoben za neko evropsko državo, kakor je tudi Slovenija. Poudarjam sedaj, da gre za mednarodno razsežnost krize in pa vojne, ki je nastala v deželah, ki so bogate z nekim naravnim virom, nafto, in kjer so interesi kapitala povzročili krize, vojne; države so razpadle in sedaj seveda vlada tam anarhija in seveda ljudje bežijo v okolje, kjer je neka blaginja in si seveda želijo živeti v boljšem okolju. Tudi sam sem imel priložnost na skupini prijateljstva s poslanci Nemčije razpravljati o tej temi in tudi vodja skupine prijateljstva je sama izrazila mnenje v zvezi s tem, da so naklonjeni politiki Merklove, ki na nek način še vedno zagovarja, da moramo biti v Evropi na nek način solidarni in omogočiti tem ljudem, da se preselijo v neko boljše okolje. Tudi sama predsednica skupine je svoj osebni zgled pokazala in je sprejela družino iz Bosne takrat, ki si je potem nekako zagotovila tam neko normalno življenje. Seveda bi tudi sam rekel, da se moramo zavedati stiske teh ljudi in sem tudi proti postavljanju nekih ograj, barier. Navsezadnje živimo na tej naši zemlji in smo na nek način vsi skupaj ljudje. In poudarjam, da gre za krizo mednarodnih razsežnosti. Že zadnjič sem v razpravi tudi poudaril, da je treba mogoče več aktivnosti in pobud dati prek organizacije Združenih narodov, Evropske unije, Sveta Evropske unije in na tak način po neki politični poti vzpostaviti mir, neke mednarodne sile na teh področjih. In mogoče tudi ponovno vztrajati in dati pobudo za sklic izredne seje Združenih narodov ali pa Varnostnega sveta, ki bi to tematiko obravnaval.

Seveda bi se pa dotaknil tudi aktualne tematike, kako je Vlada pristopila k reševanju teh problemov. Mislim, da je prav, da smo odreagirali tako, kot smo, in tudi na nek način odgovorno sprejemamo zakon, ki bo omogočil, da se tudi vojaki vključijo v to naše poslanstvo in zagotovijo na nek način varnost in miren prihod beguncev preko naše države v druge države. Tako da mogoče res bi pozval tukaj k neki strpnosti in da tukaj mogoče medsebojno si ne spuščamo puštic levo in desno in se združimo nekje v tem in podpremo ta zakon, ki bo omogočil, da bodo ti begunci nekako normalno prestopili preko naše države, kamor jim je bilo tudi zagotovljeno, da se bodo lahko preselili. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marjan Dolinšek.
Izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala.

Dejstva, katerim smo priča pri migrantski problematiki danes tukaj; mislim, da nam je vsem jasno, na kateri točki smo. Za nazaj nam, žal, ne bo nič pomagalo, če bomo dajali

ocene, kaj je bilo, koliko je bilo prepozno in tako naprej. Jaz mislim, da moramo na nekih dejstvih, ki so danes povsem nam znana ... Pa naj jih nekaj naštejemo, in sicer: V Slovenijo prihaja vsak dan vse več migrantov, Hrvaška ne sodeluje in v nobenih primerih ne moremo več na Hrvaško računati, se dogovarjati in sodelovati. Zavarovati je treba naše meje konkretnije, zagotavljati je treba red, mir, tako ob meji kot tudi v notranjosti, kjer so nastanjeni migranti. Nadzor nad dotokom migrantov se mora izvajati v popolnosti. In vse te ugotovitve nam nalagajo, da sprejmemo določene ukrepe, in zato je tudi predlog, ki ga imamo pred sabo, nujen. Vojski moramo dati potrebna pooblastila za izvajanje nalog za zavarovanje naših meja, skupaj s slovensko policijo.

Danes je bilo že velikokrat slišati, pa naj tudi jaz izrazim to mnenje: vesel sem, da nismo na nasprotnih bregovih, kar se tiče pozicij, koalicije. Razhajamo se v detajlih, v določenih načinih, ampak osnovno je, da ta predlog zakona danes sprejmemo, da skupaj – pokazalo se je do zdaj tudi v razpravi in prej tudi že na odboru – delujemo državotvorno in v duhu nemotenega delovanja naše države. Da obravnavamo predlog zakona po nujnem postopku; prej je bilo določene dileme slišati. Mislim, da je povsem jasno, iz neke širše razprave in tako naprej, glede na interes varnosti države – zato po nujnem postopku. Gre za sistemski ukrep, s katerim bo omogočeno učinkovito obvladovanje izjemnih varnostnih situacij posameznih z varovanjem državne meje, s katerimi se sooča naša država. Verjamem in prepričan sem, da ima Vlada pripravljene tudi razne druge ukrepe, možne dodatne variante za različne situacije, ki se bodo v prihodnosti pojavljale, izdelane operative načrte in opredeljen sistem delovanja v posameznih primerih, skupaj policija in Slovenska vojska. Od Evropske unije pa je nujno, da se terja pomoč, ukrepe, saj naša meja predstavlja ne samo mejo naše Republike Slovenije, ampak hkrati tudi evropsko mejo, schengensko mejo.

In še en razmislek. Ali se Evropa zaveda razsežnosti tega problema? Bojim se, da še vedno ne dovolj resno, zato tudi ni resen namen enotnega reševanja, nadzora in ukrepanja na zunanjih schengenskih mejah, konkretno na naši meji, kar se kaže tudi v neinteresu oziroma drugačnih interesih določenih članic Evropske unije. In nad tem se je resno za zamisliti. Mislim, da smo vsi, tako Slovenija kot tudi Evropa na resni preizkušnji in izziv ni enostaven, je pa obvladljiv. In mislim, da ni nobene dileme; stvari, tako kot sem že prej rekel, je treba intenzivneje ... Določene ukrepe za različne dane situacije je treba predvideti vnaprej, da bo to tudi storjeno. Današnja dolga razprava, praktično cel dan, je odprla marsikakšno stvar, marsikakšen pomislek, razmislek in prepričan sem, da je tudi to en prispevek, da bo jutri predvsem Vlada, konkretno obe ministrstvi, tako za notranje

zadeve kot za obrambo, marsikakšno stvar drugače naredila, tudi tisto, kar je bilo danes slišati, na kar je bilo skozi različne razprave slišati določena opozorila. Za nazaj je pa škoda, da delamo ocene, jutri je nov dan in mislim, da je prav, da danes ta predlog podpremo in ... En delček v nizu, ki so nujno potrebni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, cenjena ministrica in minister in ostali navzoči!

Tako pozna ura je, da si ne delam utvar, da me ali pa da nas še kdo gleda, zato tudi ne bom poskušala biti pretirano slikovita in zganjati nekega šova, ampak povedati nekaj tistega, kar smo pravzaprav bolj ali manj že povedali v tem Državnem zboru, pa mislim, da je prav, da jih v nekaj besedah povzamem tudi sama.

Torej, Vlada je ponoči prejšnji dan se odločila za določene spremembe Zakona o obrambi in spremenila pooblastila vojski pri izvajanju ukrepov za obvladovanje tako imenovane begunske krize.

Prej je nekdo omenjal pregorevanje policistov; jaz mislim, da je to pravzaprav tudi razlog, zakaj se odločamo za pomoč vojske, za povečanje pooblastil – ker so tudi naši policisti pregoreli in jih je samo toliko, kolikor jih je. Slišala sem v preteklih dneh veliko teh pripomb in seveda so po mojem mnenju ti ukrepi potrebni in veseli me, da smo v tem tudi enotni ali pa vsaj zelo blizu enotnosti.

Res je, da je situacija na terenu pripeljala do neke točke, ko te dosedanje aktivnosti niso bile dovolj. Ko pa se sprašujemo o potrebnosti dodatnih ukrepov, pa o tem, ali je to zdaj prepozno, ali pa sploh o legitimnosti takšnih zadev, pa se seveda čisto legitimno tudi sprašujemo o tem, in to je tudi prav, da se razprava o tem opravi in da razmišljamo tudi o teh plateh. Mislim, da smo o teh dilemah, ki smo jih slišali s strani Združene leve, morda premalo debatirali. Jaz jih popolnoma razumem in sem se tudi sama vmes marsikdaj vprašala, ali ravnamo prav. Ampak v temu trenutku je moja odločitev na strani Vladinih odločitev in zato bom sigurno podprla te ukrepe.

Nekako se mi zdi, da so ti ukrepi v smeri ohranjanja normalnega delovanja države in tudi nemotenega življenja ljudi, kar pa je zame najpomembnejše. Vendar je v temu trenutku treba tudi to povedati, da naša država tudi v temu trenutku deluje normalno in da so ti neki nezakoniti prestopi skupine migrantov dejansko navzoči, ampak to ne pomeni, da je ogrožena država in da so ogroženi državljani. In če se je prej kolegica spraševala, kakšno je stanje v Sloveniji, to pomeni, da vendarle ni nihče povedal, da bi bilo stanje v Sloveniji tako zelo dramatično, da bi morali sprejemati tudi zelo dramatične ukrepe. Mislim, da so ti popolnoma

sorazmerni s tem, kakršno stanje imamo, in prav je, da se odločamo tako, kot smo se namenili odločiti.

Torej, v preteklosti smo se pač soočili z neko obvladljivo množico ljudi, ki je zavoljo sodelovanja sosednjih držav in zaradi dobrega dela naše policije in tudi vseh dobro delujočih humanitarnih organizacij brez težav prešla mejo naše države in potem tudi mejo na sever. Sedaj je pač drugače in ta ukrep gre v nekem postopnem ukrepanju države, da bo pač situacija boljša in da jo bo lažje nadzorovati. Nekako se mi zdi, da moramo ohraniti to svetlo plat človeškega obraza in imamo sedaj to priložnost, da jo pokažemo tako tem migrantom kot seveda tudi svetu in da si pač skupno prizadevamo za neke primerne in zaupanja vredne odločitve.

Begunska kriza je veliko večja od tega, kar zmore dvomilijonska Slovenija. Zato je seveda tudi to upravičeno, da pričakujemo odločnost Vlade, predsednika Vlade in vseh odgovornih ljudi v naši državi, da delujejo v naše dobro in dobro naše države, tudi v mednarodnem prostoru. Zato sem vesela današnjih novic o pomoči, ki se nam obeta in o tem, da pravzaprav smo v teh dneh postali ali pa smo še toliko bolj aktivni. Vsekakor pa mislim, da moramo zahtevati ne samo pomoč, ampak moramo zahtevati nek enakopraven položaj, kajti če veljamo v Bruslju za dobre evropske partnerje, v OZN pa za ugledno članico med državami svetovne družine narodov, potem seveda ni nobenih razlogov, da ne bi bolj pogumno zahtevali urgentne rešitve tega, ne samo evropskega, ampak tudi svetovnega begunskega vprašanja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Dobro jutro vsem. Rano jutro je, seveda mislim, da smo še dokaj sveži za te zadeve. Debatiramo veselo in to je dobro. To pomeni, da smo še iskriivi.

Jaz se bom vrnil na debato o gospe Jelušičevi, ki govori o tem famoznem 37. členu, četrtem odstavku, pa bi ga vsaj v enem delu prebral, tako da bomo malo razčistili pojme: "Slovenska vojska lahko sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja v skladu z načrti in po predhodni odločitvi Vlade. Pripadniki Slovenske vojske pri opravljanju teh nalog nimajo policijskih pooblastil." In zato prihaja 37.a člen, da se razbremeni policijo, ker vemo, da policija deluje na schengenskih mejah, in se prenese vojski dodatna pooblastila. To je ta del. Drugi del, ki sem ga hotel še povedati, pa je naslednji: da je vedno bilo veliko dilem ali se to vojsko aktivira že prej ali ne, potem imamo vprašanje mirovnikov, da vojske ne smemo dati na ulice, da je vojska pripravljena samo za svoje, vojaške zadeve. In sedaj, ko gledaš malo naprej, malo nazaj, kako je šel ta fluks vseh teh pretokov teh

beguncev, je dejansko težko reči, kaj je prav. Mogoče je prav postopnost, mogoče je prav, da bi bilo to že prej pripravljeno. Treba je pa samo povedati to, da je ta ogromen val beguncev pripeljal in Vlado in vse ostale do tega, da je dejansko z našo omejeno kapaciteto, tako policije kot tudi vojske in vseh ostalih resursov, bil edini možen potem korak ta, da se aktivira vojsko v pomoči policiji.

In da zaključim. Ja, normalno, jaz mislim, da vsi tukaj med nami pričakujemo neko pomoč Evrope, in to in v denarju in v, bom rekel, policijskih ali pa drugih vojaških silah. Toliko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Ja, se ne bi oglasil, ampak ker je ura, bom rekel, že čez polnoč, tudi moja razprava ne bo nič pomagala, ker smo tako ali tako en dan, poslanke in poslanci, podaljšali, da bi se lahko država bolj spopadla z težavami. Poslanke in poslanci smo samokritični. Res pa je, da bi nam lahko Vlada Republike Slovenije bistveno, bistveno bolj pomagala pri tem, da bi hitreje odločitev danes sprejeli in da bi ta zakon bil danes že objavljen v Uradnem listu in bi danes ob 1.00 ponoči Vlada že sprejela sklep, kjer bi jasno naredila operativni plan pooblastila in bi lahko na nek način vojska jutri šla že na teren s polnimi pooblastili oziroma tistimi pooblastili, ki bi jih Vlada dala. Tega nismo znali narediti. Jaz sem žalosten, ker sem od pol sedmih v teh sobanah Državnega zbora. Ko so zaprte seje, so vsi državotvorni, so vsi pripravljeni pomagati, vsi vejo, kako je težko v tej državi; ko se kamere prižgejo, je vse v tej državi narobe in je ta vlada naslabša. Vsi mi se znajo danes, bom rekel, nasloniti na eno mnenje enega posameznika, drugo mnenje enega posameznika. Ampak veste kaj? Ti posamezniki ne bodo nosili odgovornosti, odgovornost bo nosila ministrica za obrambo, odgovornost bo nosil predsednik Vlade in seveda posledično ta koalicija, če se bo karkoli naredilo. Meni je Renata Brunskole poslala en mail, verjetno še vam več, kjer je napisala, da bi bilo dobro, da opozorimo na to, da so v tej zgodbi tudi humanitarci, da se borijo prostovoljci v Rdečem križu in da je bil danes eden od prostovoljcev tudi na nek način, mislim, da na Šentilju, poškodovan. Poškodovan zaradi gneče, zaradi pritiska in tako naprej in je bil odpeljan v bolnico na pregled prsnega koša. Veste, zakaj se to naredi? Zato, ker enostavno nimamo dovolj policistov, ki se zdaj dnevno borijo, da bi lahko na nek način normalen red delali. Mi pa še kar govorimo, "vojska ne sme to, vojska ne sme ono, vojska ne sme drugo". Jaz sem izredno žalosten, da danes ni ministrice za notranje zadeve od prve do zadnje minute v tej dvorani. Če misli ministrica za notranje zadeve, da ne potrebuje vojske, naj jasno pove in bo vojska ostala tam, kjer si jo verjetno večina želi –

v kasarnah, ni nobenega problema. Samo ne jutri, ko ljudje pričakujejo, klicati na odgovornost Ministrstvo za obrambo! Zato govorim, da bi mogla Vlada vendarle majčkeno bolj jasno te zadeve speljati. Ob pol sedmih na skupni seji ni bilo nobenega problema, vse stranke smo se strinjale, vsi ministri so se strinjali. Pri gospodu Cerarju so se vsi predsedniki strinjali, vsi vodje poslanskih skupin so se strinjali, razen Združena levica je imela malo premze, ampak je rekla, da ne bo nasprotovala. Potem se je pa seveda ... Kamere so se prižgale in se je začela zadeva in ministrica za obrambo je bila sama. Tukaj zdaj sedi še minister za zunanje zadeve, drugega pa ni. Predsednika Vlade pa razumem, da ima še kakšno drugo delo, da mora še kaj drugega narediti in da so bili prejšnji večer oziroma do jutra na delu, ampak tudi ministri so bili. V glavnem, jaz upam, da bo to, kar bomo sprejeli danes – brez amandmaja, jaz amandmaja ne morem podpreti SDS, bom pa podprl ta zakon – upam, da bo ta zakon dovoljšnja podlaga, da bo vojska lahko pomagala policiji. Kako, na kakšen način, je pa prav, da Vlada, sprejme čim prej jasen operativni načrt z jasnimi pooblastili, kaj vojska sme in kaj vojska ne sme. To je treba storiti. Jaz nisem strokovnjak, Vinko, ampak najmanj, kar lahko naredim, je, da čim prej to sprejememo in da gredo vsi na teren. Vem, vsi smo spremljali, kaj se je danes v Sloveniji dogajalo. Mislim, da se celo mi, ker je iz kamer, iz računalnikov videti, sploh nekateri ne zavedamo, kakšen problem je ta moment res v Sloveniji. V Sloveniji je nenormalen problem, ki bi ga morali na nek način hitreje reševati. Mi smo pa porabili 20 ur za to, da nismo nič naredili, in da smo ruknili sprejemanje še za naslednji dan. Sedaj mora biti jutri v Uradnem listu, šele naslednji dan bo ta zakon sprejet, itn. Jaz sem se pa javil, da mi ne bi kdo očital, po dvanajsti uri. Ampak ne od jutri pričakovati vojske s polnimi pooblastili na terenu. To je treba jasno ljudem povedati. Ne je pričakovati. Jaz bom zakon v takšni obliki podprl, pričakujem pa, da kakšno stvar, ki se jo dogovorimo, se je tudi držimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Javil se je še gospod Peter Vilfan, zato ima besedo.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Jaz danes tukaj ne bom seveda na dolgo in na široko govoril o tem, kako, kje in zakaj je ta kriza nastala, ker ste to, kolegice in kolegi, dobro počeli petnajst, šestnajst ur, kot je nekdo rekel. Jaz bom kratek, pa se bom osredotočil predvsem na ta amandma, ki je pred nami in o katerem pravzaprav danes razpravljamo.

Ko gledam ta amandma, imam s stališča tega, da sem sedaj član koalicije in koalicija očitno ne podpira tega amandmaja, problem. Ko pa pogledam vsebino, pa problema nimam, ker menim, da ta amandma seveda je čisto v redu, je pravzaprav dober in po mojem

tudi potreben. Jaz si namreč ne znam predstavljati, ne kot državljan, ne kot poslanec, ne kot bivši predsednik Odbora za obrambo, da bomo na mejo poslali slovenske vojake in vojakinje brez pooblastil, da se v primeru, ko bo prišlo do kriznih situacij, do ekscesnih situacij, ne bodo mogli braniti; ker če se ne bodo mogli braniti oni, potem ne bodo mogli braniti tudi nas. In teh situacij bo iz ure v uro več, zato ker tudi ti begunci in migranti se seveda zelo dobro zavedajo, da čas ni njihov zaveznik. Prihaja zima, v Nemčiji in v ostalih državah, kamor so namenjeni, se dogajajo stvari, ki zagotovo niso dobre za njih, in seveda si bodo iz ure v uro želeli čim hitreje priti čez mejo preko Slovenije in pri tem bodo vedno bolj nervozni in bodo nenazadnje tudi agresivni. Tudi jaz sem želel povedati to zgodbo, ki jo je povedal kolega Han, ki mi jo je sporočila tudi Renata Brunskole, ampak zdaj ni treba, ker si to seveda storil ti.

Sedaj pa še nekaj okoli usposobljenosti ali pa neusposobljenosti Slovenske vojske. Slovenska vojska ima določeno število pripadnikov vojaške policije, ki seveda te naloge lahko opravljajo. V Slovenski vojski je tudi kar lepo število pripadnikov, ki so bili na mednarodnih misijah. Dejansko so tam opravljali naloge, ki so skorajda podobne ali pa skorajda enake tem, ki bi jih opravljali tudi na naši meji, tako da jaz tudi v tem ne vidim nekega prevelikega problema.

Na koncu naj povem, da bom ta amandma podprl, bom podprl seveda tudi to novelo zakona, tudi v primeru, če amandma ne bi dobil podpore, ker seveda menim, da je potrebna. Želim pa si seveda, da bo Slovenska vojska, ko bo odšla na to nalogo, seveda imela dovolj pooblastil na tak ali drugačen način, da bo lahko poskrbela najprej za svojo varnost, potem pa tudi za našo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Do sedaj sta se mi javila še dva in mislim, da vas je toliko, da bi bilo najbolj pametno, da odprem. Prosim, da se prijavite.

Še sedem v tem krogu.

Torej, glede na prijave in glede na naključni vrstni red so prijavljeni naslednji: gospod Uroš Prikl, Miha Kordiš, gospod Jernej Vrtovec, gospa Violeta Tomić, gospa Erika Dekleva, gospod Jože Tanko in gospod Jani Möderndorfer.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo tišine.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Jaz bom seveda zakon podprl, dasiravno na prvi pogled sporočilo ni najboljše; pošiljamo vojsko iz kasarne. Pa vendar, treba se je zavedati, da ta vojska ima za

nalogo čisto nekaj drugega, kot pa v klasičnem pomenu, ko se vojskuje in ko se bori v vojnah. Ta vojska ima za nalogo, da pomaga vzpostaviti na mejah red in mir, da zagotovi varovanje državljanov in državljanek Slovenije, da zagotovi zdravje in življenja vseh migrantov in da se na nek način vsi ti migracijski tokovi vrnejo v nek ustaljen tir. Pa vendar, jaz pri vsem tem pogrešam seveda nekaj drugega. Jaz pogrešam to, da Evropa vendarle začne – pa ne samo Evropa, tudi tisti, ki je povzročil, to pa so seveda Združene države Amerike, nestabilnost na področju Bližnjega vzhoda, konkretno v Siriji –, da vendarle doseže neko skupno politiko in da predvsem situacijo na samem žarišču reši, da pogasi ogenj tam, kjer je začel vzplamtevati, potem tudi ti ljudje več ne bodo težili k nekemu eksodusu, ampak se bodo vrnili nazaj na svoja ognjišča. Jaz si seveda to iskreno želim v interesu stabilne Evrope, stabilnega Bližnjega vzhoda in stabilnega sveta. Kot rečeno o samem zakonu, ga bom podprl, ker ocenjujem oziroma ste me prepričali skozi vse te razprave, da je nujno potreben, da se zagotovi red in mir danes in takoj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poglejte, če bi želeli to področje iskreno urediti, bi to lahko uredili, kot je bilo že večkrat s strani Združene levice izpostavljeno, z nekim interventnim zakonom, ne pa z nekim celonočnim dribljanjem systemskega zakona, kar Zakon o obrambi vsekakor je. In največji problem pri vsem tem pa predstavlja ogrožanje temeljnih svoboščin slovenskih državljanek in državljanov, ki so danes s spremembami tega zakona na tialu.

V razpravi smo danes lahko že slišali, da danes ni trenutek za politikantstvo, s čimer se sam vsekakor strinjam. Pri tem pa dodajam, da obramba temeljnih državljanških svoboščin ni politikantstvo, ampak državljanska dolžnost. Dolžnost, ki jo v Združeni levici kot socialisti jemljejo zelo resno in nemara bi jo morale tudi druge poslanske skupine. Strinjam se tudi s tem, da se razmere na mejah zaostrujejo. Kako se pač ne bi, to je stanje stvari na terenu, fakt, tega se ne da zanikati. Bi pa rad dodal, da se zaostrovanje na meji ne dogaja zaradi pretoka novih in večjega števila vojnih in ekonomskih beguncev, marveč temperaturo na mejah dvigujejo represivni ukrepi slovenske vlade, ki se poslužuje pravil, namenjenih nekim popolnoma drugačnim razmeram in popolnoma drugim situacijam. Ko sta na primer neprimernost teh pravil ugotovili Nemčija in Avstrija, sta jih v praksi nemudoma suspendirali, ne pa na primer vlada Mira Cerarja; ta je pač ostala bolj papeška od papeža in se ob podpori desne opozicije še kar naprej kot pijanec plota drži neživiljenjskih zgrešenih klavzul in ob tem še grozljivo krši

človekove pravice, kot nas to opozarja Amnesty International. Zaostrovanje na meji, ki je neposredna posledica neustreznega postopanja Vlade, naj bi danes upravičevalo grožnjo temeljnim svoboščinam slovenskih državljanek in državljanov, kot jo predstavlja prikazani predlog spremembe Zakona o obrambi. Že takoj imamo čisto praktičen problem, da se policija na neupoštevanje opozoril odziva s prisilnimi sredstvi. Slovenska vojska zdaj prisilnih sredstev nima, tako kot policija, ima pa nekaj drugega, ima orožje. Ima službeno, torej strelno orožje, in je to samo nesreča, ki čaka, da se zgodi, sploh če vkalkuliramo konkretne razmere, s katerimi smo v temu trenutku soočeni na meji. Vlada pušča ljudi tam v mrazu, na dežju, tudi ženske in otroke, šibkejše in tako naprej, in neizogibno je, da prej ali slej stvari nekatere počijo, tako metaforično kot da "zagusti" čisto fizično nekatere, neki živci klecnejo in "bum" pa imamo kroglo, imamo mrtvega človeka; kaj bomo pa potem naprej, kakšni bodo izgovori z vladne strani? In to je situacija, v katero nas ne sili povečan pritok beguncev, kje pa, v takšno situacijo naravnost silijo postopanje in politike Vlade, ki jih podpira tudi naša desnica in, kot rečeno, so bolj papeške od papeža in popolnoma neživiljenjske.

Naprej; spremembe systemskega Zakona o obrambi posegajo tudi v svobodo gibanja. Svoboda gibanja je ena izmed temeljnih človekovih pravic, zato je nujno, da jo lahko omejuje samo v nekih konkretnih okoliščinah organ, ki je za to usposobljen, in ki ga nadzirajo drugi javni organi. Vojska to po definiciji ni tudi čez noč ne bo postala in tukaj ne gre izgubljati nadaljnjih besed.

Zdaj bo čez nekaj ur po zaslugi koalicije in desne opozicije vojska lahko omejevala svobodo kogarkoli, tudi lastnih slovenskih državljanov, ne samo tujcev. In še naprej bo vojska lahko našo svobodo kratila tudi kjer koli, ne samo na meji, ampak na področju celotne države, kar je spet popolnoma nesprejemljivo in je neposredno posledica te nepremišljene piarovske poteze spreminjanja Zakona o obrambi.

Nenazadnje pa imamo opravka tudi s posegom v ustavno varovano pravico do združevanja, ki je temeljna politična pravica. In tukaj se nam seveda postavlja retorično vprašanje, kot da zaplinjenje državljanov vstajnikov leta 2012 na trgih Maribora in na trgih Ljubljane ni bilo dovolj. Če bi veljal takrat takšen zakon, kot je predlagan danes, bi lahko na protestnike na vseslovenskih ljudskih vstajah poslali kar vojsko. In če česa Slovenija v temu trenutku ne potrebuje, je to vojska na ulicah za zatiranje temeljnih državljanskih pravic, kar spremenjeni Zakon o obrambi kakšnemu bolj ambicioznemu politiku omogoča oziroma mu bo omogočil, če bo sprejet, in žal res kaže, da bo sprejet. In lahko se nadejamo v prihodnosti mehkega uvajanja izrednega stanja, če bo na kakšnih prihodnjih volitvah izvoljena kakšna bolj represivna politična opcija. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Še zadnja moja intervencija v tem dolgem dnevu. Kljub vsemu, to je končno eden izmed prvih ukrepov, nenazadnje, vladne koalicije, ki pomeni reševanje omenjene migrantske krize. Sicer, kot smo že dejali v razpravah, ta ukrep bi pričakovali že mnogo prej. Ampak na temu mestu je popolnoma brezpredmetno polemizirati, kajti v zvezi s tem ukrepom je pa vidno dejstvo, da Vladi primanjkuje v celoti sistema ukrepanja, ukrepanja za reševanje migrantske krize. Zaradi tega so bila vsa opozorila skozi današnji dan, ko se je razprava seveda razširila ne samo na to spremembo novele zakona, ampak tudi na celotno reševanje omenjene problematike, zelo na mestu. In kljub temu, da je za nami celoten dan razprave, še vedno ne vemo eksplicitno, kakšna pooblastila bo končno imela Slovenska vojska na meji. Tega še ne vemo. In tudi odgovor na vprašanje ali bo vojak lahko uporabil solzivec – odgovora ni. Gospod Erjavec mi pravi, da ne bo mogel, medtem ko pa je gospod Šefic prej dejal, da bo vojska delovala samostojno. In še enkrat poudarim, kar je gospod Han govoril, popolnoma se podpišem, kar je on govoril. Dajte se najprej v vladni koaliciji uskladiti, ko pridete s takšnim predlogom v parlamentarno proceduro. In tukaj opozicija ni nikakršen problem, vsaj s strani Nove Slovenije smo že zjutraj predsedniku Vlade dejali, da smo pripravljeni podpreti ukrepe, ki bodo reševali omenjeno migrantsko problematiko.

V Novi Sloveniji, če zaključim, bomo predlog zakona podprli, prav tako tudi amandma Poslanske skupine SDS, kajti sistematično nekako narekuje, katera sredstva bodo lahko vojaki uporabili. Kajti to je tudi potrebno, da vemo v bistvu, kakšne so njihove naloge, sicer je popolnoma brezpredmetno dodatno sprejemanje. Torej, nujno je zaradi reševanja situacije, skrajno sicer tudi prepozno, da napotimo Slovensko vojsko na meje, da gredo v pomoč policiji pri reševanju krize. Stvari se spreminjajo in zaostrujejo iz ure v uro in pravkar je spet novica, da so nekatere nenadzorovano migranti prestopili mejo. Dobili pa so jih domačini. Ampak a veste, kaj je problem? Saj tukaj gre tudi za skrb zaradi migrantov. Kajti morajo pešaćiti kilometre in kilometre po nenadzorovanih poteh. Zaradi tega govorimo o nadzoru in njihovi varnosti. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Pardon, pardon ...

Spregledal sem. Besedo ima najprej Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Predsednik Vlade je priznan pravnik, ki se je skliceval na etiko, moralo in predvsem na vladavino prava, vendar tukaj ta trenutek ne vidim nič od tega. Vlada trenutno sprejema po nujnem postopku potencialno protiušten zakon na potencialno protiušten način. Na meje bo poslal vojsko, čeprav tukaj govorimo o civilistih, ženskah in otrocih in nikakor ne o kakšnih vojaških osebah, ki bi ogrožale državo, čeprav ste veliko govorili o nekih izrednih razmerah, pa o zdravstvenih tveganjih, ljudje imajo bolezni, ki so v Evropi že zdavnaj izumrle, in tako naprej. Kaj boste naredili s temi ljudmi? Nikjer se do zdaj ni pokazala nevarnost ali kakšno varnostno tveganje. Največ to, da je kdo kdaj res izgubil živce, ampak postavite se v kožo teh ljudi, ki so prepešali v nemogočih razmerah tisoče in tisoče kilometrov, ki so jih vozili čez oceane, ki jih je pol pomrlo in potem stojijo na eni meji v dežju in čakajo, da bodo popisani. Oni in njihovi otroci, premraženi in premočeni. Nihče me ne bo prepričal, da je potreben vojak, da popiše begunca. Popis lahko dela marsikdo, in ni nujno, da je človek oborožen, da je izučen ne vem za kakšne vojaške operacije, da bi lahko s temi ljudmi, poudarjam z ljudmi, komuniciral. Največ, kar pravite, niso pospravili smeti. Poslušajte, tudi po koncertu marsikdaj je kar precej smeti ... / znak za konec razprave/

Naslednja stvar, ki bi jo še rada izpostavila: kje je ministrica za notranje zadeve? Če policija ni prepričana, da bi rada sodelovala z vojsko, potem ne verjamem v to misijo, da bo dobra. Kajti kdo bo vodil te blazne reševalce, če se ne moreta dve ministrici zmeniti, kako bosta na terenu delovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa ima res besedo gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz pravzaprav ne vem, zakaj že toliko ur danes govorimo o eni in isti stvari, se vrtimo v krogu, se prepričujemo, kaj bi vse morali storiti prej, zakaj nismo naredili, kako je vlada neoperativna in tako naprej. Gre samo novelo Zakona o obrambi. Zakaj je danes to na mizi, je vsem jasno, vsi zelo dobro razumemo razloge, zaradi katerih spreminjamo ta člen zakona. Po moji oceni se sicer Slovenija ne nahaja v izrednih razmerah, kljub temu, da imamo danes izredno sejo. Država namreč ni ogrožena. Je pa res, da policija potrebuje pomoč. Zakaj potrebuje pomoč? Zaradi tega, ker imamo spremenjene, drugačne, zaostrene razmere. Policija je do sedaj svoje delo opravljala zelo dobro, odlično, prav tako tudi vse humanitarne organizacije, vendar so se razmere spremenile. Kolega Luka Mesec pravi, da rešujemo stvari čez noč. Zdi se mu potrebno imeti javno razpravo, vendar mi imamo izredno sejo, in sprejemamo zakonodajo

po nujnem postopku. V takih primerih ponavadi javne razprave nimamo. In to, da se nekaj spreminja čez noč, se mi pravzaprav ne zdi čisto nič narobe. Dokazuje, da se lahko in da smo se sposobni odzvati hitro, reagirati učinkovito, in če je to čez noč, je to tudi v redu. Jaz ne vem, če bi ta zakon lahko sprejeli pred enim mesecem. Takrat smo razmere odlično obvladovali in že na podlagi današnje razprave na seji odbora za obrambo je jasno, da ni tako zelo enostavno poslati vojsko na teren, širiti pooblastila vojski; kako bi vse to bilo slišati pred enim mesecem, ko pravzaprav take situacije, kot jo imamo danes, ni bilo in smo razmere obvladovali?

Gospod Čuš pravi, da tiščimo glavo v petek in upamo, da se bo stvar uredila sama po sebi. Jaz mislim, da prav ta seja in sprememba zakonodaje dokazuje, da temu ni tako. Da je pravzaprav nasprotno. Jaz mislim, da sprejemamo zakonodajo ob pravem času, ker so sedaj razmere take, da moramo to sprejeti in pravzaprav policija sama pravi, da potrebuje pomoč.

Gospod Hanžek, vi menite, da mora vojska biti v kasarnah in izpostavljate ves čas samo negativne primere. Vendar vojska ni vedno samo v kasarnah. Morda se boste spomnili časa, ko je Slovenijo zajel žled, pa je vojska prišla ven iz kasarn, pa smo bili vsi zadovoljni. In so naredili nekaj dobrega. Včasih je morda pametno izpostaviti in se spomniti tudi kakšnega dobrega primera.

Pravite tudi, da ne zaupate politiki; ne vem, zakaj potem ste postali politik. Jaz mislim, da lahko zaupamo politiki, da pravzaprav se danes bolj ali manj vsi strinjamo, da moramo ukrepati. Tudi opozicija pravi, da bo predlog spremembe zakona podprla, torej ne vidim razloga, da se obtožujemo in ugotavljamo, kdaj bi bil čas bolj primeren kot sedaj in kdaj bi lahko kaj naredili. Jaz mislim, da je skrajni čas, da se obnašamo odgovorno, in edina pravilna pot je državotvorna pot. Zato bom tudi sama danes sprejela predlog spremembe zakona.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, Matjaž Hanžek, 20 sekund.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa. Ob žledu vojska ni sodelovala s policijo, ampak samo pomagala logistično in ostalo. Ni dobila policijskih pooblastil. V tem je razlika. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Slovenija ima sedaj ta trenutek dva velika problema. Eno je problem, ki se kopiči ob mejah in tudi po nekaterih lokacijah znotraj države. Tu gre za problem migrantov in Vlada je ta problem identificirala in predlagala neko rešitev z zakonom. Drugi problem, ki je, je pa problem Vlada, ker ni sposobna pripraviti neke

konsistentne rešitve, ampak se tu soočamo z dvema pogledoma v Vladi. Eno je problem oziroma pogled notranjega ministrstva, drugo je pa tisto, kar rabimo. In znotraj tega se je nemogoče očitno v vladni koaliciji in v Vladi uskladiti.

Sprašujemo se lahko samo, koliko policistov Slovenija rabi, da obvladuje ta problem? Drugo vprašanje, imamo toliko policistov? Če jih imamo, koliko turnusov lahko opravimo in koliko časa to opravljamo, da bo to za te policiste, ki to delajo, vzdržno? Očitno sile, ki jih imamo, to se pravi policijske sile ne zadoščajo za obvladovanje problema, ki je pred nami, in potrebujemo angažma drugega dela varnostnih organov.

In to, kar smo predlagali z amandmajem – in žal se do tega nihče od Vlade ni opredelil, predsednik Vlade je celo pobegnil iz te razprave –, je rešitev, ki lahko pomaga k odpravi tega problema. Rešitev, o kateri je govorila gospa Ljubica Jelušič, je samo takšna kot je sedaj; to, kar je angažiranje Slovenske vojske na terenu, je v statusu opazovalca dogajanja. Če želimo, da bo Slovenska vojska lahko sodelovala pri teh operacijah, mora dobiti pooblastilo, mora dobiti nekatere konkretne naloge, ki izvirajo tudi iz drugih pooblastil. Mi nimamo vojske zato, da bo opravljala vlogo modrih čelad tam ob begunskih centrih, pa gledala, kako preko meje prehajajo, pa ne vem kaj. Policija in vojska bosta morali v teh primerih ukrepati, sploh v teh ekscesnih situacijah, ki se bodo avtomatsko pojavljale, z vsakim prihodom dodatnega števila beguncev. In ta količina se bo kopičila; ker ne bo odliva, toliko bodo problemi naraščali. In zdi se mi, da bo Vlada morala tako ali drugače relativno hitro priti s popravkom tega zakona, če bomo hoteli vojsko angažirati vsaj na nek primeren način, da bo sodelovala pri teh aktivnostih.

Tukaj ste govorili v Vladi, da boste zaprosili za mednarodno pomoč. Kakšno, finančno? V tehničnih sredstvih? Boste zaprosili za tujo policijsko pomoč? Če lahko tuja policija na naših mejah in znotraj naših meja ureja probleme z migranti, potem najbrž z veliko večjim zaupanjem ta pooblastila podelimo Slovenski vojski, ker je na te probleme tudi emocionalno vezana. Opravila bo tehnično zadevo dobro. Opravila jo bo v korist države. Tuja vojska oziroma tuje sile, če jih bomo angažirali, dobili, bodo pa opravljali za interese njihove države, čeprav bodo pri nas tukaj opravljali te naloge.

In jaz ne razumem petelinov v Vladi in v vrhu policije, ki vztrajajo na nekih rešitvah, ki so za državo evidentno slabe. Tudi koalicija vztraja na evidentno slabih rešitvah. To, kar danes obravnavamo na tej izredni seji in po nujnem postopku, je popolnoma brezpredmetna zadeva za potrebe, ki jih rabimo in za angažma, ki ga od vojske pričakujemo. Popolnoma brezpredmetno, čista izguba časa.

Mi, kot sem povedal že v uvodu, in tukaj stališča nismo spremenili, bomo rešitev podprli. Predlagamo pa amandma, ki bi zadevo bistveno izboljšal, omogočil ukrepanje, in predlagam, da koalicija ta amandma sprejme in da ga za tretjo obravnavo potem dodatno spremenimo in dopolnimo s tistim, kar bomo rabili čez tri dni. Čez tri dni bomo rabili popolnoma drugačen angažma Slovenske vojske in kolega Gorenak je v uvodu povedal, "naredite vse, da bosta vojska in policija tudi ustrezno tehnično zavarovani, da bosta imeli ustrezno opremo, da bosta lahko sploh intervenirali in sodelovali pri teh aktivnostih". Danes nimamo niti ustrezno opremljene policije, imamo slabo opremljeno vojsko brez ustreznih zaščitnih sredstev in jih pošiljamo na intervencije. In jaz ne razumem ne Vlade, ne koalicije, ne enega ne drugega resornega ministra, da vztrajajo na rešitvah, ki ne pomenijo popolnoma nič in ne prinašajo popolnoma nič. Predlagam, da sprejmete amandma in da po sprejetju tega amandmaja dodamo še nekatera pooblastila, ki naj jih dobi vojska, da bo lahko opravila svojo zaščitno nalogo. Jaz ne vem, zakaj bi se zdaj sramoval Slovenske vojske, če bo pregledala kakšnega migranta pa ugotovila, da ima pri sebi, ne vem, hladno orožje ali kaj drugega. V čem pa je problem? V čem je problem, da slovenski vojak ne bi nekoga umiril? Tudi ameriški marinci so na vlaku umirili tam v Parizu neke migrante, ki so poskušali narediti neko diverzijo, pa so dobili nagrado. Mi se pa tukaj sramujemo in modrujemo o tem, kako bi nekaj naredili, da ne bi nič naredili. In potem imate še toliko moči, da kritizirate, če nekaj predlagamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem, kljub pozni uri!

Najprej bi se zahvalil vsem tistim, ki boste podprli zakon. Tudi glede amandmaja, ki ga predlaga SDS, naj povem, da ga Vlada ne bo podprla. Kljub temu pa močno cenimo vaš trud pa vaš angažma, vendar poglejte, vloga vojske in vloga policije je precej natančno definirana v Ustavi in mi ne bi želeli v tem trenutku, da bi prišli na spolzki teren glede ustavnosti. Vemo, na primer, že za te spremembe, ki jih Vlada predlaga, da eden od nekdanjih ustavnih sodnikov meni, da je takšna rešitev neustavna. Vlada je ocenila včeraj, ko je tudi imela nočno sejo, podobno kot tukaj v Državnem zboru – s tem, da mi bomo verjetno prej končali, kot je končala Vlada –, da ta pooblastila, ki jih bo dobila vojska, zadostujejo za tiste naloge, za katere predvidevamo, da jih bomo potrebovali za izvajanje, da bi bili v podporo policiji. Jaz moram tukaj zelo jasno povedati, da ni nobenega kompetenčnega spora. Tukaj so zadeve jasne. Vemo, da obstaja načrt sodelovanja, ki teče pod

okriljem policije, in seveda v okviru tega bo pa tudi ali pa bodo tudi pripadniki Slovenske vojske lahko izvajali posamezne naloge povsem samostojno. Tudi ne zdrži kritika, da smo nepripravljeni, da nas vse preseneča. Poglejte, če bi bili nepripravljeni, verjemite, da ne bi zmogli v treh dneh 20 tisoč migrantov. Danes jih je prišlo nekaj več kot 8 tisoč. So določeni incidenti, so določene težave, pa generalno gledano stvari obvladujemo, upravljamo. Jaz moram povedati kot vodja koordinacije, da mi smo delali tri scenarije. Vam lahko povem, da na primer do nekje 3 tisoč migrantov dnevno bi to lahko brez večjih težav obvladovali. Nad 5 tisoč je že problem, oziroma med 3 tisoč in 5 tisoč se že pojavljajo določene težave, ki pomenijo povečanje kapacitet za bivalne nastanitve za te migrante, potem tudi določene ukrepe, da se lahko zagotovi bolj učinkovito delo tistih organov, ki so zadolženi. Ko pa številka preide nad 5 tisoč, pa že potrebujemo tovrstne ukrepe, kot predlagamo danes.

Kar se tiče pogovorov, ki jih imamo z Evropsko komisijo in tudi z nekaterimi drugimi državami, lahko povem, da na primer tečejo zelo intenzivni pogovori, da bi se vključile s kadrovske pomočjo tudi države V4, to se pravi Madžarska, Slovaška, Češka in Poljska. Tudi na ravni Evropske komisije tukaj pričakujemo policijsko pomoč in bo treba seveda tudi proučiti, kaj pomeni delovanje tujih policijskih sil na slovenskem ozemlju. Mogoče bo treba na zakonodajni ravni kaj spremeniti, da bomo lahko te stvari izvajali. Hočem reči, Vlada pač sprejema ukrepe glede na stanje, ki je na terenu in glede na prognozo. Bistveno je pa to, da kakršen je vstop v Grčiji – v Grčiji je nad 4 tisoč 500 in do 10 tisoč, danes je 5 tisoč novih migrantov prišlo v Grčijo iz Turčije –, takšen je odtok migrantov iz Slovenije. Tukaj lahko odgovorno trdim, da zaenkrat imamo pač vse te stvari na operativni ravni pod kontrolo in lahko tudi sami vidite – če smo v 4 dneh sprejeli 20 tisoč, da v bistvu ta odtok migrantov iz Slovenije pač poteka skladno z operativnimi dogovori, ki jih imamo z Avstrijo, z Nemčijo. Problem ostaja Hrvaška, ki ne želi dogovorov, ki jih ne spoštuje in, ki pripelje na mejo te migrante nekontrolirano. In seveda tukaj je ta nevarnost razpršenosti, vendar tudi to, kot vidite, obvladujemo; policijske sile pač tudi gredo v koruzo, v gozd za to, da jih pač pripeljejo na tisto pot, ki jo begunci oziroma migranti želijo, ker treba je vedeti: ti ljudje ne želijo ostati v Sloveniji. V teh dneh, ko je bilo 20 tisoč migrantov, je samo 45 od njih zahtevalo mednarodno zaščito, in to je nemogoče daljši čas jih zadrževati tukaj. In zato je zelo pomembna ta propustnost. Kar se tiče Evropske komisije, tukaj je obljubljena tudi finančna pomoč. Zakaj še vloga ni napravljena – zato, ker ocenjujemo, kakšni stroški bodo v naslednjih dneh, v naslednjih tednih. Zato, ker stvari se lahko zelo dramatično spremenijo, lahko pa celo usahnejo zaradi zimskih razmer, zaradi tega, ker, kot veste, Hrvaška je napovedala, da bo

delala ograjo s Srbijo, in seveda, če bo tam pretok ustavljen, bo to imelo tudi posledice za nas. Dogovorjeno je tudi, da bodo dali materialno pomoč v materialnih sredstvih, in tudi kar se tiče tehnične opreme, zlasti v policijo in pa za pripadnike Slovenske vojske, ker pač računam, da bo ta zakon danes sprejet. Tudi lahko povem, da očitno zaradi referendumске zakonodaje bo verjetno zakon začel veljati čez 7 dni. Ampak pogledajte, to ni ključni ukrep, ki ga moramo mi že jutri imeti, zato, ker v tem trenutku te tokove obvladujemo. Dokler bo meja z Avstrijo odprta, propustna, ni razlogov še za tak angažma. Res pa je, da se bodo policijska moštva utrudila in takrat bo pa potrebna ta podpora. Tako da mi računamo pač, da na podlagi tega zakona bo Vlada verjetno na redni seji ... / znak za konec razprave/ ... sprejela sklep o tem, da se gre v sprožitve tega zakona. Glede podatkov sem pa začuden, da nimate podatkov o stanju, kaj se dogaja. Poglejte, vsak dan je tiskovna konferenca. Še danes sem jo sam spremljal, tiskovna konferenca mislim, da je ob 12.00 uri, včasih ob 14.00 uri, kjer državni sekretar, danes je bil Šefić, natančno pove številke, kateri vlak, ... / znak za konec razprave/ ... avtobuse in tako dalje. Tako da tukaj pa res ne razumem, zakaj stalno trdite, da niste informirani. Enkrat na dan dobite informacije, kaj se dogaja na terenu in kakšne so tudi prognoze. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS NP): Hvala lepa, predsednik.

Danes bo dvotretjinska večina v resnici sprejela sklep oziroma spremembo Zakona o obrambi, ki bo v resnici omogočala vojski tisto, kar do zdaj v resnici ni imela. To pa je policijska pooblastila. Dejstvo je, da policija to želi, dejstvo je, da je danes na Odboru za obrambo načelnik spregovoril, da si tega ne želijo, dejstvo je, da je slovenske policije premalo, če bo preveč, bom rekel, migracij, in prav je, da se nekaj stori.

Tisto, kar pa je pomanjkljivo v tem členu, pa so tri stvari, zame ključne, in interpretacije bodo v prihodnosti vedno možne. S to spremembo zakona sicer resda urejamo trenutni problem, ki ga imamo, ampak zakon bo veljal za vse primere varnostnih izrednih razmer, ki pa jih mi ne znamo definirati. Na to sem opozarjal in žal mi je, da nismo v to dikcijo pripeljali, zakaj to odpiramo, za katere primere. In ker seveda to ni jasno, smo se odločili, da bomo dali policijska pooblastila, ki jih jaz sicer vidim samo dvoje, to je "opozarjajo" in "začasno omejujejo gibanje oseb". Sporno mi je "napotujejo", ker sploh ne vem, kaj to pomeni, ker zakon o policiji tega ne pozna, in v resnem premisleku pa je ta zadnja dikcija "sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic". Namreč, ko bo ta problem z begunci minil, bo ta dikcija v

zakonu ostala. In ta dikcija pomeni lahko tudi karkoli drugega, ko govorimo o skupinah, množicah. In tega se jaz pač enostavno bojim, ker so interpretacije, po zadnjih praksah vidimo, zelo različne. Najbolj pa se bojim tretje točke, to pa je, da "O opravljenih pooblastilih iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvestijo policijo". S tem smo povedali, da vojska deluje lahko tudi samostojno. In to je zaskrbljujoče. Če bi dali to dikcijo ven, potem bi bilo vse tisto, kar je bilo rečeno s strani Vlade in tudi Ministrstva za obrambo, da v bistvu samo gre za podporo policiji, potem bi jaz temu tako verjel.

Smo na točki, ko vsi nekaj pričakujemo; jaz verjamem, da se ne bo zlorabljal te dikcije. Ministrica za obrambo je napovedala ob svojem prihodu in potem kasneje, ko je že bila ministrica, da bi rada spremenila Zakon o obrambi, to je že nekaj ministrov prej napovedalo. Ministrica, upam, da boste vsaj takrat, če boste sploh prišli do te točke, vidite, da je težko zbrati dvotretjinsko večino, tudi ta člen zelo resno prevetrili, ker to seveda, jaz mislim, da tako ostati ne more. Če je to za potrebe zdajšnje krize, O.K., vendar dolgoročno ne.

Potem pa, kar je amandma bil vložen, je prav, da tudi kaj o tem rečem. Odkrito povedano, ta amandma ima bistveno boljše, jasno dikcijo in jasne razmejitve, kar se tiče pooblastil, od obstoječega člena. Moti me pa samo ena stvar, zato ga ne bom podprl, to sem povedal tudi na odboru, in to tisti stavek "s temeljno nalogo varovanja ljudi in premoženja"; za to imamo policijo, ne vojsko. In vse ostalo, če bi ostalo noter pa brez tega, bi z lahkoto podprl, zaradi tega ker je več ali manj zelo jasno, kaj vojska dobiva s tem, in tudi bistveno lažje se jo da omejevati in kontrolirati in sodelovati. Zato mi je žal, da je ta dikcija pripeljana noter, vendar to je bilo že z enim drugim amandmajem na samem odboru, in upam na modrost politike, Vlade in tudi vseh prihodnjih vlad, če bo ta ... / znak za konec razprave/ ... dikcija ostala, da tega ne bodo zlorabili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj imam še eno prijavljeno izven tega. Želi še kdo drug razpravljati? Ne. Potem dajem besedo dr. Simoni Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik.

Jaz bi za konec s strani Poslanske skupine Stranke modernega centra želela povedati, da ocenjujemo to današnjo razpravo in tudi celotno obravnavo kot izjemno pozitivno in konstruktivno sodelovanje, s katerim smo ponovno pokazali, da kadar gre za vprašanje države in državljanov, znamo stopiti skupaj, znamo biti državotvorni, odgovorni in tudi enotni. In to je velik dosežek, ki ga lahko kot parlamentarno telo, torej najvišji demos, v imenu ljudstva v tej državi tudi naredimo.

Bi se pa v luči vsega tega želela malo vrniti kakšnega pol leta nazaj, ko se je ta

begunska oziroma migrantska problematika prvič pojavila na političnem vrhu v naši državi, in vse od takrat naprej zelo intenzivno, zelo pozorno in zelo odgovorno sledimo temu, kaj se dogaja, in tudi oblikujemo različne možne scenarije in pa rešitve, ki jih bomo potem glede na aktualne razmere oziroma prihajajoče razmere tudi zasledovali. Zakaj to izpostavljam? Zato, ker želim povedati, da zelo premišljeno, odgovorno, predvsem pa na en tak miren in uravnotežen način, ki naslavlja različne ciljne skupine in njihove vidike, iščemo rešitve za to, da Slovenija v okviru predvsem svojih pravnih okvirov in svojih zmožnosti, integracijskih v tem primeru, ustrezno in uspešno odgovarja na zastavljen problem. In to, kar danes obravnavamo, je eden od tistih tako imenovanih stopnjevalnih ukrepov. Eden od ukrepov, za katere smo si v najbolj idealnem smislu želeli, da ga ne bi bilo treba aktivirati, pa je kljub vsemu zaradi tega nenadzorovanega pritoka, za katerega zanesljivo nismo sami krivi, da se je zgodil na takšen način, kot se nam je zgodil v državi, zaradi tega smo potem sprejeli to odločitev, da smo šli v aktivacijo omenjenega ukrepa. Ta ukrep pravzaprav že s strani določenih skupin v naši državi, predvsem imam tu v mislih edino tudi poslansko skupino, ki ima pomisleke oziroma drugačne poglede na ta ukrep, predstavlja neke vrste pravzaprav pretiran, če želite preobčutljiv ukrep za to, da bi ga uporabili pri naslavljanju te problematike.

Jaz to pravzaprav lahko razumem, vendar pa v danih razmerah je očitno enotna ocena celotne politične arene v tej državi ta, da je to ukrep, ki ga moramo v tem danem trenutku aktivirati. V tem ukrepu je kar nekaj varovalk. Te varovalke so takšne, da Vlada zanesljivo ne more uporabiti nerazdelanega, nedefiniranega ukrepa brez soglasja Državnega zbora. Tukaj je tudi pojasnilo vsem tistim pomislekom oziroma vsem tistim, ja, dilemam, zakaj danes še ni natančno definirano, kaj posamezna od teh štirih pristojnosti oziroma pooblastil, na kaj vse se nanaša. To pričakujemo, da bo Vlada natančno definirala, ko bo, če bo aktivirala ta sklep potem svoj v Državnem zboru, ko bo treba ponovno se odločiti in ponovno to potrditi. In takrat tudi računamo, da bodo te relacije in te vsebine jasne.

Sedaj pa v luči že povedanega še odziv oziroma pojasnilo naše poslanske skupine, ki je identično tudi že pojasnilu, ki ga je predstavil podpredsednik Vlade na predlagan amandma SDS. Najprej bi ponovno želela izpostaviti, poudariti in se zahvaliti SDS za njihovo izjemno državotvorno pomoč in pa sodelovanje pri naslavljanju te spremembe Zakona o obrambi. Vendar pa bi želela istočasno prav v luči tega neke vrste stopnjevalnega ukrepa, za katerega pa ne želimo, da bi postal pretiran ukrep, pojasniti, da ga v naši poslanski skupini SMC ne bomo in ga tudi ne moremo podpreti, ker ga razumemo kot ukrep, ki je pretiran v tem smislu, da že približuje stanje problema oziroma

reševanja izrednim razmeram, ker bi dajal pretirana policijska pooblastila vojski. In iz tega razloga torej, kot rečeno, tega ukrepa ne podpiramo. Mi nismo v izrednih razmerah, smo pa v zelo zahtevnih razmerah, za katere, kot še enkrat rečeno, je izjemno pomembno, da jih naslavljamo enotno, skupno in državotvorno. Hvala lepa. / znak za konec razprave/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker ne želi nihče več razpravljati, razpravo zaključujem.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Obveščam vas, da bo v skladu s prvim odstavkom 124. člena Ustave Republike Slovenije amandma sprejet, če bosta zanj glasovali vsaj dve tretjini navzočih poslank in poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Mi bomo amandma podprli, ker je dober. Tako priznanje sem dobil od dvanajstih poslancev koalicije. Vi pa pravite, da boste glasovali proti. Za obrazložitev še tole. Malo prej smo slišali, pa ni to polemika, ne me narobe razumeti, v prenesenem pomenu besede bom povedal to kar je rekla gospa Kustec, "klofutila sem vas, zelo sem vam hvaležna, da mi klofute ne boste vrnili". Jaz pa mislim, da vam lahko klofuto vrnemo. Mislim, da vam lahko. In pa še tole. Ko smo ves čas razpravljali o vseh teh zakonitostih, itn.; generalni sekretar, prosim, če predsednika Vlade obvestite, mi imamo sedajle na meji kandidate iz Tacna, ki nimajo nobenih policijskih pooblastil, ki niso izšolani policisti, pa so jih poslali dol po enem mesecu in pol šolanja. Zajejavate se, gospe in gospodje, da skrajšam.

Hvala lepa tudi za obrazložitev podpredsedniku Vlade, gospodu Erjavcu, ampak res je že pozno. Jaz sem vas videl za trenutek, veste, se mi je malo zamegnilo pred očmi, pa sem vas videl kot človeka, oblečenega v belo obleko, s "penzlom", ki "penzla". Dobro ste opravil svojo nalogo. Skratka, mi bomo amandma podprli. Sedaj pa, da vam ne bi klofute ... Veste, probajte se potruditi za podporo amandmaju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti pa 51.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo

na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Obveščam vas tudi, da bo v skladu s prvim odstavkom 124. člena Ustave RS zakon sprejet, če bosta zanj glasovali vsaj dve tretjini navzočih poslank in poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanke skupine SDS, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tako kot smo napovedali, bomo zakon podprli, ne glede na to, da amandmaja, ki bi dal določena, ne vsa, ampak določena pooblastila tudi vojski, udeleženi ali pa angažirani v teh varnostnih operacijah znotraj Republike Slovenije, niste sprejeli. Nam se je zdelo povsem normalno, da če vojsko v teh varnostnih aktivnostih angažiramo, da bi morala imeti tudi pooblastilo, da začasno omeji gibanje oseb, kajti če bo pri teh akcijah sodelovala, je to najbrž najbolj običajna naloga, ki jo nekdo, ki te konvoje, te transporte spremlja ali pa kolone spremlja, da ima to nalogo.

Prav tako pa najbrž je povsem normalno, če želite normalno angažirati vojsko v te namene, da bi ta vojska lahko uporabila nekatera prisilna sredstva, na primer za tiste migrante, ki izzivajo, ki ogrožajo, da lahko vsaj uporabi silo vojska, da ga lahko ukloni iz tega, da ga lahko vklene in preda potem policiji. Kljub temu, da je ta zakon povsem invaliden, kar zadeva pooblastila vojske, ki jo boste angažirali in ste jo že angažirali pri teh nalogah, se nam zdi smiselno, da to podpremo.

Ampak, prepričan sem, da boste morda čez nekaj dni, ko se bo ta migrantska kriza na naših mejah in znotraj države še zaostрила, predvsem zaradi ravnanja sosednjih držav, da boste morali priti s popravkom zakona ali pa dovoliti tujim policijam, tujim varnostnim silam angažma v intervencijah znotraj Republike Slovenije. Vi ste tukaj v dilemi, zagotovo, mi tudi. Predlagali smo dobro rešitev, ki bi jo lahko, če bi želeli in če bi imeli voljo, še izboljšali, vendar pač stroj deluje, pa tudi če se vse polomi. In točno to ste storili s tem, ker ste zavrnili amandma. Zakon bomo podprli vseeno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine najprej? Ne, samo v lastnem imenu, zaenkrat dve.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moja podpora zakonu gre ne zaradi arogantne vloge koalicije, ampak zaradi potreb, ki jih ima slovenska država, zaradi potreb, ki jih imajo naši državljani in državljanke, in zaradi potreb, ki jih v temu trenutku imajo predvsem policisti. Žalostno pa je, da temu mora biti tako.

Bolj bi si želel konstruktivne vloge koalicije in poštenega dela koalicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Dvajset ur poslušam to debato, pa nisem dobil odgovorov na nekatera ključna vprašanja. Vodja največje opozicijske poslanske skupine je rekel, jaz ne uporabljam besede invalid, da je to hendikep zakon. Vodja največje koalijske skupine je rekla, da smo zelo premišljeno dvajset ur debatirali, potem pa je izjavila "pričakujem, ko bo, če bo, Vlada natančno definirala, upamo da bodo te relacije jasne, če bo, ko bo, ako bo ...". Cel dan sem poslušal, "jaz verjamem" – ljuba gospoda, zame Državni zbor ni religiozno telo. Dvajset let sprejemate v tem državnem zboru, nekateri zdaj tudi na novo slabe zakone, o tem na veliko, dolgo in široko razpravljamo gor in dol. Moja dolžnost je, da opozorim na to. Nismo znali, mi ne znamo spisati, kako bomo tri ljudi nadzirali v KPK, očitno zdaj ne znate spisati to, da ima rep in glavo.

Jaz ne bi imel nobenih problemov s tem zakonom, če bi imel podzakonske akte in če bi bilo jasno to, kar je Jani razlagal, ampak ni. Jani v to verjame, jaz nisem v parlamentu, da bi verjel, tudi če ne bi bil ateist, v kaj takšnega ne verjamem. In tudi zato ne morem to podpreti. Zunanji minister je rekel, "to ni ključni ukrep", se strinjam, ta zakon v bistvu ne bo nič kaj dosti rešil, dokler bo sploh implementiran. / znak za konec razprave/ Rešil bo kvečjemu en obrat, tristo, štiristo ljudi, ker sem se pogovarjal z gospo ministrico. Jaz sem bil kot mlad pri gasilcih, pa se mi je včasih zgodilo, da me je tudi ogenj obkolil; dajte malo logično razmišljati. Ko boste imeli 5 tisoč ljudi, se morajo tudi oni malo samozaščitno vesti; mi bi rabili psihoterapevte in v parlamentu in tam, ali pa se pogovorite s kom, ki dela na Dobu. Veste, takšne zadeve, mislim, ker toliko "bedastoč", ... / znak za konec razprave/ ... ki sem jih danes tu slišal, jih že dolgo nisem v življenju. Jaz tega ne morem podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Opa ...

Prosim, da se mi zdaj zadnjič javite vsi, ki boste v lastnem imenu, z dvigom rok. Nisem videl prej, se opravičujem, če nisem videl. Obrazložitev glasu v lastnem imenu Miha Kordiš in to je zadnja obrazložitev v lastnem imenu.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala, predsedujoči.

Poglejte, begunsko krizo so sprožila bombardiranja, destabilizacije in plenjenja naših zaveznikov v Nato paktu po državah globalnega juga, tudi s podporo slovenske politične elite in slovenskih vlad, podporo, ki še vedno traja.

Afganistan 2001 leta je en tak primer, potem imamo Irak leta 2003, Libija se je zgodila 2012 kot posledica akcije Italije, Velike Britanije in Francije. Predvsem pa so najbolj neposredni sprožilci begunske krize trmoglave politike Zahoda v tem trenutku do Sirije, in spet tukaj prednjačijo Združene države Amerike, pa sem navedel samo eno peščico teh primerov. In to, kar so bombe in sankcije za Sirijo, Libijo, Irak, Iran in podobno, so varčevalni ukrepi, privatizacija in fleksibilizacija trga dela za Slovenijo. Prvo so metode kapitala za plenjenje delovnih ljudi in resursov v tujini, drugo pa so metode kapitala za plenjenje državljanov Slovenije in slovenskih naravnih, kulturnih, industrijskih in še kakšnih drugih bogastev. Gre za šolski primer dveh strani istega kovanca. Zato imajo kljub kulturnim razlikam slovenski delovni ljudje v resnici pogosto več skupnega z begunci, kot pa imajo skupnega s svojimi sodržavljanji iz vrst politične elite ali lastninskih, menedžerskih, finančnih in birokratskih privilegirancev. / znak za konec razprave/

Naj zaključim z mislijo, ki jo je menda nekoč izrekel Benjamin Franklin, in sicer je dejal, da "tisti, ki žrtvuje svobodo za varnost ne zasluži ne enega ne drugega". In kratenje pravic v imenu varnosti ni odgovor, ne za begunce in ne za slovenske državljane. In da ohranimo našo varnost, nam je zato storiti prav nasprotno od tega, kar predlagata koalicija in desna opozicija. Zaustaviti moramo plamene gospodarskega izčrpanja ... / znak za konec razprave/ ... in vojne ne Bližnjem vzhodu in v Afriki, ne pa da jih prižgemo še doma v Sloveniji. In zato sprememb Zakona o obrambi ne bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To pa ni bila obrazložitev glasu, ampak traktat. Ampak kljub temu glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 66, proti pa 5.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 22. izredno sejo Državnega zbora. Lahko noč!

Seja se je končala 21. oktobra 2015 ob 1.48.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAH ŽIBERT, ANJA	26
BOŽIČ TILEN	31
BREZNIK, FRANC	16

C

CERAR, DR. MIROSLAV	6
---------------------------	---

Č

ČUŠ, ANDREJ	33
-------------------	----

D

DEKLEVA, ERIKA	43, 44
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	10
DOLINŠEK, MARJAN	8, 39

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR	45
----------------------------	----

F

FERLUGA, MARKO	29, 40
----------------------	--------

G

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	10
GORENAK, DR. VINKO	14, 25, 29, 48
GRIMS, MAG. BRANKO	16, 34

H

HAINZ, PRIMOŽ	32
HAN, MATJAŽ	13, 25, 27, 41, 44
HORVAT, JOŽEF	18, 23

J

JURŠA, FRANC	13, 32
--------------------	--------

K

KATIČ, ANDREJA	7, 20, 23
KOLEŠA, ANITA	40
KORDIŠ, MIHA	42, 49
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	36
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	11, 18, 47

L

LEP ŠIMENKO, SUZANA	36
---------------------------	----

M

MATIĆ, DR. DRAGAN	28
MESEC, LUKA	8, 37
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	46

P

PRIKL, UROŠ	42
-------------------	----

R

RANC, DANILO ANTON 38

Š

ŠEFIC, BOŠTJAN 19

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 22

T

TANKO, JOŽE 12, 28, 44, 48

TOMIČ, VIOLETA 43

TRČEK, DR. FRANC 30, 31, 49

V

VILFAN, PETER 41

VRTOVEC, JERNEJ 9, 20, 43

Z

ZORČIČ, IGOR 24

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec